

KONSULTACJE SPOŁECZNE PROJEKTU SRWW 2030

WYKAZ UWAG

1. Wykaz przedstawia uwagi zebrane podczas konsultacji społecznych projektu *Strategii rozwoju województwa do 2030 roku*, które trwały w okresie 18 września–22 października 2019r., wraz z ustosunkowaniem się do uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji i uzasadnieniem.
2. Wykaz przedstawia uwagi zgłoszone:
 - pocztą tradycyjną pismem,
 - pocztą tradycyjną z załączonym wypełnionym formularzem,
 - drogą elektroniczną przez e-mailem na adres strategia2030@umww.pl,
 - drogą elektroniczną przez e-mail na adres strategia2030@umww.pl z załączonym wypełnionym formularzem,
 - drogą elektroniczną przez formularz elektroniczny.
3. Zachowano oryginalne brzmienie i zawartość uwag (zgodnie z treścią, pisownią, stylistyką, wyróżnieniem tekstu) podaną przez zgłaszającego.
4. Uwagi przedstawiono w kolejności zgłoszeń/ wpływu.
5. Legenda/ wyjaśnienie:

Uwaga nie dotyczy projektu Strategii	Uwagi, które nie odnosiły się do zapisów projektu Strategii lub nie miały charakteru wniosku.
Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii	Uwagi, które dotyczyły postulatów znajdujących swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii lub zmierzających do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości (tj. standard planowania strategicznego), odnoszące się do sześciu dokumentów programowych. Uwagi te uznaje się za zasadne, niemniej możliwe do rozpatrzenia na etapie opracowania programów sektorowych, operacyjnych czy dokumentów implementacyjnych.
Uwaga nieuwzględniona	Uwagi, które odnosiły się one do kwestii nie rozstrzyganych na poziomie projektu Strategii, których realizacja wykracza poza kompetencje Województwa Wielkopolskiego lub dotyczyły jednostkowych zagadnień wymagających dalszych, szerszych analiz i konsultacji.
Uwaga uwzględniona	Uwagi, w przypadku których dokonano zmian w zapisach projektu Strategii.

Lp.	Instytucja	Gmina	Rozdział / Numer strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi z uzasadnieniem
1.	Towarzystwo Wioślarzy „Polonia” t.z w Poznaniu	Poznań	Cały dokument / n.d	<p>Szanowni Państwo; Przeglądając cały dokument dotyczący pt. "Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku" pomimo usilnych starań nie znalazłem żadnych celów dążących do poprawy zdrowia mieszkańców Wielkopolski poprzez sport czy rekreację. Piszę się wiele o zdrowiu psychicznym, przeciwdziałania zmian klimatu czy nawet o zwiększeniu atrakcyjności i dostępności ubezpieczeń rolniczych na okoliczność klęsk. W przeszło 100 stronicowym dokumencie kilkakrotnie wymienia się ogólnikowo sport np. "rozwój kapitału społecznego przez wsparcie działalności kulturalnej i sportowo–rekreacyjnej" (chyba, że ek.sport i tran.sport też się liczy do sportu wtedy nie mam pytań)</p> <p>Szanowni Państwo; Ponad połowa dzieci w wieku 9-12 lat z terenu powiatu poznańskiego (tam akurat prowadzono badania) ma wady postawy i problemy z nadwagą (Wiernicka 2012). Dzieci i młodzież zamiast spędzać czas z rówieśnikami na dworze, grając w piłkę, czy jeżdżąc na rowerze, spędza czas przed smart fonami czy komputerem. Jeżeli już teraz nie będziemy działać w tej kwestii to następna strategia będzie musiała zawierać kumulację środków finansowych na działania związane z ochroną zdrowia młodych rencistów czy zapobieganie wykluczeniom cyfrowym dorosłych osób niepotrafiących nawiązywać kontaktów. Dla kogo mamy rozwijać gospodarkę, budować zbiorniki retencyjne czy tworzyć i modernizować trasy kolejowe? Przecież te działania będą służyć naszym dzieciom!</p>	Postuluję w tak ważnym dla rozwoju Wielkopolski dokumencie zmówić o wiele większą uwagę na aspekty związane z: rozwojem sportu dziecięcego i młodzieżowego, organizacji pozalekcyjnych, atrakcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży, pomocy dla klubów i organizacji sportowych różnych dyscyplin (nie tylko piłka nożna!).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mające już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
2.	Mieszkaniec	-	-	Proponuję w strategii umieścić więcej zadań o charakterze rekreacyjnym gdyż nie samym chlebem człowiek żyje. Ścieżki rowerowe, tereny zielone, stop dla hipermarketów. I rekultywację zbiornika Szałe wraz z przyległymi terenami, podłączenie kanalizacji, sprawdzenie przyłączy. I wreszcie Wielowieś Klasztorna bo teraz jest tylko w reklamówkach		Uwagi bez zmian w projekcie Strategii – uwagi mające już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
3.	Mieszkaniec	Kalisz	-	<p>Dzień dobry, najistotniejsze kwestie dla miasta Kalisza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powiększenie granic administracyjnych miasta poprzez przyłączenie okolicznych miejscowości. Miasto Kalisz na 100 tys. mieszkańców posiada bardzo małą powierzchnię (niespełna 70 km. Patrząc na 102 km Piły, która liczy 73 tys. jest to mało). Kaliszanie osiedlają się pod granicami miasta korzystając z jego infrastruktury. Kalisz powinien być silnym, drugim ośrodkiem województwa. 2. Obwodnica miasta - trasa rozpoczynająca bieg od wybudowanego wiaduktu przy ul. Inwestorskiej, wówczas i kaliszanie będą mogli skorzystać z tego wariantu drogi oraz umożliwi to inwestowanie w okolicach strefy gospodarczej Dobrzec- Zachód. 3. Akademia Kaliska - podniesienie rangi uczelni. 4. Lepszy transport pomiędzy Kaliszem a Ostrowem - więcej autobusów, wspólny bilet, szynobus. 5. Szybsze wydawanie decyzji środowiskowych na inwestycje w Kaliszu. Poznań blokuje budowę przedłużenia Trasy Bursztynowej odwołując wydanie decyzji - jest to na niekorzyść miasta i jego rozwoju. 		Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwagi 2 i 4 mają już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
4.					Uwaga nieuwzględniona (postulaty 1 i 3). Uwagi odnoszą się do kwestii nie rozstrzyganych na poziomie projektu Strategii, których realizacja wykracza poza kompetencje Samorządu Województwa.	
5.					Uwaga nie dotyczy projektu Strategii (postulat 5)	

6.	Stowarzyszenie „Gloria in Musica”	Poznań	Rozdział 3.1./ strona 46	Cytat: Otwarty na migrantów, wzbogacających dorobek kulturowy, wzmacniających rynki edukacji i pracy wielkopolskich miast i obszarów wiejskich.	Poszanowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski nie wymaga otwarcia na nowych migrantów, szczególnie tych, którzy nieśli by za sobą niebezpieczeństwo narzucania obcej religii i zwyczajów nie mieszczących się w tradycji kulturowej Wielkopolski. Proponuję usunąć ten ustęp z tekstu.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dotyczy zagadnień wymagających dalszych, szerszych analiz i konsultacji.
7.			Cel operacyjny 2.3./ strona 63, 64	Zaledwie śladowe zaznaczenie problemu rozwoju kultury, jej twórców, realizatorów.	W całym dokumencie tylko kilka wersów poświęconych kulturze w bardzo pobieżny sposób.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
8.			Cel operacyjny 2.3./ strona 66	PAKIETY DZIAŁAŃ: Całkowite pominięcie organizacji pozarządowych i ich kluczowej roli w tworzeniu dóbr kultury, organizacji imprez kulturalnych, brak jakiegokolwiek perspektywy rozwojowej dla NGO'sów.	SWW widzi swoją rolę głównie w opiece nad Filharmonią Poznańską, co jest pożądane, lecz należy znacznie szerzej spojrzeć na potrzeby Wielkopolan odnoszące się do kultury wyższej i tej mniej ambitnej. Kompletny brak dbałości o wartości kulturowe regionu w sensie kreowania wydarzeń kulturalnych poświęconych zachowaniu dziedzictwa.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – wsparcie i wykorzystanie potencjału NGO ma swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
9.			5.2. Obszary strategicznej interwencji – Poznański Obszar Metropolitalny/ str. 84	CYTAT: ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego, wyrównywanie dostępu do dóbr i usług kultury, m.in. przez inwestycje w infrastrukturę kultury i poprawę warunków ich funkcjonowania.	Poprawę warunków ich funkcjonowania? Chyba błąd logiczny – „ich”, tzn. czego? Cały ten ustęp, to slogan powtarzany od lat w różnego rodzaju opracowaniach. Same inwestycje nie wystarczą do rozwoju dziedzictwa kulturowego. Takie formułowanie bardzo ważnej dziedziny historii i kultury wskazuje raczej na działania zmierzające do stopniowej likwidacji polityki historycznej w Poznaniu i regionie.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
10.	Starostwo Powiatowe w Poznaniu	Powiat Poznański	4. Cele rozwojowe Wielkopolski – cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/ strona 72	Proszę o uwzględnienie w istotnych potrzebach inwestycyjnych rozwoju przewozów autobusowych.	Przewozy autobusowe uzupełniają sieć połączeń kolejowych oraz gwarantują transport publiczny mieszkańcom, którzy nie mają zapewnionego dostępu do kolei.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
11.			5. Terytorialny wymiar Strategii – Poznański Obszar Metropolitalny (literówka: metropolitalny zamiast metropolitalny str. 84 nagłówek)/ strona 85	Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski - proszę o dodanie partnerstw powiatowo-gminnych o charakterze pozamiejskim w punkcie: "rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne i powiatowo-gminne o charakterze pozamiejskim w obszarze metropolitalnym oraz zmniejszenie jego emisyjności".	26 września 2019 r. Powiat Poznański podpisał porozumienia z Powiatami: Obornickim, Międzychodzkiem, Nowotomyskim, Kościańskim, Śremskim, poznańskimi gminami i Poznaniem oraz spółką PKS na utrzymanie linii autobusowych. Zrobiono tym samym poważny krok w kierunku powstania związku powiatowo-gminnego, który w całości będzie odpowiadał za przewozy PKS w Metropolii Poznań i na obszarach przylegających.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

12.			Rozdział 2.1, / strony 27 i 28	<p>Uwaga: Niska efektywność selektywnej zbiórki odpadów w porównaniu z innymi województwami pokazuje rangę problemu, istotność polityczną (dobro wspólne) i determinuje potrzebę intensywnej edukacji ekologicznej. Polityka oraz edukacja proekologiczna winny być systematyczne, wielotorowe, nastawiona na efekt w wieloletnim horyzoncie czasowym. Adresatem działań politycznych i edukacyjnych powinny być wszystkie grupy wiekowe mieszkańców oraz otoczenie biznesowe. Koniecznym jest zarezerwowanie w ramach WRPO 2021-2027 środków finansowych na działania propagujące prawidłową segregację odpadów i ograniczanie ilości wytwarzanych śmieci. Wzrost efektywności selektywnej zbiórki odpadów nie jest celem samym w sobie, tylko warunkiem odzysku tego, co selektywnie zebrano. Niezbędne jest tworzenie świadomości zasadności prawidłowej segregacji i budowanie biznesów w branży recyklingowej.</p> <p>W ocenie wnoszącej uwagi, na ograniczenie masy wytwarzanych i niezagospodarowanych odpadów realny wpływ będzie mieć wprowadzenie w całym kraju kompleksowego systemu kaucyjnego. Samorząd Województwa musi podejmować działania propagujące ideę obiegu zamkniętego oraz tworzyć instrumenty wsparcia dla recyklingu posegregowanych odpadów. W ten sposób możemy dać impuls dla całego kraju. Recykling musi stać się "nowym biznesem" i Samorząd Województwa winien do tego stale dążyć.</p> <p>Opiniujący podnosi powyższe, aby uwypuklić rangę problemu niskiej efektywności selektywnej zbiórki odpadów. Ujmując sprawę obrazowo, ludzie będą bardziej ekologiczni, jeżeli uzyskają pozytywne bodźce ekonomiczne. Nieporozumieniem jest wprowadzony w ostatnim czasie w ustawie o utrzymaniu porządku i czystości w gminach bodziec negatywny w postaci sankcji za niesegregowanie odpadów w wysokości dwu- czterokrotności opłaty podstawowej z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi. Instrument ten wywoła efekt odwrotny od zamierzonego, zniweczy wolę segregacji u tych, którzy poniosą ujemne konsekwencje finansowe za innych, a jego stosowanie będzie odbierane, jako wyraz niesprawiedliwości społecznej. Nie tędy droga, tak świadomości ekologicznej nie zbudujemy.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
13.	Konińska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Konin	Rozdział 2.1, / strony 30, 31 i 34	<p>Uwaga (zapytanie): W projekcie strategii zapisano: str. 30 (ostatni akapit) "<i>Do wyzwania należy eliminacja tzw. niskiej emisji w sektorze bytowo - komunalnym pochodzącej z transportu.</i>" str. 31 (ostatnie zdanie w pierwszym akapicie) „<i>Wielkopolska powinna stać się regionem wyróżniającym się w produkcji energii odnawialnej.</i>” str. 34 (przedostatni punkt) "<i>Mniejszym zasięgiem oddziaływania, ale dużym potencjałem charakteryzują się (...) Konin (...), które mogą pełnić rolę subregionalnych biegunów wzrostu. Wymagają one wsparcia z uwagi na notowane w Koninie (...) spowolnienie rozwoju społeczno-gospodarczego i występowaniem Problemów rozwojowych (...)</i>".</p> <p>Z powyższego wynika, że województwo wielkopolskie aspiruje do miana lidera w zakresie ograniczania niskich emisji oraz producenta energii ze źródeł odnawialnych. Dalej odczytujemy, że sprostanie przytoczonym wyzwaniom w Wielkopolsce wschodniej wymaga szczególnego wsparcia dla tego regionu. Rodzi się pytanie jak założenie wsparcia będzie realizowane, w szczególności w Koninie, gdzie nastąpiła już transformacja źródła ciepła systemowego, którego głównym dostawcą dla koninian jest ZE PAK S. a produkujący ciepło ze spalania biomasy? Na jakie wsparcie ze strony Samorządu Województwa mogą liczyć koninianie, którzy korzystają już z ciepła systemowego i w jaki sposób w województwie wielkopolskim stymulowane będzie przyłączanie budynków do ciepłokół miejskich?</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga zmierza do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości
14.			Rozdział 3 / strona 45	<p>Uwaga: Realizacja w ramach przyjętej wizji spójnego i zrównoważonego rozwoju województwa wielkopolskiego, które zdefiniowane zostało, jako jeden z najlepiej rozwiniętych regionów Polski, wymaga szczególnego wsparcia dla wschodniej części regionu. Teza ta wybrzmiewa wielokrotnie na stronach projektu strategii rozwoju województwa.</p> <p>Wobec ograniczonych środków finansowych oraz większej zasobności bardziej rozwiniętych i zaradnych gospodarczo pozostałych regionów Wielkopolski, przed Samorządem Województwa staje wyzwanie wprowadzenia dla Wielkopolski wschodniej oraz pozostałych marginalizowanych regionów wyjątkowych instrumentów wsparcia, w tym dotacji bezzwrotnych. Powyższe będzie mogło determinować antagonizmy, którym Samorząd będzie musiał się przeciwstawić. Przedmiotowa uwaga/obawa opiniującego będzie się pojawiać wielokrotnie wobec trudnej sytuacji regionu wschodniego, która - jak się wydaje - została celowo uwypuklona w projekcie strategii. Ta celowość winna znaleźć odzwierciedlenie przy doborze środków dedykowanych osiągnięciu celów określonych w strategii.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

15.		Rozdział 4., Cel operacyjny 3.3. / strona 70 i następane, w szczególności 73	<p>Uwaga (zapytanie, propozycja): Cel operacyjny 3.3 sprowadza się do osiągnięcia bezpieczeństwa i efektywności energetycznej poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, innowacyjność wodorową, optymalizację gospodarki energetycznej i stabilność dostaw. Przyjęto założenie, że osiągnięcie celu wymaga dywersyfikacji struktury wytwarzania energii. W związku z powyższym opiniujący zabiega o wsparcie dla gospodarstw domowych w budynkach wielorodzinnych, które w przypadku przeprowadzonego już procesu termomodernizacji wielu budynków, nie mają szans na wykazanie się efektywnością energetyczną, która dotychczas stanowiła podstawowy miernik i warunek wsparcia. Sprawiedliwa transformacja społeczna wymaga uwzględnienia interesu ich, którzy już dawno podjęli działania efektywne energetyczne i w ten sposób zadbali o środowisko naturalne. Dobrym przykładem są tutaj zasoby budynków wielorodzinnych w Koninie, których termomodernizacja została przeprowadzona wiele lat temu, w czasie, gdy ciepło systemowe wytwarzane było z węgla brunatnego. Procesowi temu towarzyszyła głęboka modernizacja miejskiej sieci i infrastruktury przesyłowej. Teraz, gdy ciepło dostarczane jest w wyniku spalania biomasy, istnieje obawa braku wsparcia dla zasobów wielorodzinnych. Ten aspekt opiniujący chciał zaakcentować przy omawianiu celu operacyjnego 3.3. Kontynuując, opiniujący zapytuje o to, jakiego rodzaju wsparcie (założenia w tym zakresie) przewiduje się, gdy na stronie 73 projektu strategii zapisano: "Identyfikuje się potrzebę dalszego rozwoju Ostrowskiego Rynku Energetycznego, a także wsparcia dla inicjatyw związanych z tworzeniem klastrów energii n.in. na obszarze Jarocina, Konina, Leszna, Piły i Poznania"? Czy mówiąc o rozwoju energetyki rozproszonej opartej na alternatywnych źródłach energii i wsparciu dla inicjatyw związanych z tworzeniem klastrów energii przewiduje się wsparcie dla zasobów wielorodzinnych, w tym spółdzielni mieszkaniowych? Czy odpowiedź na te pytanie będziemy poszukiwali w WRPO na lata 2021 - 2027? W tym miejscu opiniujący zgłasza propozycję uwzględnienia w ramach strategii szczególnego wsparcia dla inicjatyw inwestycji sprowadzających się do przełamania barier architektonicznych wyłączających z życia społecznego osoby z ograniczeniami ruchowymi, inwestycji, które realizowane byłyby z jednoczesnym zapewnieniem dostaw energii wywarzanych z własnych instalacji OZE. Konkretyzując, chodzi o wsparcie dla przebudowy, szybów oraz dźwigów osobowych w budynkach wielorodzinnych w sposób umożliwiający zjazd windy do poziomu wyjścia z budynku (eliminacja bariery jednego biegu schodów), dobudowę dźwigów osobowych w duszach klatek schodowych budynków, wind zewnętrznych przy tzw. galeriowcach. Jeżeli mówimy o bezpieczeństwie energetycznym i efektywności prowadzonych działań to powinniśmy promować takie, które dają efekt synergiczny, swoiste "2 w 1". Za takie, opiniujący uważa modernizację urządzeń dźwigowych najbardziej efektywne wtedy, gdy jedna winda może poprawić dostępność do jak największej liczby lokali mieszkalnych, a jej przebudowie będzie towarzyszyło wykonanie instalacji np.: fotowoltaicznej. W ten sposób uzyskamy nowy, innowacyjny, harmonijny, wysoko akceptowalny i pożądany społecznie, rodzaj efektywności, którą opiniujący roboczo nazwał „efektywnością dostępnościowo-energetyczną”. Stawiamy powyższe pod rozwagę Samorządu Województwa.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
16.		Rozdział 5.5.2./ strona 98	<p>Uwaga: W projekcie strategii rozwoju województwa wielkopolskiego, Samorząd Województwa wyraźnie podkreślił, że spośród 7 miast średnich tracących dotychczasowe funkcje tj. Gniezno, Koła, Konina, Piły, Pleszewa, Turku i Złotowa, utrata funkcji w stopniu najwyższym, przejawiająca się wyjątkowo niekorzystną sytuacją społeczno-gospodarczą, dotyczy dwóch miast tj. Konina i Koła. W tym miejscu opiniujący wnosi o ponowną lekturę uwag zgłoszonych do rozdziału 3 projektu Strategii. Skoro Samorząd Województwa uwypukla najwyższe zagrożenie Konina i Koła trwałą marginalizacją to za zasadne należy uznać oczekiwanie szczególnego wsparcia dla tych obszarów. Bez niego nie uda się zrealizować wizji spójnego i zrównoważonego rozwoju województwa wielkopolskiego.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
17.		Rozdział 7.1/ strona 103	<p>Uwaga (zapytanie): Czy w toku konsultacji nad projektem strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku przedstawione zostaną informacje o założeniach szczególnego dokumentu o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, jakim będzie Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny WRPO na lata 2021-2027? Czego możemy się spodziewać w zakresie tego dokumentu?</p>	Uwaga nie dotyczy projektu Strategii. Postulat nie ma charakteru wniosku.

18.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego	Poznań	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY ZPOSZANOWANIE M ŚRODOWISKAPRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski/ strona 69, akapit 1, linijka nr 12	Jest: ... przenikania azotu ze źródeł rolniczych ... Proponuje się dać: ... przenikania fosforu i azotu ze źródeł rolniczych...	Z punktu widzenia eutrofizacji, fosfor jest równie istotnym pierwiastkiem biogennych jak azot	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
19.			ROZWÓJ INFRASTRUKTURY ZPOSZANOWANIE M ŚRODOWISKAPRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski/ strona 69, akapit ostatni, 6 linijka akapitu	Jest: ... Fragmentacja środowiska przyrodniczego uważana jest obecnie za jeden z największych problemów w ochronie przyrody, a utrata i rozczłonkowanie siedlisk, w tym siedlisk owadów zapylających za główne zagrożenie dla różnorodności biologicznej. Proponuje się dać: ... Fragmentacja środowiska przyrodniczego uważana jest obecnie za jeden z największych problemów w ochronie przyrody, a utrata i rozczłonkowanie siedlisk, w tym zanik korytarzy oraz węzłów ekologicznych za główne zagrożenie dla różnorodności biologicznej.	Wtrącenie kwestii zapylaczy stanowi zbyt nagłe przejście do szczegółu. Użycie odniesienia do elementów strukturalno-funkcjonalnych jest bardziej adekwatne w przejściu od pojęcia fragmentacja do pojęcia bioróżnorodność i nie kluczi się	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
20.	Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP	Leszno, Poznań	Cel operacyjny 1.3. Profesjonalne Otoczenie Biznesu /strona 59	Uzupełnić zapis o przedsiębiorstwa społeczne: W ramach tego pakietu realizowane będą projekty mające na celu zapewnienie przedsiębiorstwom, w tym start-up i przedsiębiorstwom społecznym dostępu...	Założono profesjonalne wsparcie dla biznesu, co jest bardzo pozytywne. W związku z tym, że przedsiębiorstwa społeczne są już integralnym, ale mało rozpoznawalnym elementem środowiska biznesowego warto ująć je, podobnie jak start-upy oddzielnie.	Uwaga uwzględniona – dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
21.			Cel operacyjny 2.3 Nowoczesne usługi społeczne, Rozwój ekonomii społecznej w Wielkopolsce/ strona 65	Dodanie konkretnych programów dotyczących spraw społecznych w obszarach: Nowoczesne usługi społeczne, Rozwój ekonomii społecznej w Wielkopolsce Np.: Program Centrów Integracji Wielkopolskich Inicjatyw Społecznych, Prowadzenie Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, Wsparcie gmin o najmniejszej aktywności społecznej (opis może zostać z pewnością przygotowany przez ROPS)	Działania związane ze zdrowiem, dziedzictwem turystycznym czy turystyką zawierają konkretne programy. Sprawy społeczne także powinny uwzględniać, dla podkreślenia rangi i zapewnienia faktycznych zmian i rozwoju, konkretne programy. W ramach diagnozy dużo miejsca poświęconego jest słabościom kapitału społecznego, tymczasem brakuje konkretnych programów jego budowania.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

22.			Cel operacyjny 4.1/ strona 76	Dodanie programu Wielkopolska Akademia Liderów Lokalnych i/lub Wielkopolska Akademia Liderów Miejskich	Nie ma w diagnozie uzasadnienia by tylko inwestować w liderów społecznych na terenach wiejskich. Miasta borykają się z coraz większym problemem alienacji mieszkańców i braku kapitału społecznego i współpracy. Aby Wielkopolska się spójnie rozwijała powinniśmy wspierać wszystkich liderów bez względu na miejsce zamieszkania i działania, nie możemy pogłębiać dyskryminacji.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
23.			Poznański Obszar Metropolitarny/strona 84	Dodatnie programów społecznych wskazanych powyżej.	Obszar Rozwój społeczny Wielkopolski nie zawiera de facto wprost działań budujących partycypację, współpracę i kapitał ludzki, Zakres ten w konsekwencji od lat jest spychany na drugi lub trzeci plan. Konieczne jest zwiększenie rangi działań społecznych dla polepszenia komfortu życia Wielkopolan.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
24.			Cele: 2.3, 4.1, Poznański Obszar Metropolitarny/strona 65, 76, 84	Dodanie programu Mikro grantów Samorządu Województwa Wielkopolskiego	W strategii jak i w obecnych działaniach Samorządu Województwa Wielkopolskiego brakuje systemowego, nowoczesnego Programu wspierającego aktywność społeczną i obywatelską. Programy Mikrograntów są w tym zakresie skuteczne, prowadzone są przez kolejne województwa, np. w tym roku województwo łódzkie włączyło program mikro grantów do swoich działań.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
25.	Szpital Kliniczny im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego Poznaniu	Poznań	5.2. Obszary strategicznej interwencji Poznański Obszar Metropolitarny KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU /strona 84	(...) działania na rzecz dopasowania oferty usług publicznych do zmieniających się potrzeb demograficznych, m.in. budowa wysoko wyspecjalizowanych ośrodków świadczenia usług zdrowotnych (np. Ośrodek Protonoterapii, Centrum Diagnostyczne Instytutu Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk, Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, oddział dziennej rehabilitacji psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży w Szpitalu Klinicznym im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu) (...)	Zwracam się z uprzejmą prośbą o umieszczenie, w <i>Kluczowych kierunkach rozwoju Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku</i> , konieczności budowy oddziału dziennego rehabilitacji psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży (zgodnie z Rozporządzeniem MZ – 15 łóżek, szacunkowy koszt 10 mln zł). Utworzenie tego oddziału jest niezbędnym warunkiem posiadania IIIst. referencji w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży w województwie wielkopolskim.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

26.	Politechnika Poznańska	Poznań	-	<p>1) Niniejsza propozycja odnosi się do zawartych w PROJEKCIE: następującego celu operacyjnego i następujących kluczowych kierunków interwencji (cytaty):</p> <p>CELE OPERACYJNE</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój inicjatyw opartych o współpracę nauki i biznesu • Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu, profesjonalizacja usług IOB • Zwiększanie innowacyjności i umiędzynarodowienia MŚP <p>2) Elementy propozycji dotyczą konkretnie następujących zapisów w PROJEKCIE (poniżej cytaty):</p> <p>Kluczem do sukcesu gospodarczego jest wiedza, dlatego cel ten nie jest możliwy do osiągnięcia bez efektywniejszego wykorzystania potencjału regionalnej bazy edukacyjnej. Samorząd Województwa będzie wspierał reorientację gospodarki Wielkopolski z gospodarki materiałochłonnej do gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach. Istotne jest zatem wzmocnienie współpracy nauki i biznesu oraz wsparcie powstawania innowacji na wszystkich jej etapach. Dla rozwoju Wielkopolskiej gospodarki kluczowe jest podnoszenie poziomu jej specjalizacji, czego wyrazem są regionalne inteligentne specjalizacje. Jednocześnie, wsparcie będzie dotyczyć przedsiębiorstw sektorów odgrywających znaczącą rolę w reindustrializacji gospodarki – związanych z ... ekotechnologiami (gospodarka o obiegu zamkniętym, nisko i zeroemisyjna) czy przemysłami kreatywnymi. Tutaj proponuję wstawienie umieszczonego poniżej tekstu „Propozycji uzupełnienia dokumentu”.</p> <p>3) Tekst uzupełnienia:</p> <p>W tym celu wspierane będzie wprowadzanie do praktyki działalności przedsiębiorstw wielkopolskich, w pierwszej kolejności producentów obiektów technicznych (maszyn, urządzeń, pojazdów, linii technologicznych itp.) i wytwórców komponentów do nich (zespołów, części, części zamiennych, półproduktów itd.) metod i narzędzi podejścia LCM (<i>Life Cycle Management*</i>), uwzględniając zasady 'Green Supply Chain Management'.</p> <p><i>*Zarządzanie cyklem życia (ang. Life Cycle Management) – koncepcja zintegrowanego podejścia do kształtowania cyklu istnienia (życia) przede wszystkim produktów, ale także szerzej przedsięwzięć inwestycyjnych, obejmująca swoją analizą takie fazy cyklu życia, jak: projektowanie, wytwarzanie, eksploatację (użytkowanie i obsługę) oraz likwidację, ukierunkowana na analizę i ocenę, a w konsekwencji minimalizację oddziaływań środowiskowych w całym tym cyklu (LCA - <i>Life Cycle Assessment</i>), przy uwzględnieniu aspektów ekonomicznych (LCC - <i>Life Cycle Costs</i>) i społecznych (SLCA – <i>Social LCA</i>), wyposażona w instrumentarium obliczeniowe i wsparcie w postaci oprogramowania.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dotyczy zagadnień wymagających dalszych, szerszych analiz i konsultacji.</p> <p>Z nich z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>
27.	Starostwo Powiatowe w Środzie Wielkopolskiej	Środa Wielkopolska	-	<p>Niniejszym pismem przekazuję informację o kolejnym zadaniu, które winno być przedmiotem opracowania <i>Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku</i>. Wyrażając wolę mieszkańców powiatu średzkiego pragnę zgłosić do dokumentu <i>Strategia Wielkopolska 2030</i> zadanie jakim jest rozwój oraz finansowanie Średzkiej Kolei Powiatowej.</p> <p>Do tej pory byliśmy przekonani, że budżet Powiatu Średzkiego jest w stanie udźwignąć ciężar tego zadania, jednak nakłady, które w najbliższych latach należy poczynić na utrzymanie infrastruktury Średzkiej Kolei Powiatowej to kwota ok. 10 mln. zł. Planując dalszy rozwój województwa wielkopolskiego z zakresu turystyki trudno sobie wyobrazić sytuację, w której ten wspaniały zabytek techniki i atrakcja turystyczna miałyby zniknąć z mapy naszego województwa. O wadze i znaczeniu kolejki dla tej części Wielkopolski świadczy fakt, że Gmina Środa Wielkopolska oraz Gmina Zaniemyśl zadeklarowały chęć współpracy i wsparcia finansowego dla Powiatu w utrzymaniu ruchu turystycznego na kolejce. Ciężkimi staraniami Powiatu Średzkiego, zarówno, jako jednostki samorządowej, jak i pracy wszystkich osób zaangażowanych w pracę kolejki, nasza BANA już od kilku lat, w okresie jednego sezonu turystycznego, przewozi od 30 do 40 tys. pasażerów z całej Wielkopolski i kraju. Brak wsparcia samorządu Województwa Wielkopolskiego w finansowaniu kolejki i pozostawienie go na barkach Powiatu Średzkiego, w obliczu ponoszenia tak ogromnych nakładów finansowych, może skutkować utratą tej wyjątkowej wizytówki naszego regionu.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – kolej wąskotorowa jako dziedzictwo kulturowe regionu ma swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>

28.	Mieszkaniec	-	-	<p>Jako entuzjasta kolei działający na rzecz próby rewitalizacji linii kolejowej nr 368 Szamotuły - Międzychód zwracam się w prośbą o jej wpisanie do Planu Transportowego Województwa Wielkopolskiego (czytaj dalej PTWW)</p> <p>Urodziłem się i mieszkam w Sierakowie Wielkopolskim, przez który przebiega linia kolejowa 368. Piękna miejscowość, aż chce się tu mieszkać, szkoda tylko, że sytuacja finansowa spowodowana niskimi zarobkami w lokalnych firmach i przedsiębiorstwach nie daje nam zbyt wiele czasu oraz funduszy by móc w pełni korzystać z naszych pięknych terenów. Dodatkowo brak wymarzonych szkół średnich dla młodzieży nie wspominając już o szkołach wyższych. Każda próba wyjścia do teatru, kina czy innej formy obcowania z kulturą wiąże u nas z pokonaniem minimum ponad 70 kilometrów samochodem. PKSów prawie nie ma a w niektórych miejscowościach nie ma wcale!</p> <p>Brak specjalistów z zakresu medycyny, każda poważniejsza choroba wiąże się z wyjazdem do szpitala w Poznaniu lub Gorzowie Wielkopolskim. Wiele starszych osób by móc udać się do Poznania musi się prosić kogoś z rodziny, co wiąże się z dodatkowymi kosztami.</p> <p>Badanie ankietowe pokazało wszystkim, że ludzie mieszkający przy linii 368 chcą kolei. Wpisanie do PTWW pozwoli na wykonanie studium wykonalności, co rozwieje wszelkie nasze wątpliwości.</p> <p>Kolej w moim regionie jest dla nas szansą na lepsze życie. Nie chcemy być już więcej odcięci komunikacyjnie od miast wojewódzkich.</p>	Uwaga nie dotyczy projektu Strategii	
29.	Miasto Kalisz – Prezydent Miasta Kalisza	Kalisz	-	<p>Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku to jeden z kluczowych dla nas wszystkich dokumentów. Mówiąc nas wszystkich, mam na myśli Wielkopolan. Strategia ta już dziś wyznaczy, bowiem to, co w naszym regionie będzie działo się na przestrzeni najbliższej dekady. Konieczne jest, więc, by dokument zakładał zrównoważony rozwój całej Wielkopolski.</p> <p>Cieszę się, że strategia dostrzega problemy i potrzeby Kalisza. Dziękuję Panu Marszałkowi za ujęcie w jej projekcie budowy obwodnicy najstarszego z polskich miast. To inwestycja, na którą mieszkańcy czekają wiele lat. Jej realizacja przyczyni się do poprawy, jakości życia w Kaliszu i stanowić będzie znaczący impuls dla rozwoju gospodarczego całej Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej.</p> <p>Bardzo ważne dla Aglomeracji będzie również powstanie Kolei Dużych Prędkości w wariantcie „Y”, która da naszemu subregionowi szybkie połączenie z planowanym Centralnym Portem Komunikacyjnym oraz Polską zachodnią, w tym stolicą Wielkopolski. Strategia rozwoju województwa zakłada lokalizację rozgałęzienia Kolei Dużych Prędkości na terenie Aglomeracji. Wskazanie to jest ma to konkretne. Szeroka możliwość jego interpretacji może spowodować decyzje, których efekty nie dadzą maksymalnych korzyści dla subregionu.</p> <p>Dlatego wnioskują, aby sprecyzować ten zapis w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku tak, aby wskazywał on lokalizację rozgałęzienia możliwie najbliżej Kalisza, największego miasta Aglomeracji.</p> <p>Proszę także o korektę zapisów dotyczących rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Kaliska starówki szczyt się szczególnymi w skali kraju walorami urbanistycznymi i architektonicznym. To dobro wspólne całej Wielkopolski. Dlatego wnoszę, by obok projektu poznańskiego wyróżnić poznańskiego wyróżnić szczegółowo również Rewitalizację śródmieścia miasta Kalisza.</p> <p>Liczę na to, że Pan Marszałek przychyli się do wniosków kaliskich. Ich wpisanie do Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, a potem realizacja, będą dla Kalisza i całej Aglomeracji Kalisko Ostrowskiej znaczącym impulsem rozwojowym.</p>	Uwagi bez zmian w projekcie Strategii – uwagi mające już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter mogą zostać ujęte w dokumencie wdrożeniowym.	
30.	WARP sp. z o.o.	m. Poznań	Rozdział 2.2.1/ strona 23	2 wyzwanie dla Wielkopolski: jest „... do ich”, powinno być „... do nich”	Błąd gramatyczny	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
31.			strona 23	2 wyzwanie, 2 zdanie: w nawiasie po „okołomedyczne” dopisać „oraz odpowiednio przystosowany do tych potrzeb wolontariat”	W związku z brakami liczebnościowo-jakościowymi personelu, warto umożliwić odpowiednio przygotowanym, np. po kilku miesięcznym bezpłatnym kursie, wolontariuszom wsparcie medyczne, opiekuńcze i edukacyjne – pomoc pielęgniarstwa w domach pacjentów, wsparcie ośrodków spokojnej starości, wspomaganie nauczyciela prowadzącego lekcje itp.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
32.			Rozdział 2.2.1/ strona 26	4 Wyzwanie, 3 akapit, dopisanie na końcu zdania „poprzez zwiększenie dostępu do Internetu na obszarach mniej rozwiniętych oraz bezpłatne szkolenia informatyczne”	Pomimo rozbudowanej sieci szerokopasmowej nie wszyscy mieszkańcy Wielkopolski mają dostęp do Internetu, a osoby starsze nie mogą nadrobić przepaści technologicznej.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
33.			Rozdział 2.2.1/ strona 30	5 Wyzwanie, pierwszy pomarańczowy akapit, na końcu dopisać „oraz edukacyjnych”.	Wciąż jest niska świadomość konieczności podejmowania tego typu działań, niechęć społeczna z uwagi na wyższe koszty obciążające mieszkańców i przedsiębiorców.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
34.			Rozdział 2.2.1/ strona 31	5 Wyzwanie, ostatni pomarańczowy akapit, zdanie 3, po „... w ruchu drogowym, „ dopisać: „w tym na ścieżkach rowerowych, szczególnie w zakresie przestrzegania ograniczenia prędkości”	W związku z uwagami podczas konsultacji nad strategią w Poznaniu, podczas których zgłoszono konieczność przestrzegania prędkości ze względu na przerabianie liczników prędkości w pojazdach elektrycznych.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

35.		Rozdział 2.2.1/strona 36	7 wyzwanie, po 4 zdaniu dopisać na końcu: „zachowując jego dominującą rolę i umożliwiając dalszy dynamiczny rozwój”.	Przeciwdziałanie i zmniejszanie nierówności terytorialnych nie może być równoznaczne z rozwojem słabiej rozwiniętych obszarów na rzecz przyhamowania metropolii. Wszystkie obszary regionalne w całej UE cechuje rozwarstwienie i jest to naturalne. Warto umożliwić rozwój słabiej rozwiniętych obszarów, przy jednoczesnym swobodnym rozwoju tych terenów, które przewodzą w regionie.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
36.		Rozdział 2.2.1/strona 38	8 wyzwanie, uzupełnienie pierwszego pomarańczowego akapitu o zapis na końcu „ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek dla start up’ów, firm innowacyjnych i B+R.”	Pożyczki są najlepiej ocenianym przez MŚP instrumentem zwrotnym, cieszącym się niezmiernie dużą popularnością w regionie, w kolejnej perspektywie proponujemy jermie3.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
37.		Rozdział 4/strona 58	Nauka blisko biznesu, biznes blisko nauki: dopisanie na końcu „a także uwzględnienie projektów prywatnych uczelni i instytutów komercyjnych.”	Często niepaństwowe uczelnie i instytuty badawcze z uwagi na prywatnych sponsorów dysponują wyższymi kwotami finansowymi na omawiane cele, zatem warto rozważyć je również w procesie włączania we współpracę z przedsiębiorcami w ramach nowych projektów.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
38.		Rozdział 4, cel 1.3./strona 58	Wielkopolskie klastry: warto rozważyć dopisanie zgłaszanych podczas konsultacji przez przedstawicieli różnych środowisk inne branże: robotyka, przemysł 4.0, branża motoryzacyjna, chemiczna, zielone technologie itp.	Konsultacje w Poznaniu wykazały, że RIS nie do końca są dopasowane do potrzeb regionu, tu propozycja, jako przykład, wypadkowa do ponownego przeprowadzenia analizy potrzeb MSP.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
39.		Rozdział 4, cel 1.3./strona 59	Warto dopisać zgodnie ze zgłaszanymi uwagami podczas konsultacji „Architektura budownictwa szkolnego przyjazna uczniom i nauczycielom” wprowadzając projekty umożliwiające przebudowę szkół na każdym szczeblu edukacyjnym, w związku z niedostosowaniem po ostatniej reformie budynków po gimnazjach do szkół podstawowych, czy licealnych, a obecnych w taki sposób, aby oddzielić najmłodsze dzieci od 7-8-klasistów, a także wprowadzić infrastrukturę dla niepełnosprawnych	Jeden z przedstawicieli organizacji poza samorządowych na konsultacjach w Poznaniu zaakcentował ten problem, w związku, z czym warto go uwzględnić.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
40.		Rozdział 4, cel 2.3/ strona 58	Wielkopolska BIKE, zgodnie z wcześniejszymi uwagami propozycje dopisania na końcu po przecinku „uwzględniającej bezpieczeństwo rowerzystów współuczestniczących w ruchu na trasach z użytkownikami pojazdów elektrycznych, poprzez kontrolę przestrzegania ograniczenia prędkości na tych trasach”.	Jak w wersji V.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
41.		Rozdział 4, cel 3.3/strona 73	Dobra jakość powietrza i czysta energia dla Wielkopolski – w zdaniu drugim dopisanie „oraz umożliwienie budowy i przebudowy domów pasywnych”	Zgodnie z uwagami zgłaszanymi przez Wielkopolski Dom Pasywny na konsultacjach w Poznaniu.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
42.		Cel 4.2/ strona 76	Budowa i wzmocnienie regionalnego systemu finansowania projektów rozwojowych w województwie wielkopolskim, z uwzględnieniem środków zwróconych z instrumentów finansowych perspektywy finansowej 2007-2013 i 2014-2020 (w oparciu o program rozwoju oraz WRPO 2021+): dopisanie na końcu „po ich zaktualizowaniu oraz umożliwienie szerokiego wyboru MŚP tak, aby jak najlepiej spełnić oczekiwania związane ze wsparciem, finansowaniem zwrotnym, prowadzonej działalności”.	Proponujemy w nowej perspektywie pożyczki jermie3 a ze środków zwróconych z poprzednich perspektyw pożyczki komplementarne a nie konkurencyjne, które pośrednicy finansowi będą mogli oferować równolegle zainteresowanym zarówno stałym jak i nowym klientom.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

43.			Strona 77	Infrastruktura na obszarach wiejskich: po „termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej” dopisanie „oraz umożliwienie budownictwa pasywnego oraz innych działań związanych z energooszczędnością”. Infrastruktura na obszarach wiejskich: po „infrastruktury placówek edukacyjnych i kultury” dopisanie „dostosowanej do oczekiwań związanych z konsekwencją reformy szkolnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom na różnych stopniach edukacji warunków do bezpiecznej nauki oraz osobom z niepełnosprawnościami do korzystania z wszystkich placówek publicznych”	Zgodnie z uwagami zgłaszanymi podczas konsultacji w Poznaniu.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
44.	Starostwo Powiatowe w Koninie	Powiat Koniński	Rozdział 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski/strona na 34	Rozszerzenie Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji do całego Powiatu Konińskiego	Propozycja rozszerzenia Konińskiego Obszaru strategicznej Interwencji związana jest z rozwojem społeczno-gospodarczym całego powiatu konińskiego, na które Miasto Konin znacząco oddziałuje. Ponadto wszystkie gminy razem z Miastem Konin tworzą jeden wspólny Obszar Funkcjonalny Aglomeracji konińskiej.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
45.			Rozdział 4. Cel operacyjny 4.2/strona 77	Rozbudowa działania "Transformacja Wielkopolski" o aspekt edukacji	Aby osiągnąć transformację energetyczną Wielkopolski wschodniej, ważnym elementem jest rozwój kapitału ludzkiego na każdym etapie poczynając od wsparcia systemu oświaty w zakresie kształcenia przyszłej kadry (np. w zakresie wyposażenia pracowni kształcenia zawodowego z OZE).	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
46.			Rozdział 5 Terytorialny wymiar Strategii/strona 89	Rozszerzenie kierunków działań.	Przy rozwoju MŚP oraz terenach inwestycyjnych, dopisać promocję gospodarczą. W celu - Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolskiego, warto dopisać kluczowy kierunek działania polegające na zwiększeniu efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej poprzez wykorzystanie OZE oraz edukację ekologiczną	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
47.	Urząd Miasta i Gminy Jaraczewo	Jaraczewo	Rozdział II, 2.2/strona 40	-zagrożenia dla Wielkopolski: brak zapisu „brak obwodnic miast przy drodze krajowej DK12”	Brak obwodnic miast przy drodze DK12 jest bardzo dużym problemem, który wpływa bardzo negatywnie zarówno na bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu w tych miejscowościach jak również ich rozwój gospodarczo-społeczny. Skala tego problemu jest równie duża jak uwzględnionego w zagrożeniach dla Wielkopolski w analizie SWOT zaniechania inwestycji dot. S11	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
48.			Rozdział III, 3.3/strona 49	Model funkcjonalny tak jak wcześniejszy dyfuzyjno-absorpcyjny marginalizuje jednostki mniejsze nieznajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie dużych ośrodków aglomeracji.	Wskazany w strategii model rozwoju jest następcą wcześniejszego modelu dyfuzyjno-absorpcyjnego. W teorii zakłada on zrównoważony rozwój dla całego obszaru, poczynając od ośrodków koncentracji potencjału a ich otoczeniem. W praktyce oznacza to, że rozwijać będą się w dalszym ciągu tylko te części Wielkopolski, które należą do aglomeracji lub są w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Należy pamiętać, że istnieją również pomniejsze jednostki, które dzieli od dużych aglomeracji kilkadziesiąt kilometrów a co za tym idzie nie ma szczelnego rozwojowego powiązania między nimi. Właściwym byłoby położenie nacisku bezpośrednio na rozwój jednostek, które nie znajdują się w otoczeniu ośrodków wzrostu i koncentracji potencjałów. Pozwoli to wyrównanie poziomu rozwoju całego obszaru Wielkopolski.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
49.			Rozdział IV/strona 67	Cel operacyjny – brak zapisu dot. kluczowości realizacji zadań dot. budowy obwodnic przy DK12	Brak obwodnic miast przy drodze DK12 jest bardzo dużym problemem, który wpływa bardzo negatywnie zarówno na bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu w tych miejscowościach jak również ich rozwój gospodarczo-społeczny.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

50.		Rozdział IV/strona 71	Pakiet działań – rozwój infrastruktury drogowej o charakterze krajowym Obwodnice miast w ciągu dróg krajowych (m.in. Gniezno Kalisz, Krotoszyn-Zduny, Wolsztyn, Września) brakuje zapisu dot. obwodnicy miasta Jaraczewo	Obecnie droga krajowa nr 12 przebiega przez centrum miejscowości Jaraczewo w tym przez zabytkowy układ urbanistyczny, czyli przez środek rynku. Konsekwencją takiego przebiegu są znaczne utrudnienia powodowane przez ruch tranzytowy dla zwartej zabudowy. W ciągu drogi znajduje się kilka nienormatywnych łuków poziomych oraz znaczne różnice wysokości. Część zabudowy, zwłaszcza tej zabytkowej, znajduje się bardzo blisko jezdni. Często duże pojazdy zahaczają o budynki, uszkodzając ich elewację i naruszając konstrukcję. Budowa obwodnicy znacznie poprawi ruch tranzytowy na trasie Jarocin - Leszno. Nastąpi poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz pieszego w centrum miejscowości. Budowa obwodnicy łącznie z aktualnie wybudowaną obwodnicą Borku Wlkp. długości 5,1 km i przygotowywaną do rozbudowy drogą pomiędzy przedmiotowymi obwodnicami spowodowałyby powstanie uporządkowanego ciągu drogi nr 12 o klasie GP.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
51.		Rozdział IV/strona 77	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – brak wskazania najmniejszych miast Wielkopolski, które od lat borykają się z problemami degradacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej.	Wskazane w strategii działania, które kładzie nacisk na rewitalizację największych miast oraz miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze z pominięciem najmniejszych jednostek miejskich, spowoduje kolejne pęknięcie w równym rozwoju całego obszaru województwa, pogłębi degradację małych miasteczek i przyczyni się do odpływu dużej ilości społeczeństwa z tych miejsc w poszukiwaniu „lepszego miejsca do życia”.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
52.		Rozdział V/strona 77	Infrastruktura na obszarach wiejskich - w jaki sposób zdefiniować obszar wiejski?	Taki zapis powoduje wiele wątpliwości. Powinien być zapis, że obszar wiejskich stanowią gminy wiejskie oraz gminy wiejsko-miejskie z miastami do 5000 mieszkańców	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym .
		Rozdział V/strona 78	Brak definicji obszaru miejskiego	Brak definicji powoduje problemy z identyfikacją przynależności do danej grupy np. małych miasteczek czy też miasteczek w gminach wiejskich	
		Rozdział V/strona 79	Brak definicji obszaru wiejskiego	Brak definicji powoduje problemy z identyfikacją przynależności do danej grupy np. małych miasteczek czy też miasteczek w gminach wiejskich	
53.		Rozdział V/strona 96	Brak jednoznacznego określenia zasięgu terytorialnego PdOF	Stwarza to problem z ustaleniem granicy pomiędzy PdOF a Potencjalnymi Obszarami Interwencji. Czy Gmina Jaraczewo znalazła się w tym PdOF ?	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mające już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
54.		Rozdział V/strona 98	Nie ma kierunków działania dla małych miast, które są zagrożone trwałą marginalizacją.	Brak działań ukierunkowanych na małe miasta zagrożone trwałą marginalizacją spowoduje zatrzymanie procesu rozwoju gospodarczo-społecznego na obszarach całych gmin, dla których te ośrodki są centrami społeczno-gospodarczymi.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mające już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
55.		Cały dokument	W celach rozwojowych Wielkopolski nie jest poruszony temat dostępności mieszkańców województwa do infrastruktury technicznej tj. sieci wodociągowej, sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej, sieci gazowej. W części opisowej (s. 34) wskazano na niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę, jako jedną z przyczyn nierówności terytorialnych. W dalszej części nie zapisano jednak żadnych działań mających za cel zniwelowanie tych nierówności.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii	
56.		Cały dokument	Nie ma żadnego odniesienia do gminnych zasobów mieszkaniowych czy też obiektów użyteczności publicznej (poza tymi przeznaczonymi na działalność kulturalną). Jest to również istotne zagadnienie, zwłaszcza dla gmin niepołożonych w bezpośrednim oddziaływaniu dużych aglomeracji.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii	

57.			Cały dokument	W dokumencie mówi się o planie wykonawczym Strategii Wielkopolska 2030. Kiedy powstanie dokument i w jaki sposób będzie konsultowany? Uważam, że powinien być tworzony w porozumieniu ze wszystkimi gminami województwa.		Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
58.	Gmina Brudzew	Brudzew	Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 52	Wyznaczenie 5 głównego celu rozwojowego Wielkopolski pn. Rewitalizacja obszarów gmin pogórnich.	Postulujemy o wyznaczenie 5 głównego celu rozwojowego dedykowanego wprost gminom pogórnich. Gminy te poprzez swoje osłabienie społeczno-gospodarcze będące następstwem likwidacji przemysłu paliwowo-energetycznego rażąco odbiegają od pozostałych jednostek województwa. Bez dodatkowego wsparcia instytucji wyższego szczebla żadna z tych gmin nie udźwignie piętna kryzysu. Wobec powyższego zasadnym zdaje się być uwzględnienie ww. postulatu oraz stworzenie nowych możliwości rozwojowych gminom zdegradowanym. Powyższe niewątpliwie przyczyni się do zniwelowania obecnych nierówności terytorialnych oraz wyprowadzenia gmin pogórnich ze stanu kryzysowego.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
59.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 73	Uwzględnienie wsparcia dla inicjatyw związanych z tworzeniem klastrów energii również na obszarze powiatu tureckiego.	O zasadności uwzględnienia niniejszej uwagi poświadczają działania, jakie zostały w ostatnich latach podjęte w powiecie na rzecz utworzenia Turkowskiego Klastra Energii oraz opracowania Strategii Klastra.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
60.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 77	W punkcie infrastruktura na obszarach wiejskich należy wprost zastosować zapis dedykowany gminom pogórnich m.in. w zakresie rozwoju infrastruktury na terenach inwestycyjnych.	Niezwykle ważny cel – kompleksowe uzbrojenie terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą. Umożliwi on gminom zdegradowanym tworzenie nowych scenariuszy rozwoju. Szczególną uwagę powinno się kierować na poprawę warunków inwestowania w słabszych samorządach, otwierając tym samym dodatkowe ścieżki wsparcia dla terenów inwestycyjnych gmin pogórnich <u>bez warunkowania własności tych gruntów</u> (w zaistniałej sytuacji, Gmin nie stać na wykup terenów inwestycyjnych od mieszkańców).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
61.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 77	W punkcie rewitalizacja obszarów zdegradowanych należy wprost zastosować zapis dedykowany gminom pogórnich	Punkt ten w Strategii odnosi się głównie do największych i średnich miast regionu w tym szczegółowo np. do budowy Filharmonii Poznańskiej. Zasadnym wydaje się być uwzględnienie rewitalizacji terenów najbardziej zdegradowanych w województwie - terenów wiejskich- gmin pogórnich. Ponadto, w ślad za miastem Poznaniem, Gmina Brudzew wnioskuje o uwzględnienie budowy re/KULTYWATORA (Centrum Nauki ENERIA oraz Parku Odkryć), którego realizacja w sposób realny mogłaby ożywić wschodnią część gminy Brudzew (stanowiącą obecnie martwą plamę na mapie województwa).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
62.			Rozdział 5/strona 81	Weryfikacja mapy obszarów strategicznej interwencji poprzez dodatkowe określenie trwałej marginalizacji gmin powiatu tureckiego	Wnoszę o weryfikację marginalizacji gmin pogórnich, szczególnie tych o wyjątkowo niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej leżących na skraju regionu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

63.			Rozdział 5/strona 92	<p>Wschodni Obszar Funkcjonalny – uwzględnienie wśród kluczowych kierunków działań:</p> <p>1. Uzbrojenia terenów inwestycyjnych gmin pogórnicych (<u>bez warunkowania własności gruntu</u>).</p> <p>2. Rewitalizacja terenów zdegradowanych w wyniku eksploatacji węgla brunatnego.</p> <p>3. Wsparcia dla przedsięwzięć infrastrukturalnych dedykowanych kompleksowemu rozwiązaniu problemów ściekowych na terenach gmin pogórnicych – Projekt budowy zbiorczych kolektorów ściekowych na terenie trzech gmin wiejskich: Brudzew, Turek oraz Władysławów .</p>	<p>Wnoszę o uwzględnienie, jako kluczowego kierunku, rozwoju infrastruktury terenów inwestycyjnych gmin pogórnicych. Powinien to być nadrzędny cel służący ożywieniu gospodarczemu tych gmin, poprzez stworzenie konkurencyjnych warunków do inwestowania. Udoskonalenie istniejącej oferty inwestycyjnej gmin pogórnicych, to jeden z pierwszych i najważniejszych kroków transformacji, umożliwiającą stworzenie nowych miejsc pracy i wykorzystanie zasobów kadrowych likwidowanych przedsiębiorstw.</p> <p>Ponadto w ślad za szczegółowymi kluczowymi działaniami wpisanymi wcześniej w Koniński Obszar Funkcjonalny (str. 89), Gmina Brudzew wnioskuje o:</p> <p>1. Rozwój turystyki sportowo-wypoczynkowo-rekreacyjnej w obszarze sztucznych zbiorników wodnych (Brudzewska Dolina 4 stawów) uformowanych w czasach dawnych wyrobisk górniczych,</p> <p>2. Wykorzystanie dziedzictwa kultury do promocji turystycznej w obszarze WOF poprzez budowę re/KULTYWATORA - Parku odkryć na bazie cennych w skali Europy źródeł archeologicznych i geologicznych (osada z czasów rzymskich, las kopalny).</p> <p>Wnoszę o dodatkowe uwzględnienie, jako kluczowego kierunku - rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej na terenach gmin pogórnicych. Zasadność powyższego wynika z faktu, iż żywotność gminnych oczyszczalni ścieków powoli dobiega końca, ich awaryjność oraz amortyzacja generuje coraz wyższe koszty, a nakłady finansowe potrzebne na cele modernizacyjne znacząco przewyższają budżety samorządów.</p> <p>Stąd też, Gmina Brudzew, Turek oraz Władysławów przyjęła wspólny racjonalny kierunek rozwoju infrastruktury ściekowej, polegający na budowie układów kanalizacyjnych transportujących ścieki do istniejącej oczyszczalni w m. Turek.</p> <p>Połączenie ww. gmin, gwarantuje nie tylko efektywne, długofalowe zagospodarowanie nieczystości ciekłych, ale i obniżenie kosztów budowy i eksploatacji sieci.</p> <p>Powyższy, nadrzędny dla Nas cel, wpłynie na ożywienie gospodarcze gmin pogórnicych, m.in. poprzez stworzenie konkurencyjnych warunków do inwestowania. Budowa kanalizacji sanitarnej udoskonali istniejącą ofertę oraz znacząco wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Będzie to niewątpliwie pierwszy krok transformacji tej części regionu.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>
-----	--	--	----------------------	---	---	---

64.	Urząd Gminy Suchy Las	Suchy Las	4. Cele rozwojowe Wielkopolski CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa Pakiety działań	Str. 71 Punkt „budowy obwodnic miast w ciągu dróg wojewódzkich” zmienić na „budowy obwodnic miast i niektórych miejscowości gminnych w ciągu dróg wojewódzkich i innych dróg o znaczeniu ponadlokalnym ” Str. 85 Treść „(...) inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu (...)”	Poprawa warunków drogowych i jakości życia mieszkańców. Zapewnienie sprawnych połączeń ułatwiających przemieszczanie się ludzi, dostęp do rynków pracy, obiektów użyteczności publicznej, jak i zwiększających mobilność mieszkańców z obszarów słabo dostępnych transportowo. Wylot północny w kierunku węzła S11 Poznań Północ w obecnym stanie powoduje codzienne zatory zarówno na terenie Poznania, jak i Suchego Lasu. Jest to aktualnie jedyna droga wylotowa z Poznania o tak dużym natężeniu ruchu (około 20 000/dobę), która jest drogą jednojezdniową. Rozwiązaniem tej sytuacji może być budowa ul. „Nowoobornickiej”, która przejmie ruch tranzytowy i odciążą obecną ul. Obornicką. Ta ostatnia zostanie ważnym korytarzem transportowym dla mieszkańców rozbudowujących się północnych osiedli Poznania oraz Suchego Lasu.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
65.			5. Terytorialny wymiar Strategii 5.2. Obszary strategicznej interwencji Poznański Obszar Metropolitalny/st rona 67, 71, 85	Zastąpić zapisem: „Inwestycje dotyczące wylotu północnego, w kierunku węzła S11 Poznań Północ, w tym modernizacja ulicy Obornickiej w Poznaniu oraz budowa ul. „Nowoobornickiej” na terenie Poznania i Suchego Lasu.	Wprowadzenie zapisu dot. obwodnic niektórych miejscowości gminnych leżących nie tylko przy drogach wojewódzkich związane jest z oddziaływaniem ruchu aglomeracyjnego. Przykładem jest wspomniany wyżej Suchy Las, gdzie ul. „Nowoobornicka” mogłaby pełnić rolę obwodnicy. Drugim przykładem jest Biedrusko, z przeprawą mostową na Warcie. Generuje to ruch przez centrum miejscowości na poziomie 15 000 samochodów na dobę. Mimo, że jest to droga powiatowa jest ona ściśle powiązana z ruchem aglomeracyjnym, w tym drogą wojewódzką nr 196.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
66.			4. Cele rozwojowe Wielkopolski CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 5. Terytorialny wymiar Strategii 5.2. Obszary strategicznej interwencji Poznański Obszar Metropolitalny/st rona 67, 71, 85	Dodać zapis, który wskazywałby na istotną rolę budowy wiaduktów/ tunelów na skrzyżowaniach infrastruktury drogowej i kolejowej, które mogłyby być realizowane w ramach modernizacji sieci kolejowej, a nie tylko drogowej.	Rozwój kolei metropolitarnej, a co za tym idzie zwiększenie liczby przystanków kolejowych oraz częstotliwości ruchu kolejowego będzie miało wpływ na częstsze zamykanie przejazdów przez tory kolejowe. Doprowadzi to do większych korków na skrzyżowaniach kolei z drogami, a co za tym idzie również do zwiększonej emisji spalin. Już obecnie przykładem tego zjawiska jest np. skrzyżowanie linii kolejowej z ulicą Sucholeską w Suchym Lesie lub ulicą Morasko w Poznaniu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

67.			<p>4. Cele rozwojowe Wielkopolski</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>5. Terytorialny wymiar Strategii</p> <p>5.2. Obszary strategicznej interwencji</p> <p>Poznański Obszar Metropolitalny/st rona 61, 84</p>	<p>Dodać zapis o możliwości wspierania przez Samorząd Województwa działań mających na celu poprawę komfortu życia mieszkańców miejscowości gminnych, zlokalizowanych przy poligonach wojskowych, składowiskach odpadów lub intensywnie eksploatowanych terenach kolejowych.</p>	<p>Jednym z kluczowych kierunków interwencji wskazanych w celu operacyjnym 2.1. jest wzrost atrakcyjności osiedleńczej regionu, która ma przeciwdziałać negatywnym trendom demograficznym. Stąd konieczne jest wsparcie gmin, dotkniętych różnego rodzaju problemami o charakterze ponadlokalnym (składowiska odpadów, poligony wojskowe, szkody pokopalniane), które obniżają jakość przestrzeni i wpływają na zmniejszenie atrakcyjności osiedleńczej.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>
68.			<p>5.2. Obszary Strategicznej Interwencji</p> <p>Poznański Obszar Metropolitalny/st rona 84</p>	<p>Dopisać w punkcie dotyczącym rozwoju infrastruktury wytłuszczone zdanie „poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej (...), w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym), uruchomienie towarowej obwodnicy kolejowej dla ruchu pasażerskiego wraz z budową nowych przystanków kolejowych, m.in. w Suchym Lesie i budową łącznic z liniami pasażerskimi, m.in. łącznicy od linii towarowej na wysokości Suchego Lasu do linii kolejowej Poznań-Piła (przy przystanku Poznań Strzeszyn), (...)</p>	-	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>

69.			<p>4. Cele rozwojowe Wielkopolski</p> <p>CEL OPERACYJNY</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>Pakiety działań</p> <p>5. Terytorialny wymiar Strategii</p> <p>5.2. Obszary strategicznej interwencji</p> <p>Poznański Obszar Metropolitalny/ strona 85</p>	<p>Do zdania: „Zagęszczenie sieci dróg i ścieżek rowerowych” dopisać „ze szczególnym uwzględnieniem łączenia odcinków już istniejących, w tym pomiędzy sąsiadującymi jednostkami samorządu terytorialnego”</p>	<p>Powstawanie rozproszonych odcinków dróg i ścieżek rowerowych zniechęca rowerzystów do korzystania z nich. Problem ten dotyczy również ścieżek i dróg rowerowych budowanych na terenach dwóch sąsiadujących ze sobą JST, gdzie ścieżki pozbawione kontynuacji nie są z tego względu użytkowane. Często brakuje również 1-2 kilometrowego połączenia między takimi ścieżkami.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>
70.			<p>Rozdział 6. Oczekiwania względem polityk zewnętrznych/strona 101</p>	<p>W punkcie 15 dopisać: „Jednocześnie uregulować w sposób prawny kwestie gospodarki ściekowej na terenach ROD, wymagania pod tym względem w zakresie obowiązku wyposażenia ogrodów w zbiorniki bezodpływowe i sanitariaty, jak również kwestie odpowiedzialności ROD za zaśmiecanie terenów do nich przylegających.”</p>	<p>Pomijając eksponowane wnioski i chwalebne kwestie związane ze społeczną rolą ROD – stanowią one duże zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego wskutek odprowadzania bezpośrednio do gruntu bądź do sieci drenarskiej ścieków bytowych powstających w związku z obecnością działkowców na poszczególnych ogródkach. Problem ten nie jest uregulowany w Ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2176), która problematykę utrzymania porządku i czystości w rodzinnym ogrodzie działkowym traktuje bardzo pobieżnie. Dotyczy to również kwestii porządkowych, gdzie obowiązek utrzymania porządku i czystości terenów przylegających do ROD cedowany jest na gminy, zwalniając z odpowiedzialności za zaśmiecanie władze ROD i poszczególnych działkowców.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>
71.	Gmina Białośliwie	Białośliwie	-	<p>Po zapoznaniu się z projektem „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku – Strategia Wielkopolska 2030” oraz biorąc pod uwagę zapisy dot. Pilskiego Obszaru Funkcjonalnego (str. 91), a także informacji zawartych na ryc. 33 (str. 81) projektu Strategii Wielkopolska 2030 należy przyjąć, iż gmina Białośliwie nie jest włączona do ww. obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Uwzględniając zapisy znajdujące się na stronie 82 niniejszego projektu Strategii – „zasięg OSI zostanie tak doprecyzowany na poziomie dokumentów operacyjnych z uwzględnieniem takich czynników jak: czynniki o charakterze statystycznym/analitycznym, dotyczące zamierzonej współpracy poszczególnych podmiotów, uwzględniające rodzaj planowanej, możliwej interwencji” wnoszę, aby Gmina Białośliwie została ujęta w Pilskim Obszarze Funkcjonalnym, co stworzy lepsze warunki do zrównoważonego rozwoju obszaru gminy.</p>		<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>

72.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu	Poznań	Rozdział Cel operacyjny 3.2. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego Wielkopolski	<p><i>Propozycja uzupełnienia „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”</i></p> <p>CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>Kluczowe kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości ♣ Poprawa jakości powietrza ♣ Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami ♣ Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego ♣ Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa ♣ Rozwijanie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa ♣ Wsparcie systemów bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego <p>Notowane w Wielkopolsce negatywne skutki postępujących zmian klimatycznych (np. ekstremalne zjawiska pogodowe), występowanie zjawiska suszy, pożary (zwłaszcza lasów), niska zasobność wód powierzchniowych, nieodpowiednia jakość powietrza znacznie zwiększają bieżące koszty rozwoju oraz generują straty spowodowane brakiem inwestycji, skierowaniem środków rozwojowych na przywrócenie pożądanej jakości powietrza, czy wody. Podjęcie odpowiednich działań w perspektywie długoterminowej pozwoli uniknąć znacznie wyższych makroekonomicznych kosztów zaniechań. Konieczne jest przeciwdziałanie zmianom klimatu, jak i działania adaptacyjne do prognozowanych skutków jego zmian. Samorząd Województwa za kluczowe uznał zwiększenie retencji wodnej w Wielkopolsce. Do najważniejszych inwestycji służących ograniczeniu zagrożenia powodziowego zaliczyć należy budowę Zbiornika Wielowieś Klasztorna na rzece Prońce. Zapewnienie odpowiednich zasobów wód w Wielkopolsce będzie związane z poprawą warunków przyrodniczych, ograniczaniem przenikania azotu ze źródeł rolniczych do wód oraz zanieczyszczeń związanych z rekreacyjnym sposobem wykorzystania wód, w tym turystyki wodnej. Ponadto podejmowane będą działania na rzecz niezawodności dostaw wody dla mieszkańców i przedsiębiorstw, utrzymania warunków funkcjonowania wysokotowarowego rolnictwa. Samorząd Województwa będzie wspierał ochronę zasobów wód podziemnych, naturalnych powierzchni retencjonujących wodę, jak mokradła, torfowiska, starorzecza oraz rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej, zdolnej do przyjmowania wód opadowych w miastach i ich otoczeniu. W regionie notuje się ponadnormatywne stężenie pyłu PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu i ozonu, powodowane głównie przez tzw. niską emisję (zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowym) pochodzącą z sektora komunalno-bytowego oraz transportu. Samorząd Województwa za kluczowe uznał zintensyfikowanie działań antysmogowych na obszarach o najwyższych stężeniach zanieczyszczeń powietrza i dużej gęstości zaludnienia, z czym związana jest m.in. zmiana mediów użytkowanych w sektorze ogrzewania indywidualnego i mieszkalnictwa. Jednym z instrumentów dbania o jakość powietrza w regionie są tzw. uchwały antysmogowe, które Samorząd będzie sukcesywnie aktualizował. Wsparcie w tym zakresie będzie uwzględniać zróżnicowany poziom dostępności ekonomicznej i technologicznej dla różnych grup mieszkańców, aby przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu Wielkopolan. Ponadto Samorząd Województwa będzie promował wzrost udziału naturalnego pochłaniania CO2 przez przyrost trwałych powierzchni biologicznie czynnych, takich jak lasy i zieleń miejska (rozwój koncepcji zielonych miast). Należy także wykorzystać potencjał rodzinnych ogrodów działkowych i pomóc w powstawaniu nowych na terenie województwa. Istotnym elementem ochrony środowiska jest odpowiednia gospodarka odpadami, co oznacza wdrażanie modelu gospodarczego opartego na obiegu zamkniętym. Samorząd Województwa będzie wspierał rozwój istniejących i planowanych instalacji wyposażanych w urządzenia do odzysku surowców, materiałów lub energii, kontynuację budowy sieci punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a także zamykanie i rekultywację składowisk niespełniających wymogów ochrony środowiska. Kluczowe są także inicjatywy mające na celu wydłużenie życia produktów takie jak budowa sieci punktów i ponownego użycia, działania w zakresie zapobiegania marnotrawieniu żywności na etapie jej produkcji, przetwórstwa i konsumpcji. Szczególną wartością przyrody ożywionej jest jej różnorodność biologiczna, decydująca o stabilności i odporności ekosystemów. Znaczna część z terenów najcenniejszych przyrodniczo i najlepiej rozpoznanych pod tym względem, a dodatkowo wartościowych krajobrazowo w Wielkopolsce objęto różnymi formami ochrony przyrody. Tym niemniej istotne jest dalsze uzupełnianie sieci obszarów chronionych o tereny cenne przyrodniczo, a także wsparcie obszarów o niższej randze przyrodniczej. Wielkopolska cechuje się nierównomiernym rozmieszczeniem lasów. Fragmentacja środowiska przyrodniczego uważana jest obecnie za jeden z największych problemów w ochronie przyrody, a utrata i rozczłonkowanie siedlisk, w tym siedlisk owadów zapylających za główne zagrożenie dla różnorodności biologicznej. Konieczne jest dążenie do spójności przestrzennej krajobrazu i jego ochrony. Utrzymanie bioróżnorodności jest niezbędne do podtrzymania funkcji i procesów ekologicznych, które zapewniają żyzność gleby i produktywność ekosystemów rolniczych. Objęcie ochroną prawną najcenniejszych przyrodniczo obszarów nie gwarantuje ich prawidłowego funkcjonowania, dlatego konieczne jest zapewnienie łączności ekologicznej z innymi obszarami. Samorząd Województwa będzie wspierał działania w kierunku zwiększania powierzchni zalesień, ochrony istniejących kompleksów leśnych, wprowadzania zróżnicowanych zadrzewień śródpolnych na terenach rolniczych i inne odpowiednie działania na obszarach intensywniej wykorzystywanych przez człowieka (np. zurbanizowanych, intensywnego rolnictwa). Ponadto w związku ze spadkiem liczebności i różnorodności owadów zapylających, podejmowane będą działania ograniczające ten niekorzystny trend, w tym kontynuowanie programu poprawy warunków fitosanitarnych rodzin pszczoł.</p>	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
-----	--	--------	---	---	---

				<p>Istotnym elementem ochrony przyrody i bioróżnorodności jest środowisko rolnicze. Utrzymanie i poprawa przyrodniczych walorów przestrzeni rolniczej jest ważna z uwagi na duże znaczenie sektora rolniczego w gospodarce regionu, przy stosunkowo przeciętnych warunkach uprawy. Dobry stan gleb stanowi potencjał dla produkcji żywności wysokiej jakości. Kluczowe jest ograniczenie erozji gleb oraz budowa, konserwacja i właściwa eksploatacja urządzeń melioracyjnych. Wspierany będzie również system bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego w Wielkopolsce poprzez rozbudowę systemu informacji o środowisku i zagrożeniach oraz dalszą poprawę efektywności działania zintegrowanego systemu ratowniczego województwa wielkopolskiego - przeciwdziałanie pożarom lasów, awariom przemysłowym, zwłaszcza w zakładach dużego i zwiększonego ryzyka, katastrofom chemiczno-ekologicznym, wypadkom w transporcie materiałów niebezpiecznych itp.). Poprawie stanu i ochrony środowiska przyrodniczego będzie towarzyszyć edukacja ekologiczna i kształtowanie postaw prośrodowiskowych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Związane to będzie ze wspieraniem inicjatyw i akcji społecznych w sferze ochrony środowiska przyrodniczego, wdrażaniem programów odpowiedzialności ekologicznej, itp.</p>		
73.	Wielkopolski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej	Brak	Rozdział Cel operacyjny 3.2 /strona 68-70	<p>Kluczowe kierunki interwencji: § Wsparcie systemów bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego Notowane w Wielkopolsce negatywne skutki postępujących zmian klimatycznych (np. ekstremalne zjawiska pogodowe), występowanie zjawiska suszy, pożary (zwłaszcza lasów), niska zasobność wód powierzchniowych Wspierany będzie również system bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego w Wielkopolsce poprzez rozbudowę systemu informacji o środowisku i zagrożeniach oraz dalszą poprawę efektywności działania zintegrowanego systemu ratowniczego województwa wielkopolskiego - przeciwdziałanie pożarom lasów, awariom przemysłowym, zwłaszcza w zakładach dużego i zwiększonego ryzyka, katastrofom chemiczno-ekologicznym, wypadkom w transporcie materiałów niebezpiecznych itp.). Poprawie stanu i ochrony środowiska przyrodniczego będzie towarzyszyć edukacja ekologiczna (...). Związane to będzie ze wspieraniem inicjatyw i akcji społecznych w sferze ochrony środowiska przyrodniczego, itp.</p>	<p>Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Wielkopolski jest podstawową zasadą zrównoważonego rozwoju regionu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>

74.	Urząd Miejski w Koninie Wydział Strategii i Marketingu Miasta	Konin	Rozdział 5.2/ strona 89	<p>Poniżej uzupełniony opis dla Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego, zmiany i uzupełnienia zaznaczone kolorem czerwonym.</p> <p>Koniński Obszar Funkcjonalny Miasto Konin wraz z otoczeniem tworzy Koniński Obszar Funkcjonalny (KOF) położony we wschodniej części Wielkopolski. KOF pełni funkcje administracyjne, usługowe w szczególności w dziedzinie zdrowia, kultury i edukacji. Funkcjonujący przemysł energetyczny wraz z infrastrukturą wytwórczą i przesyłową stanowi potencjał dla rozwoju innowacyjnej gospodarki. Atutami KOF jest dziedzictwo kulturowe, szczególnie związane z kulturą pielgrzymkową, zasoby środowiska przyrodniczego, dobre skomunikowanie wynikające z położenia KOF na przebiegu szlaków transportowych o znaczeniu międzynarodowym. Ze względu na kumulację negatywnych czynników ograniczających rozwój (m.in. utrata funkcji paliwowo-energetycznej, depopulacja, starzenie się społeczeństwa, zdegradowane tereny pokopalniane, niska aktywność społeczna i niski poziom przedsiębiorczości) miasto Konin znalazł się wśród miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Konieczne jest wdrożenie działań restrukturyzacyjnych, ukierunkowanych na tworzenie nowych podstaw dla gospodarki KOF – przedstawienie gospodarki na wielofunkcyjne profile działalności, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju usług, rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz pobudzenie aktywności społecznej, wzrost kompetencji i postaw przedsiębiorczych.</p> <p>KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych, wsparcie dla rozwoju energii ze źródeł alternatywnych • rozwój MŚP oraz terenów inwestycyjnych • poprawa sytuacji na rynku pracy przez tworzenie nowych miejsc pracy, podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo energetycznego <p>(dodać z WOF)</p> <ul style="list-style-type: none"> • restrukturyzacja i modernizacja gospodarki KOF, tworzenie alternatyw gospodarczych (opartych np. na OZE, wodorze) oraz specjalizacji niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, m.in. budowa proinnowacyjnego Parku Przemysłowo–Technologicznego Aglomeracji Konińskiej • rozwój i podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych a także racjonalne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów poprodukcyjnych i pogórnich <p>(dodać z nowej Strategii Konina)</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie warunków do rozwoju biznesu zeroemisyjnych i innowacyjnych technologii z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w tym geotermii, energii solarnej, energii wiatrowej, wodoru itp. • wykorzystanie wód geotermalnych, w tym budowa ciepłowni geotermalnej, i kompleksu rekreacyjno-leczniczego oraz parku zdrojowego na Wyspie Pocijewe • rozwijanie partnerstw zwiększających potencjał transformacji energetycznej i gospodarczej, w tym Klastra Zielona Energia • rozwijanie partnerstw międzysektorowych, w tym publiczno-prywatnych w celu wspierania rozwoju inicjatyw rozwojowych, lokalnego rynku pracy, zwiększenia potencjału rozwoju MŚP, w tym promowania lokalnych firm • rozwój inicjatyw zwiększających kompetencje biznesu oraz instytucji, w tym wspieranie rozwoju partnerstw między biznesem a szkołami, organizacji doradczych i szkoleniowych dla biznesu i start-upów • tworzenie warunków do rozwoju firm pracujących w zgodzie z naturą oraz branży kreatywnej (m. in. sztuka, architektura, IT, gastronomia, grafika, film) • rozwijanie przedsiębiorczości i innowacyjności poprzez tworzenie warunków do nauki kompetencji przyszłości takich jak kompetencje międzykulturowe, myślenie projektowe, sprawność adaptacyjna, interdyscyplinarność, kompetencje cyfrowe, przetwarzanie danych, wnioskowanie-synteza danych, inteligencja emocjonalna, współpraca itp. • tworzenie warunków do rozwoju innowacyjnych projektów, w tym rozwijanie nowoczesnej i kreatywnej przestrzeni biznesowej, w tym stworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości i Kreatywności łączącego funkcje rozwojowe, aktywizacyjne, integracyjne oraz kulturowe, przestrzeń do pracy coworkingowej • wspieranie rozwoju lokalnych ekologicznych produktów 	<p>Uzupełnienie opisu i kluczowych kierunków działań dla Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego wynika z trwających prac nad nową Strategią rozwoju miasta Konina na lata 2020-2030.</p> <p>Proponowane działania są odpowiedzią na potrzeby miasta Konina i jego mieszkańców, zidentyfikowane w procesie tworzenia nowej strategii oraz wynikają z konsultacji społecznych i spotkań z mieszkańcami. Spotkania, w których wzięło udział ok. 640 mieszkańców miasta Konina, odbywały się dniami: 1.06.2019, 18.06.2019, 5.09.2019. Ponadto mieszkańcy zgłaszali uwagi, komentarze, opinie i pomysły poprzez stronę internetową uruchomioną 28.05.2019 r. i media społecznościowe.</p> <p>Proponowane zapisy zostały opisane przez uczestników procesu, co sprawia, że są wiarygodne i ważne dla mieszkańców. Są one postrzegane jako warunek niezbędny do osiągnięcia celów strategicznych i pobudzenia spirali rozwojowych Konina wraz z jego obszarem funkcjonalnym.</p> <p>Zmiany w karcie Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego polegające na ujęciu również w niej części kluczowych kierunków działań zapisanych w karcie dotyczącej Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego spowodowane jest chęcią podkreślenia, iż mają one kluczowe znaczenie dla KOF i chcemy je realizować właśnie na tym obszarze.</p>	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
-----	--	-------	----------------------------	--	---	---

			<p>ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrównoważony rozwój turystyki wypoczynkowo-rekreacyjnej i wodnej w obszarze jezior konińskich • wzmacnianie potencjału kulturowego i wykorzystanie dziedzictwa kultury do promocji turystycznej KOF, w tym dziedzictwa Sanktuarium Maryjnego w Licheniu Starym • poprawa jakości i dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi oraz usług senioralnych) • (zmiana brzmienia) zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej KOF poprzez rewitalizację obszarów zdegradowanych, tworzenie przyjaznej przestrzeni miejskiej (w tym podwórek jako miejsc aktywności i spotkań, budujących lokalną tożsamość), rewitalizację ważnych części miasta zachowującą charakter podkreślający unikalną tożsamość miejsc i miasta jako całości, rozwój usług oraz poprawę jakości życia mieszkańców <p>(dodać z WOF)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój funkcji turystycznych w oparciu o walory georóżnorodności środowiska KOF <p>(dodać z nowej Strategii Konina)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój inicjatyw i programów aktywizujących społeczność Konina oraz włączających ją w życie wspólnoty i miasta, w tym działań organizowanych przez mieszkańców oraz opartych na współpracy między mieszkańcami • programy aktywizacji wszystkich grup społecznym, w tym młodzieży, seniorów, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • programy aktywizacji i wsparcia lokalnych liderów, w tym program zwiększający kompetencje organizacji młodzieżowych (Szkoła Liderów, program dla radnych Młodzieżowej Rady Miasta) • rozwój wolontariatu, włączanie różnych grup społecznych w działalność na rzecz wspólnoty, w tym włączająca współpraca ze szkołami i uczelniami • wdrażanie nowoczesnych i innowacyjnych warunków i sposobów nauczania w placówkach oświatowych, rozwijających kompetencje społeczne oraz kształtujących kreatywnego, odpowiedzialnego i szczęśliwego człowieka (program Szkoła Naszych Marzeń) • rozwój funkcji turystycznych w oparciu o potencjał walorów pradoliny Warty, walorów przyrodniczych KOF i terenów postindustrialnych oraz walorów lokalizacyjnych miasta na styku szlaków komunikacyjnych • tworzenie warunków do prowadzenia zdrowego stylu życia, w tym rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, promocja zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej, zwiększenie powierzchni terenów zielonych w przestrzeni miejskiej, tworzenie stref ciszy • tworzenie warunków do odradzania się bioróżnorodności w mieście • zagospodarowanie obszaru Wyspa Pocijewe jako generatora miejskiego ożywienia, miejsca łączącego funkcje biznesu, kultury rekreacji, turystyki i sportu • wzmacnianie potencjału kulturowego poprzez rewitalizację i tworzenie nowoczesnej infrastruktury kulturalnej, w tym rozbudowa i przebudowa Domu Zemełki w Koninie z przeznaczeniem na Inkubator Aktywności Kulturalnej na obszarze rewitalizacji Starówka (miejsce, w którym znajduje się: Inkubator Kultury, Interaktywna Galeria Miejska, Multimedialne Podziemie Dziedzictwa, Kuchnia Artystyczna, Działalność Sztuki, Gościniec Artystyczny) <p>ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój systemu komunikacji i infrastruktury transportowej • budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze KOF, m.in. DK 25, budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, wzmacniających spójność transportową KOF • wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej KOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego oraz alternatywnego w tym tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych oraz Konińskiej Kolei Linowej łączącej nową część miasta z Wyspą Pocijewe • budowę centrum logistycznego o szerokim zasięgu • poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Warty, budowa polderu Golina, wały przeciwpowodziowe na Wyspie Pocijewe • modernizacja drogi wodnej Warty (Kanał Ślesieński, koniński odcinek Wielkiej Pętli Wielkopolskiej oraz Kanał Ulgi) 		
--	--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie efektywności gospodarki wodno-ściekowej i inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną • przeciwdziałanie suszy i powodzi przez wzrost retencji wody <p>(dodać z WOF)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój infrastruktury kolejowej, budowa węzła kolejowego oraz rozważenie budowy sieci kolejowej łączącej Konin–Koto–Turek, modernizacja linii kolejowej E20 • działania na rzecz ochrony środowiska oraz podnoszenie jego jakości, szczególnie w zakresie bioróżnorodności, powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, upowszechniania edukacji ekologicznej <p>(dodać z nowej Strategii Konina)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój ekologicznej infrastruktury, w tym budownictwa w technologiach pasywnych z zastosowaniem zielonych technologii, w nowych inwestycjach miejskich oraz komunalnych, modernizacja obecnej infrastruktury • programy poprawiające jakość powietrza i obniżające emisję CO2 <p>WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • (włączyliśmy do rozwoju społecznego) rewitalizacja i rekultywacja obszarów zdegradowanych (w tym pokopalnianych) dla podniesienia ich atrakcyjności i zwiększenia jakości życia mieszkańców • prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej na obszarze KOF • wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wsparcia zwiększających skuteczność wdrażanych mechanizmów rozwojowych • przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej, uzgodnionego w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni <p>(dodać z WOF)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa zdolności instytucjonalnej koniecznej do efektywnego zarządzania procesami rozwojowymi, poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na tym obszarze • doskonalenie i upowszechnianie modelu współzarządzania z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej przy uczestnictwie NGO, JST wszystkich szczebli, przedsiębiorców i mieszkańców <p>(dodać z nowej Strategii Konina)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój e-usług, szerokie udostępnianie informacji publicznej i statystycznej, tworzenie mechanizmów kompleksowej obsługi mieszkańca • wdrażanie narzędzi zwiększających efektywność dialogu społecznego np. nowoczesne systemy konsultacji społecznych, Centrum Dialogu Społecznego • rozwój narzędzi i metod likwidujących silosowość działania wewnątrz i między instytucjonalnego, poprawa przepływu informacji, rozwój i modernizacja systemów informatycznych w instytucjach publicznych, w tym program Urząd i Szkoła w Chmurze. 		
--	--	--	--	--	--

75.			Rozdział 2.1/ strona 34-36	<p>W ramach Wyzwania nr 7. <i>Przeciwdziałanie i zmniejszenie nierówności terytorialnych w części Sytuacja w Wielkopolsce</i> zapisano, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Mniejszym zasięgiem oddziaływania, ale dużym potencjałem charakteryzują się miasta Gniezno, Konin, Leszno i Piła, które mogą pełnić rolę subregionalnych biegunów wzrostu. Wymagają one wsparcia z uwagi na notowane w Koninie, Gnieźnie i Pile oraz części innych miast średnich spowolnienie rozwoju społeczno-gospodarczego i występowanie problemów rozwojowych m.in. związanych ze spadkiem liczby ludności (zwłaszcza w wieku produkcyjnym), starzeniem się społeczeństwa czy niedopasowaniem podaży do popytu na rynku pracy.” „Największym w regionie obszarem przemysłowym, który doświadcza stale pogarszającej się sytuacji społeczno-gospodarczej jest Wielkopolska Wschodnia. Obszar zdominowany jest przez przemysł tradycyjny oparty na wytwarzaniu energii pochodzącej ze spalania węgla brunatnego. Sytuacja ta powoduje realne zagrożenie utraty dotychczasowych funkcji przez obszar Wielkopolski Wschodniej w niedalekiej przyszłości. Niskim poziomem rozwoju odznacza się również północna część regionu, gdzie występują nakładające się na siebie negatywne zjawiska o charakterze społecznym i gospodarczym.” <p>Wobec powyższych zapisów należy w Strategii zaznaczyć, że ww. obszary Wielkopolski są gorzej rozwinięte niż reszta województwa, a co za tym idzie należy je zaliczać do grupy słabiej rozwiniętych regionów kraju.</p>	<p>We wstępie do projektu Strategii, na str. 9 zapisano, że:</p> <p>„Możliwe zakwalifikowanie Wielkopolski do grona regionów przejściowych w perspektywie finansowej 2021+ wpłynie na wielkość alokacji i poziom dofinansowania ze środków polityki spójności.”</p> <p>W takiej sytuacji wnioskujemy o wyraźne zaznaczenie w Strategii rozwoju, że są wskazaniem, których nie można zaliczyć do regionów przejściowych w rozumieniu klasyfikacji NUTS z 2016 r. oraz przyznanie tej części obniżonego dofinansowania do przedsięwzięć.</p> <p>Zdaniem zgłaszającego uwagę jest to krzywdzące dla słabiej rozwiniętych części Wielkopolski, w tym podregionu konińskiego. Proponuje się przyjęcie podziału Wielkopolski na część lepiej i słabiej rozwiniętą.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>
76.			Rozdział Cel operacyjny 2.3/ strona 66	<p>W zaproponowanych pakietach działań dotyczących wykorzystania potencjału turystycznego Wielkopolski - Wielkopolska BIKE - uwzględnić możliwość wyznaczenia i budowy szlaku rowerowego EuroVelo doliną Warty (z zachodu na wschód województwa, z wykorzystaniem wałów przeciwpowodziowych).</p>	<p>Wyznaczenie szlaku rowerowego EuroVelo doliną Warty wpisuje się w kluczowe kierunki działań dla WOF i KOF dotyczące zrównoważonego rozwoju turystyki wypoczynkowo-rekreacyjnej oraz w rozwój funkcji turystycznych, w oparciu o walory georóżnorodności doliny Warty. Budowa szlaku z wykorzystaniem infrastruktury Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>

77.	Parafia pw. Św. Mikołaja w Ujściu	Ujście	Rozdział 2. Stan i wyzwania Rozwoju Wielkopolski / dokument	Pragniemy zgłosić inicjatywę w przedmiocie projektu odbudowy Kalwarii w Ujściu. Prosimy o uwzględnienie w Strategii, warunków mających wpływ na możliwości realizacji projektu w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027. Przedmiot projektu: odbudowa Kalwarii w Ujściu, odtworzenie pierwotnych stacji i pozostałych obiektów, odtworzenie / zagospodarowanie Parku Kalwarii, budowa, remont, adaptacja i wyposażenie dodatkowej infrastruktury Kalwarii, pełniące funkcje edukacyjne w obszarze: historycznym, religijnym, przyrodniczym (zabytkowy Park Kalwarii), ekologiczne i turystyczne. Adaptacja, wyposażenie sali multimedialnej, inwestycja w treści cyfrowe, aplikacja na urządzenia mobilne, koszty utrzymania w okresie trwałości projektu: oświetlenia terenu i obiektów, monitoringu elektronicznego. Budżet projektu: ca 8-10 mln zł. Inwestor Parafia pw. Św. Mikołaja w Ujściu, Podmioty partnerskie w ramach projektu: jednostki JST, podmioty prywatne, osoby fizyczne.	Kalwaria w Ujściu została zniszczona przez hitlerowców w czasie II Wojny Światowej, w skutek wydanego zarządzenia namiestnika Kraju Warty zbrodniarza wojennego Arthura Greiser i zbrodniarza wojennego Augusta Jagera. Kalwaria w Ujściu przed wybuchem II Wojny Światowej odgrywała dla tożsamości Narodu Polskiego szczególną rolę, zarówno ze względu na lokalizację, jako miasto graniczne, ze względu na wyjątkową architekturę, rozmiary obiektów sakralnych.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dotyczy zagadnień wymagających dalszych, szerszych analiz i konsultacji. Z nich z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
78.	Zarząd Powiatu Międzychodzkiego	-	Rozdział 5.2/strona 94	Wnosimy o dokonanie zmiany aktualnego zapisu „ ... oraz odtworzenie linii kolejowej E59 w kierunku Międzychodu” na “ przywrócenie połączeń kolejowych w kierunku Międzychodu z linii nr 351 Poznań - Szczecin.”	Wyeliminowanie błędu o przebiegu linii e 59 oraz doprecyzowanie planów dotyczących połączeń kolejowych z Międzychodem poprzez linie kolejowe nr 363 i 368.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
79.	Urząd Miejski w Bojanowie	Bojanowo	Rozdział 5/strona 80-81	Włączenie Gminy Bojanowo/Powiatu Rawickiego w Leszczyński Obszar Funkcjonalny – obszar strategicznej interwencji	Nieuwzględnienie tej uwagi skutkować będzie wykluczeniem z ubiegania się o środki finansowe na niezbędne inwestycje, a tym samym postępującą dysproporcją w konkurencyjności i rozwoju naszego samorządu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
80.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 1	Należy zmodernizować i przywrócić połączenie kolejowe do Bzowa/Goraju i dalej do Rogoźna	Linia kolejowa będzie miała duże znaczenie dla dalszego rozwoju Czarnkowa i okolic szczególnie dla przemysłu i pracowników	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
81.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 1	Przywrócenie połączenia kolejowego z Czarnkowa do Bzowa Goraj i dalej do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności na rynku pracy - mobilność pracowników	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
82.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii	Przywrócenie połączenia kolejowego z Czarnkowa do Bzowa-Goraj i dalej do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności na rynku pracy - mobilność pracowników	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
83.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 1	Przywrócenie połączenia kolejowego z Czarnkowa do Bzowa Goraj i dalej do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności przemysłu na terenie Czarnkowa	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

84.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 1	Przywrócenie połączenia kolejowego z Czarnkowa do Bzowa Goraju.	Rozwój przemysłu w Czarnkowie.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
85.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 1	Przywrócenie połączenia kolejowego z Czarnkowa - Bzowo - Goraj	Wzrost konkurencyjności przemysłu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
86.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 1	Przyłączenie połączenia kolejowego z Czarnkowa do Goraju	Poprawa dostępności komunikacyjnej Czarnkowa	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
87.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 1	Przyłączenie połączenia kolejowego z Czarnkowa do Goraju	Poprawa dostępności komunikacyjnej Czarnkowa	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
88.	Mieszkaniec	Brak	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
89.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
90.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Lepsza komunikacja	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
91.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków, dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu oraz rozwój transportu intermodalnego odciążającego nasze drogi (z miasta Czarnków wyjeżdża ponad 2000 tirów na eksport miesięcznie!)	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
92.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

93.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia kolejowego miasta Czarnkowa poprzez Bzowo-Goraj do Rogoźna	Poprawa komunikacji dla mieszkańców powiatu. Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnkowa.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
94.	Mieszkaniec	Brak	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
95.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
96.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
97.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
98.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
99.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
100.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia kolejowego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj i dalej do Rogoźna	Poprawa komunikacji wzrost konkurencyjności powiatu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
101.	Mieszkaniec	Czarnków	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona Brak	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

102.	Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego - Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości	Śrem	Rozdział Cel operacyjny 1.2 / strona 56	Konkretne kierunki ekspansji zagranicznej dla dominujących branż w Wielkopolsce z zapewnieniem wsparcia przez IOB wyspecjalizowane z wskazaniem konkretnego wsparcia oraz strategii wejścia na poszczególne rynki zbytu.	Jeżeli gospodarka Wielkopolski ma aktywnie działać na arenie międzynarodowej i częściowo wprowadzać nowe produkty i usługi oparte na innowacjach to musi mieć zapewniony dostęp do specjalistycznej wiedzy i wsparcia merytoryczno-doradczego.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
103.			Rozdział Cel operacyjny 1.3 /strona 57,58	Przygotowanie edukacyjne dla przemysłu 4.0 w tych branżach, które są najbardziej rozwinięte, z objęciem edukacji nie tylko pracowników, ale i systemu edukacji szkolnej.	Działanie powinno korespondować na poziomie placówki oświatowe - podmioty gospodarcze	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
104.			Rozdział Cel operacyjny 1.3, Pakiety działań / Str. 57, 58	Przygotowanie edukacyjne do przemysłu 4.0 w tych branżach które są najbardziej rozwinięte, z objęciem edukacji nie tylko pracowników, ale i system edukacji szkolnej.	Odpowiednie wykształcenie i system edukacyjny stanowią fundament kreowania nowoczesnych usług.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
105.			Rozdział 3.1., Cel operacyjny nr 1.1 / Str. 46, Str. 55	Uwaga nie odnosi się nie do treści a istoty paradygmatu gospodarki rozwoju Wielkopolski.	Obecnie dominujące branże dominujące dla regionu znacznie odbiegają od tych ustalonych we wcześniejszym etapie, co wynika z przeobrażenia gospodarki (zwłaszcza w obszarze wiedzy, robotyki, itp.) i rozwoju technologicznego. Należy w trakcie kontynuacji prac nad strategią zmodernizować inteligentne specjalizacje: OZE, doprecyzować obszar robotyki, itp.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
106.			Cel operacyjny nr 2.3 / Str. 66	Utworzenie i promocja szlaku kulturowego pracy organicznej	Ze względu na szczególną rolę regionu w historii Polski, zasadne byłoby promowanie szlaku kulturowego pracy organicznej, zarówno w ujęciu historycznym jak i we współcześnie szeroko realizowanymi działaniami w obrębie przedsiębiorczości społecznej.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

107.	Gmina Wilczyn	Wilczyn	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii / strona 81 i 92	Proszę o umieszczenie terenów gminy Wilczyn w OSI, Wschodni Obszar Funkcjonalny, - Obszarze zagrożenia trwałą marginalizacją, na których występuje kumulacja problemów społecznych lub ekonomicznych.	Na terenach gminy Wilczyn działa PAK Kopalnie Węgla Brunatnego Konin. Ze względu na wyczerpywanie złóż kopalin obszar ten wymaga wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych na tym obszarze terenów poprodukcyjnych i pogórnich oraz ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii. Szczególnych szans Gmina upatruje w rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki OZE, rewitalizacji, rekultywacji i przywrócenia przyrodzie i mieszkańcom zdegradowanych terenów pogórnich oraz rozwoju turystyki. Rozwój innych specjalizacji, niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, pozwoli wykorzystać atuty położenia tego obszaru. Ponadto należy podjąć działania rekultywacji terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego (około 400 ha)	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
------	---------------	---------	---	---	--	--

108.			Rozdział 5.2 Obszary strategicznej interwencji/strona 98	Proszę o zaliczenie terenu gminy Wilczyn do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w Wielkopolsce	<p>Tereny gminy Wilczyn znajdują się na granicy wschodniej regionu. W związku z obniżeniem się poziomu wód jezior będących na obszarze gminy, stepowaniem gruntów oraz działalnością PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin na obszarze Gminy można zaobserwować utratę dotychczasowej funkcji: turystyczno-rolniczej. Wpływa to na wystąpienie niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Zaliczenie terenów gminom Wilczyn do obszaru zagrożonego trwałą marginalizacją umożliwi wdrażanie i realizację m.in. takich działań, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie procesów dezagrarnizacji i powstania pozarolniczych miejsc pracy, - przeciwdziałanie deprywacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnienie, - zwiększenie atrakcyjności osiedleńcze, - wsparcie rozwoju potencjału turystycznego, - poprawa zdolności instytucjonalnej koniecznej do efektywnego zarządzania procesami rozwojowymi, - poprawa funkcjonowania instytucji publicznej, - ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych oraz nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym, - prowadzenie polityki służącej sukcesywnej rewitalizacji obszarów zmarginalizowanych, - zwiększenie dostępności terytorialnej i komunikacyjnej, - wzmocnienie i integracja powiązań transportowych, wsparcie w powstawaniu i rozwoju MŚP oraz inkubowanie przedsięwzięć wykorzystujących lokalny potencjał i zasoby. 	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
------	--	--	---	---	--	--

109.	Aeroklub Koniński	Konin	-	<p>W treści projektu Strategii Wielopolska 2030, zapewne przez przeoczenie, zabrakło lokalizacji, funkcji i roli lotniska w Kazimierzu Biskupim użytkowanego i zarządzanego przez Aeroklub Koniński.</p> <p>Po zapoznaniu się z całą treścią Projektu, proszę o dokonanie następujących uzupełnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na stronie 30 w akapicie <i>Małe lotniska... (Leszno, Piła, Ostrów Wlkp.)</i> proszę dopisać Konin. - na stronie 72 w akapicie <i>Transport lotniczy w Wielkopolsce</i> <p>W ostatnim wierszu „<i>identyfikuje się również potrzeby rozwoju infrastruktury lotnisk w Pile, Ostrowie Wlkp. i Lesznie</i>” proszę dopisać i Kazimierzu Biskupim.</p> <ul style="list-style-type: none"> - na stronie 89 w rozdziale Koniński Obszar Funkcjonalny, w dziale ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOSLKI. <p>Proszę dodać kierunek działań, jako piaty bądź szósty rozwój portu lotniczego w Kazimierzu Biskupim przez integrację funkcji sportowo - rekreacyjnych z obsługą prywatnego ruchu lotniczego z uwzględnieniem lotnictwa biznesowego</p> <p>Po tym uzupełnieniu, rozmieszczone na terenie Wielkopolski lotniska i Areokluby w Pile, Lesznie, Ostrowie Wielkopolskim i Koninie będą miały równe szanse w staraniach o dalszy rozwój infrastruktury, szkolenia i usług lotniczych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dotyczy zagadnień wymagających dalszych, szerszych analiz i konsultacji.</p> <p>Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>	
110.	Urząd Miejski w Śremie	Śrem	Rozdział 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski/stro na 31	<p>Zmiana w części wyznawania dla wielkopolski ostatniego zdania:</p> <p>Dalszych nakładów inwestycyjnych wymaga infrastruktura kolejowa o charakterze zarówno regionalnym jak i krajowym, np. kolej dużych prędkości, rozbudowa korytarza transportowego w Poznaniu na linii wschód-zachód oraz odbudowa nieczynnych linii kolejowych i uruchomienie połączeń z Poznaniem.</p>	<p>Zmiana redakcyjna. Pominięto realizowane wyzwanie podejmowane przez rząd, samorząd województwa wielkopolskiego oraz samorząd śremski.</p> <p>Ranga wyzwania jest przytaczana na stronach: 29 stronie 68 stronie 99 stronie</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>
111.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 72	<p>Zmiana w części Wielkopolski transport zbiorowy</p> <p>Po punkcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rewitalizacja oraz rozbudowa linii kolejowych w celu zapewnienia połączeń kolejowych dla przewozów pasażerskich i towarowych,</i> <p>dodać punkt</p> <ul style="list-style-type: none"> • wznowienie ruchu kolejowego na nieczynnych liniach kolejowych, budowa nowych linii kolejowych 		<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>
112.			Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 85	<p>W części Poznański Obszar Metropolitalny - Kluczowe Kierunku działań – Rozwój Infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski zmiana zdania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym), poznańskiego węzła kolejowego (w tym usunięcie wąskiego gardła na odcinku Poznań Wschód - Poznań Główny; budowa dodatkowego korytarza kolejowego), odbudowa linii kolejowej nr 369 na odcinku Śrem- Czempin i przywrócenie nieczynnych połączeń kolejowych z Poznaniem, budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania, inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu, modernizacja dróg (m.in. S 5, S 11, DK nr 92, DW nr 430, 434) 		<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>

113.		Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/stro na 72	<p>Pakiety Działań - Wielkopolski Transport Zbiorowy:</p> <p>Brak zapisów dotyczących stabilnego funkcjonowania autobusowych linii komunikacyjnych</p>	26 września 2019 r. podpisano porozumienie gwarantujące utrzymanie połączeń PKS w metropolii Poznań i na obszarach przylegających oraz określające zasady funkcjonowania autobusowych linii komunikacyjnych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
114.		Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 85	<p>Poznański Obszar Metropolitarny – Kluczowe Kierunki działań – Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski</p> <p>Brak zapisów dotyczących stabilnego funkcjonowania autobusowych linii komunikacyjnych</p>	26 września 2019 r. podpisano porozumienie gwarantujące utrzymanie połączeń PKS w metropolii Poznań i na obszarach przylegających oraz określające zasady funkcjonowania autobusowych linii komunikacyjnych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
115.		Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/stro na 67	<p>Cel operacyjny 3.1 poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>W projekcie strategii wielokrotnie poruszany jest temat modernizacji dróg krajowych. Jednak należy podkreślić rangę często uczęszczanych dróg wojewódzkich oraz potrzebę ich przebudowy, ze szczególnym uwzględnieniem modernizacji drogi 434 łączącej Śrem Kórnik oraz III etapu obwodnicy Śremu oraz węzła komunikacyjnego Kórnik.</p>	Gmina Śrem jest regionem, który posiada połączenie komunikacyjne do Poznania przez Kórnik drogą wojewódzką nr 434 przez Kórnik. Droga jest często wybierana, jako alternatywa drogowa dla drogi krajowej nr 5 Poznań – Wrocław, przez co droga staje się zatłoczona i niebezpieczna.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
116.		Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski / strona 68	<p>Dodać zapisy:</p> <p>Szerokie zagospodarowanie rzeki Warty dla celów transportu pasażerskiego i towarowego oraz rekreacyjno-turystycznego.</p>	Brak infrastruktury oraz brak drożności na Warcie to główne problemy turystyki wodnej w Wielkopolsce. Brak portów rzecznych w Poznaniu oraz głównych miastach Wielkopolski ogranicza rozwój turystyki wodnej	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
117.		Rozdział Cel Strategiczny 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem/strona 77	<p>Pakiety Działań – Infrastruktura na obszarach wiejskich</p> <p>Dodać:</p> <p>Rozbudowa internetowych sieci szerokopasmowych na sołectwach pozbawionych dostępem do Internetu albo dostępem do sieci o niskich parametrach transmisji.</p>	W Wielkopolsce wiele obszarów wiejskich jest pozbawionych jakiegokolwiek szerokopasmowej infrastruktury internetowej.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

118.			Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/stro na 68	Dodać zapisy Budowa sieci rowerowych łączących miejscowości w standardzie Euro Velo np. Nadwarciański Szlak Rowerowy z maksymalnym wykorzystaniem wałów rzecznych oraz nieczynnej infrastruktury kolejowej. Budowa komunikacyjnych dróg rowerowych wzdłuż dróg wojewódzkich łączących wielkopolskie miasta.	Wielkopolska posiada atrakcyjne szlaki rowerowe wzdłuż brzegów największej wielkopolskiej rzeki – Warty Szlak jest jednym z najbardziej przyrodniczych szlaków rowerowych w Wielkopolsce.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
119.			Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 78	W projekcie strategii poruszany jest temat sieci publicznych Wi-Fi, które już od dekady funkcjonują w miejscach użyteczności publicznej lokalnych samorządów: administracji, obiektach sportowych, muzeach. W perspektywie 2030 w strategii należy zwrócić uwagę na rozwój sieci szerokopasmowych oraz sieci 5G, która będzie się opierała na infrastrukturze zlokalizowanej na obszarze samorządów oraz wykorzystania jej do nowych usług w ramach koncepcji Smart City. Uruchomienie narzędzi dofinansowania do rozbudowy światłowodów w miastach, budowa nowych dróg oraz remontów ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem rozbudowy sieci szerokopasmowych.	Nowoczesne rozwiązania szerokopasmowa oraz nowe technologie komunikacyjne są podstawą realizacji koncepcji Smart City.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
120.			Rozdział Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/stro na 71	Pakiety działań – Rozwój infrastruktury drogowej o charakterze wojewódzkim uwzględnienie zapisów w strategii oraz w planie wykonawczym Strategii Wielkopolska 2030 1) Dokończenie budowy III etapu obwodnicy Śremu 2) Poszerzenie drogi wojewódzkiej nr 434 na odcinku od Śremu do Kórnik o dodatkowy jeden pas jezdni dla każdego kierunku 3) Budowa trzeciego mostu na rzece Warcie w Śremie	Udrożnienie ruchu kołowego pomiędzy Śremem i Kórnikiem ma podstawowe znaczenie nie tylko dla rozwoju lokalnego oraz istotnej poprawy życia społeczności w tym rejonie oraz całej metropolii poznańskiej. Koncepcja zyskała pełną aprobatę gmin Śrem, Kórnik, Dolsk, Brodnica, Krobia, Krzywiń, Czempin, Książ Wlkp. oraz Powiatu Śremskiego.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
121.	Urząd Gminy Sieraków	Sieraków	Rozdział 5/strona 94-95	Wprowadzenie zapisu w ramach „Kluczowych kierunków działań” rozwój w zakresie turystyki zdrowotnej, turystyki dla seniorów i osób niepełnosprawnych, w tym rozwoju uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej	W proponowanych kierunkach działań słusznie wskazano na rozwój turystyki (skupiono się zwłaszcza na turystyce sieciowej i w mniejszym stopniu turystyki na obszarach wiejskich), biorąc pod uwagę uwarunkowania i zasoby przyrodnicze, kulturowe oraz trendy demograficzne (krajowe), jednym z potencjalnych kierunków rozwoju dla gminy Sieraków, (ale również innych gmin z terenu PnZOF) jest utworzenie obszaru ochrony uzdrowiskowej lub uzdrowiska, w opinii wnioskującego takie przedsięwzięcie ma charakter, co najmniej regionalny i będzie wartościową odpowiedzią na obecnie potrzeby mieszkańców województwa, w tym w zakresie ochrony zdrowia.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
122.	Urząd Gminy Sieraków	Sieraków	Rozdział 5/strona 94-95	Wprowadzenie zapisu w ramach „Kluczowych kierunków działań” prowadzenie działań w zakresie rewitalizacji i rozwoju bazy sportowej, w tym wykorzystywanej dla szkolenia profesjonalnego i półprofesjonalnego (we współpracy ze związkami sportowymi, klubami sportowymi i innymi organizacjami),	Ze względu na promowanie prozdrowotnych postaw społecznych, ale również wzrastającą rolę sportu i ruchu w życiu ludzi postuluje się wskazanie, jako jednego z możliwych kierunków działań przygotowanie profesjonalnych obiektów treningowych na potrzeby współpracy ze związkami sportowymi czy klubami sportowymi. Przedmiotowy obszar charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi oraz jest w mniejszym stopniu zurbanizowany, przez co zapewni większy „spokój” przy tego typu działalności. Służyłoby to ponadto wykreowaniu centrów sportowo-rehabilitacyjnych.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

123.			Rozdział 2.2.Silne i słabe strony województwa, szanse i zagrożenia w jego otoczeniu/strona 39	Dodanie do słabych stron: Brak nowoczesnej infrastruktury szpitalnej, zarówno w aspekcie udzielania świadczeń zdrowotnych, jak i kształcenia przyszłych kadr medycznych	Realizacja inwestycji <i>Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego — centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)</i> , umożliwi realizację zarówno świadczeń medycznych, jak i kształcenia kadr medycznych w ramach nowoczesnej i nierozproszonej infrastruktury.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
124.	Rektor Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu	Poznań	Rozdział Cel strategiczny 2., Pakiety działań <i>Zdrowie dla Wielkopolan /</i> strona 65	Dodanie do najważniejszych inwestycji identyfikowanych w ramach pakietu Zdrowie dla Wielkopolan: 1. Szpitalny Oddział Ratunkowy w ramach Centrum Medycyny Ratunkowej i Interwencyjnej – wyposażenie nowego obiektu, jako części <i>Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego — centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)</i> Planowane efekty inwestycyjne nie mogłyby powstać w wyniku modernizacji istniejących budynków ze względu na ich zabytkowy charakter, a jedynie przez kompleksową budowę i wyposażenie nowej placówki. 2. Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny — centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK) - wyposażenie nowego obiektu szpitalnego powstałego w wyniku przeniesienia działalności leczniczej zabytkowych budynków Szpitala: - Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego UM w Poznaniu mieszczącego się w zabytkowym i wynajmowanym budynku przy Długiej 1/2, - Szpitala Klinicznego im. H. Święcickiego UM z zabytkowego obiektu zlokalizowanego przy ul. Grunwaldzkiej 16/18, Planowane efekty inwestycyjne nie mogłyby powstać w wyniku modernizacji istniejących budynków ze względu na ich zabytkowy charakter, a jedynie przez kompleksową budowę i wyposażenie nowej placówki.	Powstanie nowego Szpitalnego Oddziału Ratunkowego jest priorytetem dla miasta Poznania i Wielkopolski. Inwestycja stała się niezmiernie istotna z uwagi na konieczność zabezpieczenia ratunkowego centralnej i zachodniej części Poznania, zamieszkałej przez blisko 200 tys. mieszkańców. W tej części miasta mieszczą się ważne obiekty użyteczności publicznej, w tym Stadion Miejski, Międzynarodowe Targi Poznańskie oraz sieć tranzytowych dróg i autostrad. Powstanie nowego Szpitalnego Oddziału Ratunkowego rozwiąże kwestię tzw. zabezpieczenia ostro-dyżurowego, będącego na ten moment kluczowym problemem, ze względu na fakt, że pomieszczenia obecnej Izby Przyjęć przy ul. Grunwaldzkiej 16/18 Szpitala Klinicznego im. H. Święcickiego nie spełniają wymagań stawianych dla Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Budynek nie pozwala na dostosowanie go do odpowiednich norm. Ponadto w budynku tym powstaną bloki operacyjne, oddział anestezjologii i intensywnej terapii – infrastruktura niezbędna w powiązaniu z powstającym Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym. Planowane efekty inwestycyjne nie mogłyby powstać w wyniku modernizacji istniejących obiektów, a jedynie przez kompleksową budowę i wyposażenie nowej placówki. Powstanie Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego jest priorytetem dla Wielkopolski. Charakter placówki pozwoli zebrać w jednym miejscu rozproszony obecnie potencjał jednostek większości dziedzin medycyny. Skupienie wyspecjalizowanych kadr i dobrej infrastruktury medycznej umożliwi utworzenie dla pacjentów całego województwa ośrodka o wysokim standardzie, zapewniając tym samym kompleksowe leczenie oraz diagnostykę. Placówka ta zapewni również koordynację współpracy środowiska lekarskiego i naukowego, w którym możliwy będzie rozwój realizowanych świadczeń, m.in. z zakresu chorób serca, chorób naczyń, chirurgii układu nerwowego, ortopedii oraz transplantacji serca i nerek, a także dodatkowo przeszczepów wątroby, trzustki i jelita.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
125.			Rozdział 6. Oczekiwania względem polityk zewnętrznych/strona 101	W pkt. 10 „Kontynuować prace nad kompleksową reformą opieki zdrowotnej” dodać: • wspierać powstawanie nowoczesnej infrastruktury szpitalnej, zarówno w aspekcie udzielania świadczeń zdrowotnych, jak i kształcenia przyszłych kadr medycznych	Kontynuowanie inwestycji <i>Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego</i> — poprawi warunki udzielania świadczeń medycznych, jak i kształcenia przyszłych kadr medycznych.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

126.	Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski	Rozdział 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski/stro na 30	Do opisu w punkcie pierwszym dotyczącym transportu autobusowego, dodanie stwierdzenia, że transport kołowy regionalny jest zadaniem własnym samorządu wojewódzkiego.	Opis dzięki dodaniu tego stwierdzenia, będzie szerszy i bardziej kompletny, co do wskazania kompetencji	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
127.		Rozdział 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski/stro na 31	Zmiana w części wyznawania dla wielkopolski ostatniego zdania: Dalszych nakładów inwestycyjnych wymaga infrastruktura kolejowa o charakterze zarówno regionalnym jak i krajowym, np. kolej dużych prędkości, rozbudowa korytarza transportowego w Poznaniu na linii wschód-zachód oraz odbudowa nieczynnych linii kolejowych i uruchomienie połączeń z Poznaniem	Zmiana redakcyjna. Pominęto realizowane wyzwanie podejmowane przez rząd, samorząd województwa wielkopolskiego oraz samorząd śremski. Ranga wyzwania jest przytaczana na stronach: 29 stronie 68 stronie 99 stronie	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
128.		Rozdział 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski/stro na 36	Do punktu o treści: Wyzwaniem jest wzmacnianie potencjałów oraz niwelowanie barier rozwojowych poszczególnych podregionów Wielkopolski, obszarów funkcjonalnych lub obszarów strategicznej interwencji. Należy dodać po przecinku: poprzez szerszy udział w dostępie do środków pochodzących z UE jednostek położonych peryferyjnie	Po tej zmianie redakcyjnej i rozszerzeniu zdania, będzie możliwa głębsza refleksja związana z dostępem JST do źródeł finansowania w ramach ZIT, OSI i WRPO. W nadchodzącej perspektywie finansowej należy rozważyć, czy jednostki mające dostęp do źródeł finansowych w ramach ZIT, czy OSI, powinny mieć również nieograniczony dostęp do innych konkursów w ramach WRPO, co powoduje faworyzowanie niektórych „lepiej” położonych JST, ograniczając środki dla jednostek peryferyjnych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
129.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 52	Wyznaczenie 5 głównego celu rozwojowego Wielkopolski pn. Rewitalizacja obszarów gmin pogórnich.	Postulujemy o wyznaczenie 5 głównego celu rozwojowego dedykowanego wprost gminom pogórnym. Gminy te poprzez swoje osłabienie społeczno-gospodarcze będące następstwem likwidacji przemysłu paliwowo-energetycznego rażąco odbiegają od pozostałych jednostek województwa. Bez dodatkowego wsparcia instytucji wyższego szczebla żadna z tych gmin nie udźwignie piętna kryzysu. Wobec powyższego zasadnym zdaje się być uwzględnienie ww. postulatu oraz stworzenie nowych możliwości rozwojowych gminom zdegradowanym. Powyższe niewątpliwie przyczyni się do zniwelowania obecnych nierówności terytorialnych oraz wyprowadzenia gmin pogórnich ze stanu kryzysowego.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
130.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 72	Zmiana w części Wielkopolski transport zbiorowy Po punkcie: •rewitalizacja oraz rozbudowa linii kolejowych w celu zapewnienia połączeń kolejowych dla przewozów pasażerskich i towarowych, dodać punkt • wznowienie ruchu kolejowego na nieczynnych liniach kolejowych, budowa nowych linii kolejowych		Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
131.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/strona 73	Uwzględnienie wsparcia dla inicjatyw związanych z tworzeniem klastrów energii również na obszarze powiatu tureckiego.	O zasadności uwzględnienia niniejszej uwagi poświadczają działania, jakie zostały w ostatnich latach podjęte w powiecie na rzecz utworzenia Turkowskiego Klastra Energii oraz opracowania Strategii Klastra.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

132.			<p>Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/ strona 77</p>	<p>W punkcie infrastruktura na obszarach wiejskich należy wprost zastosować zapis dedykowany gminom pogórnicyz m.in. w zakresie rozwoju infrastruktury na terenach inwestycyjnych</p>	<p>Niezwykle ważny cel –kompleksowe uzbrojenie terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą. Umożliwi on gminom zdegradowanym tworzenie nowych scenariuszy rozwoju. Szczególną uwagę powinno się kierować na poprawę warunków inwestowania w słabszych samorządach, otwierając tym samym dodatkowe ścieżki wsparcia dla terenów inwestycyjnych gmin pogórnicyz bez warunkowania własności tych gruntów (w zaistniałej sytuacji, Gmin nie stać na wykup terenów inwestycyjnych od mieszkańców).</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>
133.			<p>Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski/stro na 77</p>	<p>W punkcie rewitalizacja obszarów zdegradowanych należy wprost zastosować zapis dedykowany gminom pogórnicyz</p>	<p>Punkt ten w Strategii odnosi się głównie do największych i średnich miast regionu w tym szczegółowo np. do budowy Filharmonii Poznańskiej . Zasadnym wydaje się być uwzględnienie rewitalizacji terenów najbardziej zdegradowanych w województwie - terenów wiejskich- gmin pogórnicyz. Ponadto, w ślad za miastem Poznaniem, Gmina Brudzew wnioskuje o uwzględnienie budowy re/KULTYWATORA (Centrum Nauki ENERIA oraz Parku Odkryć) którego realizacja w sposób realny mogłaby ożywić wschodnią część gminy Brudzew (stanowiącą obecnie martwą plamę na mapie województwa).</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.</p>
134.			<p>Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 81</p>	<p>Weryfikacja mapy obszarów strategicznej interwencji poprzez dodatkowe określenie trwałej marginalizacji gmin powiatu tureckiego</p>	<p>Wnoszę o weryfikację marginalizacji gmin pogórnicyz, szczególnie tych o wyjątkowo niekorzystnej sytuacji społeczno –gospodarczej leżących na skraju regionu.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>
135.			<p>Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 85</p>	<p>W części Poznański Obszar Metropolitalny - Kluczowe Kierunku działań – Rozwój Infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski zmiana zdania • poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym), poznańskiego węzła kolejowego (w tym usunięcie wąskiego gardła na odcinku Poznań Wschód - Poznań Główny; budowa dodatkowego korytarza kolejowego), odbudowa linii kolejowej nr 369 na odcinku Śrem- Czempin i przywrócenie nieczynnych połączeń kolejowych z Poznaniem, budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania, inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu, modernizacja dróg (m.in. S 5, S 11, DK nr 92, DW nr 430, 434) – brak zapisów dotyczących Poznańskiego Węzła Kolejowego jako węzła obsługi Kolei Dużych Prędkości, zwłaszcza w kontekście wzmiankowania KDP w przypadku Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej (cyt. „rozwój linii KDP „Y” w wariantcie uwzględniającym rozgałęzienie na obszarze Aglomeracji”)</p>	<p>-</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>

136.		Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 85	rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne ... - wydaje się, że właściwszym podejściem byłoby podejście modalne, tj. z wykorzystaniem różnych rodzajów transportu zbiorowego: Bus-Tramwaj-Kolej oraz różnych partnerów, w tym partnerstwo międzygminne, partnerstwo pomiędzy różnymi poziomami samorządu (gmina-województwo) ale również partnerstwo samorząd-przewoźnik (gmina-województwo-kolej)	-	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
137.		Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 85	zapobieganie kongestii na drogach POM przez rozbudowę bezkolizyjnego układu drogowego oraz budowę mostów i wiaduktów – wydaje się, że należałoby w tym punkcie wskazać również węzły przesiadkowe, gdzie po doprowadzeniu tramwaju stykać się będą wszystkie typy transportu zbiorowego (kolej, tramwaj, autobus), a także transport intermodalny, z większym wykorzystaniem przewozów towarowych kolejowych, co spowodowałoby odciążenie ruchu tranzytowego na drogach POM	-	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
138.		Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii, cel: Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem/strona 85	W punkcie „wzmacnianie i kreowanie funkcji metropolitalnych Poznania” sugeruje się uzupełnienie w brzmieniu: „w sferze gospodarczej, społecznej, naukowej, kulturze i sporcie oraz w zakresie rozwijania sieci powiązań między Poznaniem a ośrodkami tej rangi w kraju, ośrodkami zagranicznymi oraz obszarem regionu”	-	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
139.		Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski /strona 72	Pakiety Działań - Wielkopolski Transport Zbiorowy: Brak zapisów dotyczących stabilnego funkcjonowania autobusowych linii komunikacyjnych	26 września 2019 r. podpisano porozumienie gwarantujące utrzymanie połączeń PKS w metropolii Poznań i na obszarach przylegających oraz określające zasady funkcjonowania autobusowych linii komunikacyjnych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

140.		Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 92	Wschodni Obszar Funkcjonalny – uwzględnienie wśród kluczowych kierunków działań : 1. Uzbrojenia terenów inwestycyjnych gmin pogórnich (bez warunkowania własności gruntu). 2. Rewitalizacja terenów zdegradowanych w wyniku eksploatacji węgla brunatnego.	Wnoszę o uwzględnienie, jako kluczowego kierunku, rozwoju infrastruktury terenów inwestycyjnych gmin pogórnich. Powinien to być nadrzędny cel służący ożywieniu gospodarczemu tych gmin, poprzez stworzenie konkurencyjnych warunków do inwestowania. Udoskonalenie istniejącej oferty inwestycyjnej gmin pogórnich, to jeden z pierwszych i najważniejszych kroków transformacji, umożliwiający stworzenie nowych miejsc pracy i wykorzystanie zasobów kadrowych likwidowanych przedsiębiorstw. Ponadto w ślad za szczegółowymi kluczowymi działaniami wpisanymi wcześniej w Koniński Obszar Funkcjonalny (str. 89), Gmina Brudzew wnioskuje o : 1. rozwój turystyki sportowo-wypoczynkowo-rekreacyjnej w obszarze sztucznych zbiorników wodnych (Brudzewska Dolina 4 stawów) uformowanych w czasach dawnych wyrobisk górniczych, 2. wykorzystanie dziedzictwa kultury do promocji turystycznej w obszarze WOF poprzez budowę re/KULTYWATORA - Parku odkryć na bazie cennych w skali Europy znalezisk archeologicznych i geologicznych (osada z czasów rzymskich, las kopalny).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
141.		Rozdział 5. Terytorialny wymiar Strategii/strona 85	Poznański Obszar Metropolitalny – Kluczowe Kierunki działań – Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski Brak zapisów dotyczących stabilnego funkcjonowania autobusowych linii komunikacyjnych	26 września 2019 r. podpisano porozumienie gwarantujące utrzymanie połączeń PKS w metropolii Poznań i na obszarach przylegających oraz określające zasady funkcjonowania	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
142.		Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/stro na 67	Cel operacyjny 3.1 poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa W projekcie strategii wielokrotnie poruszany jest temat modernizacji dróg krajowych. Jednak należy podkreślić rangę często uczęszczanych dróg wojewódzkich oraz potrzebę ich przebudowy, ze szczególnym uwzględnieniem modernizacji drogi 434 łączącej Śrem Kórnik oraz III etapu obwodnicy Śremu oraz węzła komunikacyjnego Kórnik.	Gmina Śrem jest regionem który posiada połączenie komunikacyjne do Poznania przez Kórnik drogą wojewódzką nr 434 przez Kórnik. Droga jest często wybierana jako alternatywa drogowa dla drogi krajowej nr 5 Poznań – Wrocław, przez co droga staje się zatłoczona i niebezpieczna.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
143.		Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/stro na 68	Dodać zapisy: Szerokie zagospodarowanie rzeki Warty dla celów transportu pasażerskiego i towarowego oraz rekreacyjno - turystycznego.	Brak infrastruktury oraz brak drożności na Warcie to główne problemy turystyki wodnej w Wielkopolsce. Brak portów rzecznych w Poznaniu oraz głównych miastach Wielkopolski ogranicza rozwój turystyki wodnej	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

144.		Rozdział Cel Strategiczny 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem/strona 77	<p>Pakiety Działań – Infrastruktura na obszarach wiejskich</p> <p>Dodać:</p> <p>Rozbudowa internetowych sieci szerokopasmowych na sołectwach pozbawionych dostępem do Internetu albo dostępem do sieci o niskich parametrach transmisji.</p>	W Wielkopolsce wiele obszarów wiejskich jest pozbawionych jakiejkolwiek szerokopasmowej infrastruktury internetowej.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
145.		Rozdział Cel Strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski /strona 68	<p>Dodać zapisy</p> <p>Budowa sieci rowerowych łączących miejscowości w standardzie Euro Velo np. Nadwarciański Szlak Rowerowy z maksymalnym wykorzystaniem wałów rzecznych oraz nieczynnej infrastruktury kolejowej. Budowa komunikacyjnych dróg rowerowych wzdłuż dróg wojewódzkich łączących wielkopolskie miasta.</p>	Wielkopolska posiada atrakcyjne szlaki rowerowe wzdłuż brzegów największej wielkopolskiej rzeki – Warty Szlak jest jednym z najbardziej przyrodniczych szlaków rowerowych w Wielkopolsce.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
146.		Rozdział 5. Terytorialny wymiar strategii/strona 78	<p>W projekcie strategii poruszany jest temat sieci publicznych WiFi, które już od dekady funkcjonują w miejscach użyteczności publicznej lokalnych samorządów : administracji, obiektach sportowych, muzeach.</p> <p>W perspektywie 2030 w strategii należy zwrócić uwagę na rozwój sieci szerokopasmowych oraz sieci 5G, która będzie się opierała na infrastrukturze zlokalizowanej na obszarze samorządów oraz wykorzystania jej do nowych usług w ramach koncepcji Smart City. Uruchomienie narzędzi dofinansowania do rozbudowy światłowodów w miastach, budowa nowych dróg oraz remontów ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem rozbudowy sieci szerokopasmowych.</p>	Nowoczesne rozwiązania szerokopasmowa oraz nowe technologie komunikacyjne są podstawą realizacji koncepcji Smart City.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
147.		5.2 Terytorialny wymiar Strategii / 92	<p>Wschodni Obszar Funkcjonalny – uwzględnienie wśród kluczowych kierunków działań :</p> <p>Uzbrojenia terenów inwestycyjnych gmin pogórniczych (bez warunkowania własności gruntu).</p> <p>Wschodni Obszar Funkcjonalny – uwzględnienie wśród kluczowych kierunków działań :</p> <p>Rewitalizacja terenów zdegradowanych w wyniku eksploatacji węgla brunatnego.</p>	Wnoszę o uwzględnienie, jako kluczowego kierunku, rozwoju infrastruktury terenów inwestycyjnych gmin pogórniczych. Powinien to być nadrzędny cel służący ożywieniu gospodarczemu tych gmin, poprzez stworzenie konkurencyjnych warunków do inwestowania. Udoskonalenie istniejącej oferty inwestycyjnej gmin pogórniczych, to jeden z pierwszych i najważniejszych kroków transformacji, umożliwiający stworzenie nowych miejsc pracy i wykorzystanie zasobów kadrowych likwidowanych przedsiębiorstw.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
148.		5.2 Terytorialny wymiar Strategii / 89	<p>Ponadto w ślad za szczegółowymi kluczowymi działaniami wpisanymi wcześniej w Koniński Obszar Funkcjonalny (str. 89), Gmina Brudzew wnioskuje o :</p> <p>rozwój turystyki sportowo-wypoczynkowo-rekreacyjnej w obszarze sztucznych zbiorników wodnych (Brudzewska Dolina 4 stawów) uformowanych w czasach dawnych wyrobisk górniczych,</p>	Wnoszę o uwzględnienie, jako kluczowego kierunku, rozwoju infrastruktury terenów inwestycyjnych gmin pogórniczych. Powinien to być nadrzędny cel służący ożywieniu gospodarczemu tych gmin, poprzez stworzenie konkurencyjnych warunków do inwestowania. Udoskonalenie istniejącej oferty inwestycyjnej gmin pogórniczych, to jeden z pierwszych i najważniejszych kroków transformacji, umożliwiający stworzenie nowych miejsc pracy i wykorzystanie zasobów kadrowych likwidowanych przedsiębiorstw.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

149.	Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. środowiska UM	Poznań	-	<p>Projekt Strategii napisany jest na tak wysokim szczeblu uogólnienia z uwzględnieniem klasycznych już idee i trendów w rozwoju miast i obszarów wiejskich, że można tylko aprobować jego generalia.</p> <p>Jest to jednak podejście nazbyt tradycyjne, marginalnie uwzględniające wielu prądów kształtujących się w społecznościach wielu miastach na kontynencie, co ilustruje np. projekt Cities in Transition. Poza hasłami nie pojawia się wypracowana koncepcja drogi do <i>zrównoważonej przyszłości miast</i> czy odniesienie do programu <i>Zielony Nowy Ład dla Europy</i>.</p> <p>Autorzy Strategii podczas pracy koncepcyjnej nie zauważyli gwałtownej - w obliczy danych naukowych o kryzysie klimatycznym - zmiany świadomości i oczekiwań społeczeństwa, a zwłaszcza jego młodszej części organizującej się m.in. pod sztandarami Młodzieżowego Strajku Klimatycznego i Extention Rebellion. Dla młodych ludzi, którzy już za kilka lat będą nową siłą społeczną mającą zupełnie inne priorytety niż obecne władze Województwa, nie zaproponowano żadnej ambitnej i realnej wizji nowoczesnego regionu kształtowanego zgodnie z proekologicznymi tendencjami w krajach rozwiniętych i coraz potężniejszym głosem społeczeństwa domagającego się zmiany priorytetów rozwoju naszego społeczeństwa i kraju. Autorzy wciąż postrzegają rozwój poprzez XX wieczną doktrynę wzrostu PKB</p> <p>Z rozczarowaniem należy stwierdzić, że Program w sposób nadzwyczajny marginalizuje nabrzmiewający w Polsce i w Wielkopolsce problem ochrony i właściwego kształtowania środowiska przyrodniczego oraz adaptacji regionu do niekorzystnych zmian klimatycznych. Należytego potraktowania nie znalazł główny cel ruchu idei przemian tj. podniesienie świadomości potrzeby zrównoważonego stylu życia i stworzenie lokalnej odporności ekologicznej w najbliższej przyszłości. Problem środowiskowy w ogóle nie został wyróżniony jako cel strategiczny (wyznaczono w sumie 4 cele strategiczne). „Poszanowanie środowiska przyrodniczego Wielkopolski” zostało jedynie listkiem figowym w Celu Strategicznym #3, który zakłada „Rozwój infrastruktury ... oraz przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym”.</p> <p>Z pośród 3 zdefiniowanych celów operacyjnych w 3 Celu strategicznym pierwszym jest Cel operacyjny 3.1. „Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa”. Dopiero celem operacyjnym drugim 3.2. jest „Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski”. Tu, na zaledwie 1,5 stronie A4, w 74 wierszach wpisano same ogólniki, slogany, znane od dawna prawdy, tezy nie kwestionowane przez nikogo i żadną opcje polityczną. W „Pakiecie działań” „Woda dla Wielkopolski” i „Dobra jakość powietrza i czysta energia dla Wielkopolski” zajmują 2 akapity.</p> <p>W sekcji „Poznański Obszar Metropolitalny”: – „kluczowe kierunki działania” powtórzono tezy z wcześniejszych stron Strategii, ale zupełnie pomijając niezwykle dziś aktualne w Unii idee ograniczania wjazdu samochodów do centów miast, priorytet dla budowy parkingów. park & ride i bike & ride, restrykcje dla pojazdów nie spełniających kolejno wprowadzanych norm EURO i całkowite zamknięcie centrum dla aut o normie EURO 0-4, strefy i systemu monitoringu stref niskiej emisji, priorytet dla niskoemisyjnego transportu drogowego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Walka ze smogiem to osobny temat, z którym zmagają się zimą niemal każde polskie miasto i tu same smart rozwiązania nie wystarczą. Zaangażowanie samorządu w likwidację zanieczyszczenia powietrza w świetle Strategii jest enigmatyczne. Nie zauważa się determinacji w dążeniu do likwidacji niskiej emisji i smogu fotochemicznego. Z kolei inwestycjom infrastrukturalnym, PRowi przypisuje się efekty antysmogowe. Brakuje jakichkolwiek wskaźników, które wymusiłyby na ociążonych władzach miast i gmin działania profilaktyki zdrowotnej, edukacji antysmogowej i rzeczywistego likwidowania źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza. Strategia nie nakłada też na samorządy lokalne wykonania inwentaryzacji źródeł niskiej emisji. Aktualizacja bezużytecznej dzisiaj uchwały antysmogowej powinna zostać wpisana jako priorytet. <p>Nie jest prawdą, jak napisano w rozdziale 2. Wyzwanie 5., że „głównymi antropogenicznymi źródłami emisji zanieczyszczeń są sektor bytowo-gospodarczy, w którym spalane są paliwa nieodpowiedniej jakości, ...” Nie wiem skąd są takie dane, bardziej przystające do pospolitych ludowych przekonań, aniżeli do twardych statystycznych faktów (z raportów Straży Miejskiej). Bez wątpliwości w większych miastach mieszkańcy palą w urządzeniach grzewczych na paliwa stałe dobrej - a nawet za dobrej (jak na typ urządzeń) - jakości węglem ale w nienormalnych piecach i kotłach oraz nieprawidłową techniką rozpalania i palenia (przeciwprądową).</p> <p>W kontekście problemów regionu ze smogiem (w 2018r. w Poznaniu były aż 54 dni z przekroczeniem dobowych norm WHO stężenia pyłów PM10, w Pleszewie i Kaliszu nawet więcej) niefrasobliwie potraktowana przynależność Wielkopolski do grupy województw o wysokim odsetku gospodarstw domowych doświadczonych ubóstwem energetycznym. Strategia nie podejmuje tematu skutecznego przeciwdziałania temu zjawisku.</p> <p>W punkcie System monitorowania i ewaluacji w miernikach osiągnięcia celów strategicznych wśród wskaźników nie ma żadnego nawiązującego do redukcji niskiej emisji.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Strategia Rozwoju de facto ignoruje tematykę ochrony bioróżnorodność obszarów wiejskich, a także ochrony i wprowadzania bioróżnorodności w miastach. Coraz więcej miast Europy, a także Polski, stawia na bioróżnorodność w parkach i w pasach drogowych. Działania polegają na rezygnacji w wybranych lokalizacjach z tradycyjnego koszenia trawników i stworzeniu warunków do pełnego cyklu rozwojowego roślin, które stanowią schronienie oraz bazę pokarmową dla owadów oraz drobnych zwierząt upowszechniają się na dużą skalę. Londyn ogłosił, że chce być pierwszą metropolią ogrodem. 	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
------	--	--------	---	---	---

			<p>Do utraty różnorodności biologicznej przyczyniają się czynniki społeczne i kulturowe i jest to obecnie ogromny problem cywilizacyjny. Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej do 2020 r. (EU Biodiversity Strategy 2020) zwraca uwagę na konieczność zintensyfikowania działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej. Strategia Wielkopolska powinna uwzględniać ten silny progresywny trend proekologiczny.</p> <p>3. W świetle potrzeb adaptacji miast i wsi do zmian klimatycznych dziwi niewielka uwaga, jaką autorzy Strategii położyli na tym temacie. O stopowieniu Wielkopolski wiemy od lat 30-tych XXw i prac prof. Adama Wodiczko, a mimo to dotąd nie przedsięwzięto żadnych skutecznych środków przeciwdziałaniu zjawisku. Po pobieżnym potraktowaniu tematu, wspomnieniu jedynie o zbiorniku retencyjnym w Wielowsi Klasztornej i polderze Golina, i ogólnikowo o małej retencji (nie wspominając nawet o konieczności generowania małej retencji przy każdej inwestycji budowlanej, w tym deweloperskiej, czy w planach zagospodarowania przestrzennego) widać, że Wielkopolska nadal będzie wysychać.</p> <p>Wprost trudno uwierzyć, że w przygotowaniu Strategii udział brali pracownicy merytoryczni Departamentu Środowiska UM.</p> <p>*</p> <p>W Celu strategicznym #4, Celu operacyjnym 4.1. autorzy w kluczowych kierunkach interwencji wymieniają „Rozwój współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej”. Brzmi dobrze ... ale rozwiniecie tezy zajmuje aż 1 krótki akapit i ogranicza się do zwyczajowych ogólników. Jest to tym bardziej niedociągnięcie, że może być odmiennie interpretowane przez władzę województwa i mieszkańców, których głosem są organizacje pozarządowe. Dotychczasowa praktyka tzw. konsultacji społecznych (co nie ma wiele wspólnego z współzarządzaniem!) dowodzi, że teza ta dalej będzie pustosłowiem. Z autopsji wiem, jak fasadowe są konsultacje społeczne, jak ignorowany jest głos organizacji pozarządowych i jak niechętnie realnej współpracy przy stole roboczym są urzędnicy UM. Na apele o organizację paneli obywatelskich w sprawach środowiskowych nie ma odpowiedzi.</p> <p>Na wielostronicową opinię (krytyczną) o projekcie uchwały antysmogowej województwa Wielkopolskiego nie dostałem nawet potwierdzenia, że stosowny departament ją dostał, nie mówiąc o odpowiedzi na zarzuty o błędach, niedoróbkach i zaniechaniach uwzględnienia innych narzędzi i form działania w zakresie walki z zanieczyszczeniem powietrza. Na pisma kierowane do marszałka województwa, vice marszałka województwa zwracające uwagę na potrzebę aktualizacji ww. uchwały, jako przedstawiciel Koalicji Antysmogowej otrzymałem sztamperowe pisma z „wykręcaniem się” od podjęcia tematu. I uchwała jak była zła, nieskuteczna, częściowo społecznie szkodliwa, bez narzędzi egzekucji, nie przestrzegana a nawet niezgodna z ustawą z 2019r ... tak jest.</p> <p>My mieszkańcy Potrzebujemy większej jawności przy podejmowaniu przez władze miasta decyzji o rozbudowie naszych miast, o inwestycjach publicznych i prywatnych, o konfliktach na tle ochrony środowiska (deweloperzy, inwestorzy), o kształtowaniu gospodarki odpadami komunalnymi, o planowaniu i realizacji zielonej i niebieskiej infrastruktury. Mieszkańcy powinni mieć łatwy dostęp nie tylko do dokumentów, ale również informacji o przebiegu ewentualnych negocjacji z inwestorami. Podstawą – wspomianej w Strategii – partycypacji społecznej powinny być debaty publiczne inicjowane przez władze wszystkich szczebli województwa oraz bilateralne zespoły robocze z udziałem ekspertów obu stron. Istotną formą współdziałania powinno też być przekazanie (powierzenie, zlecenie) organizacji realizacji zadań publicznych, co w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określono jako finansowe.</p> <p>Dzisiaj ruchy miejskie, NGOsy czekają na realizację swoich postulatów latami. Kiedy wreszcie samorządy i urzędy dojrzejwią do działania kopiują programy ruchów miejskich i przedstawiają działania jako swoje „epokowe” osiągnięcia. Reprezentując aktywistów miejskimi mogą powiedzieć, że nasze środowisko w całej Polsce kontestuje niepartycypacyjny i apodyktyczny styl rządzenia prezydentów i burmistrzów miast. I Strategia powinna wskazać samorządowcom potrzebę zmian stylów zarządzania JST (tym, którzy zarządzanie utożsamiają wprost z władaniem (vide poglądy teoretyka władzy i biurokracji Maxa Webera)).</p> <p>*</p> <p>Autorzy projektu powinni wiedzieć, jak konstruowane są systemy finansowania projektów regionalnych – eliminują z możliwości ubiegania się o środki regionalne organizacje pozarządowe. Strategia dalej będzie niezycliwa NGOsom, nie wprowadzając żadnego mechanizmu wsparcia dla organizacji, aby stworzyć im szanse na środki z WRPO ale także z konkursów UM. Miasto Poznań wprowadziło choćby kwotę na wkład własny w projektach NGOów (w br. jest to 10.000zł), w Strategii poza oklepanymi zdaniem o współrządzeniu, partycypacji społecznej, nie ma najmniejszego wsparcia dla społecznych projektów NGOów.</p> <p>*</p> <p>Olbrzymie zastrzeżenia mam do hasła „nowoczesna administracja”. Według unijnego wskaźnika DESI (Digital Economy and Society Index) nasz kraj w obszarze cyfryzacji gospodarki zajmuje odległe miejsce wśród 28 państw członkowskich Unii Europejskiej. W strategii zatem powinien być wyznaczony kluczowy kierunek – choćby preferowanie rozwiązań terminalowych i chmurowych, budowa wspólnych centrów przetwarzania</p>	
--	--	--	---	--

				<p>danych (tzw. back-up w chmurze), ograniczenie marnotrawstwa środków publicznych na złe (nie zweryfikowane pozytywnie) rozwiązania, eliminacja projektów nakładających się na siebie, koordynację oraz sprawnego zarządzania projektami spójnej wielkopolskiej administracji samorządowej. W Strategii należałoby wyraźnie wpisać świadczenie bardziej zaawansowanych e-usług w architekturze chmury obliczeniowej - jak współdzielenie mocy obliczeniowej, czy dostarczenie funkcjonalności serwerów aplikacji, co w praktyce wyeliminuje konieczność utrzymywania i tym samym dublowania drogich służb informatycznych w wielu lokalizacjach. Jako, że Administracja publiczna wciąż postrzegana jest jako bariera rozwojowa Polski, ze strategii powinna głośno wybrzmiewać orientacja administracji samorządowej na usługi cyfrowe. Kuriozalna organizacja IT w urzędzie miasta Poznań powinna przejść do historii.</p> <p>*</p> <p>Słusznie zauważono ideę „smart cities”. Jednak smart city to miasto reagujące też na zmiany klimatu, w których w kreowaniu rozwoju aktywny udział biorą mieszkańcy. Dzisiaj współpraca samorządów z NGO-sami wygląda źle. Ponadto jak można mówić o <i>human smart cities</i>, kiedy np. połowa Poznania nie ma kanalizacji, tysiące mieszkańców wody bieżącej, w wielu gminach nie ma gazu a urzędnik (w tym wice prezydent Poznania) potrzebuje – w dobie komunikacji cyfrowej – kilka tygodni, aby odpowiedzieć na nawet nieskomplikowane pytanie zadane via e-mail. Również pełne wykorzystywanie wszystkich rodzajów legalnego podpisywania pism elektronicznych przesyłanych przez mieszkańców do urzędów powinno znaleźć swoje miejsce w strategii (obecnie nie honorowane w samorządach są legalne, dopuszczone przez prawo na równi z cyfrowym podpisem kwalifikowanym podpisy zaufane, sit!)</p> <p>*</p> <p>Nie do przyjęcia jest konsultowanie Strategii bez rozdziału 9. „Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu strategii”. A taki egzemplarz Strategii udało mi się dostać z UM.</p> <p>*</p> <p>Podsumowanie</p> <p>Program zbyt ogólnikowy, w zasadzie nieambitny, i zapewne nie wyróżniający się wizją rozwoju regionu od innych podobnych wojewódzkich Strategii. W masie haseł, frazesów i truizmów brakuje korygowania dotychczasowych błędów i zaniechań (a ufam, że autorzy Strategii je dostrzegają) oraz mocnych ukierunkowań rozwojowych, nawiązujących do kierunków rozwoju społeczeństwa zwłaszcza grupy wiekowej, którą dotkną wszystkie niekorzystne zmiany klimatyczne i z nimi związane problemy gospodarcze, egzystencjalne i zdrowotne, polityczne i społeczne w najbliższej dekadzie.</p>		
150.	Starostwo Powiatowe – Starosta Krotoszyński	Powiat Krotoszyński – siedziba Krotoszyn	Rozdział 5.2/ strona 96	<p>W podrozdziale zawierającym kluczowe kierunki działań dla południowo – zachodniego Obszaru Funkcjonalnego – ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI – proponuje się uzupełnić zapis pierwszy oraz trzeci:</p> <p>*poprawa dostępności komunikacyjnej do stolicy regionu, budowa obwodnic w ciągach dróg DK nr 12, 15 i 36, rozbudowa i modernizacja pozostałych dróg krajowych i wojewódzkich oraz budowa, rozbudowa, <u>modernizacja dróg dojazdowych umożliwiających bezpośrednie włączenie kluczowych przedsiębiorstw i obszarów inwestycyjnych do dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez Obszar</u></p> <p>* modernizacja i/lub parametrów technicznych linii kolejowych, w tym nr 14 i nr 281</p>	<p>Uwaga 1 – dla stolicy powiatu – miasta Krotoszyna niezwykle istotnym jest odciążenie centrum miasta od nadmiernego ruchu pojazdów ciężarowych (hałas, zatory, emisja spalin). Problem ten znacząco rozwiąże budowa obwodnic w ciągach DK 15 i DK 36, ale równie pilnym rozwiązaniem jest budowa lokalnych dróg łączących położone poza centrum duże zakłady oraz tereny inwestycyjne. Najpilniejszą potrzebą wydaje się np. bezpośrednie połączenie z DK 15 największego zakładu w powiecie i kluczowego dla regionu – MAHLE POLSKA. Rozbudowa drogi powiatowej (ul. Przemysłowa) pozwoli na całkowite wyłączenie ruchu ciężarowego do Mahle z centrum miasta.</p> <p>Wpisanie w katalog działań proponowanego zapisu stworzy samorządom gminnemu i powiatowemu szersze możliwości poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania tej inwestycji i jej podobnych.</p> <p>Uwaga 2 – dla samorządów powiatu krotoszyńskiego istotną sprawą jest remont linii nr 14, ale najpilniejszą potrzebą wydaje się remont linii nr 281 na odc. Krotoszyn – Jarocin. Obecny stan linii ogranicza znacząco połączenie kolejowe ze stolicą regionu – Poznaniem. Należy zauważyć, iż na terenie sąsiadującego z naszym powiatem województwa dolnośląskiego dokonano remontu linii 281, co skutkuje znacznie lepszym skomunikowaniem naszej części regionu z Wrocławiem niż z Poznaniem.</p>	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

151.	Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Gostyń	Rozdział Cel strategiczny 4. Wzrost skuteczności wielkopolski instytucji i sprawności zarządzania regionem, Cel Operacyjny 4.2 /strona 76	W projekcie Strategia 2030+ wskazane jest, że istnieje konieczność opracowania programu wykorzystywania w Wielkopolsce instrumentów finansowych. Podkreślany jest również aspekt rozwijania w Wielkopolsce mechanizmu finansowania przedsięwzięć rozwojowych wykorzystującego doświadczenie i potencjał funduszy poręczeniowych oraz pożyczkowych. Proponuje się, aby w niniejszym dokumencie dopisać, że niniejszy program będzie opracowany przez Samorząd przy udziale funduszy poręczeniowych oraz pożyczkowych. Należałoby również zaznaczyć w Strategii, aby opracowany program był konsultowany z funduszami poręczeniowymi oraz pożyczkowymi (możliwość zgłaszania uwag)	Warto podkreślić, że fundusze poręczeniowe działające w Wielkopolsce w perspektywie 2007-2013 w ramach realizowanego programu JEREMIE pozyskały łącznie ponad 600 mln złotych, a środki te zostały w większości już zwrócone i zarządzane są przez Urząd Marszałkowski. Pomimo ogromnego potencjału i doświadczenia funduszy poręczeniowych w zakresie realizacji programów dotyczących instrumentów zwrotnych w obecnej perspektywie finansowej nie wzięto pod uwagę funduszy poręczeniowych. Wskazuje na to brak programów przeznaczonych dla funduszy poręczeniowych a wykorzystujących środki zwrócone z poprzedniej perspektywy pomimo ogromnego zapotrzebowania w tym zakresie. Obecnie fundusze poręczeniowe działające w Wielkopolsce realizują program JEREMIE 2 w ramach wygranych przetargów ogłaszanych przez BGK. Projekt ten jednak został dość istotnie ograniczony w stosunku do poprzedniej perspektywy. Fundusze poręczeniowe dostrzegają konieczność stworzenia programów, które umożliwiłyby udzielanie poręczeń w zakresie kredytów obrotowych oraz poręczeń wadialnych. Ograniczenia projektowe, jakie występują w obecnej perspektywie uniemożliwiają przedsiębiorcom skorzystanie z bezpłatnych poręczeń w zakresie pozyskania kapitału obrotowego, co wpływa negatywnie na podejmowane przez przedsiębiorstwa działania rozwojowe. Fundusze poręczeniowe odegrały istotną rolę w rozwoju gospodarczym Wielkopolski, więc istotne jest aby formuła wsparcia w postaci poręczeń do której przedsiębiorcy się przekonali i skorzystali w szerokim zakresie, była nadal kontynuowana.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
152.	Radny SWW	-	Rozdział. Rozwój infrastruktury drogowej o charakterze krajowym/ strona 71	Budowa drogi krajowej na odcinku od Węzła Kórnik-Północ na drodze krajowej S11 do Węzła Kleszczewo (Poznań Wschód) na autostradzie A2. Proponuję dopisać piątą pozycję: połączenie drogi ekspresowej S5 z drogą ekspresową S11 na węźle Kórnik-Północ	Droga łączyłaby dwie drogi krajowe S5 i S11. Ma strategiczne znaczenie dla południowej części aglomeracji poznańskiej – Śrem, Dolsk, Książ Wlkp. Gostyń (dojazd do autostrady A2 i S5).	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
153.			Rozdział Poznański Obszar Metropolitalny. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski/ strony 84-85	Przebudowa drogi wojewódzkiej 434 na odcinku od Śremu do Kórnika na drogę czteropasmową (po dwa pasy w każdym kierunku) Proponuję dopisać przy poprawie dostępności komunikacyjnej modernizację dróg (m.in. S5, S11, DK nr 92, DK nr 430 i DK nr 434)	Obecna droga jest drogą dwukierunkową, o bardzo wąskim poboczu, co powoduje, że jest drogą niebezpieczną, na której dochodzi do wielu kolizji i śmiertelnych wypadków. Drogą tą przejeżdża dziennie ponad 17 tys. Pojazdów. Obecnie proponuję rozważyć, aby to zadanie wpisać do Pakietu działań „Rozwój infrastruktury drogowej o charakterze krajowym”. (Str.71).	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

154.	Gmina Grzegorzew	Grzegorzew	Rozdział 5.2/strona 89	<p>W kolumnie – <i>Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego WIELKOPOLSKI</i> –</p> <p>prosimy o wpisanie działań dotyczących:</p> <p>1. modernizacji drogi krajowej nr 92 na odcinku Koło-Grzegorzew-Kłodawa tj. na odcinku przebiegającym przez teren Gminy Grzegorzew</p> <p>2. modernizacji linii kolejowej relacji Chorzów-Tczew</p>	<p>Na wykonanie modernizacji drogi krajowej nr 92 jest opracowany od 2009 r. projekt techniczny. Zadanie do dziś nie zostało zrealizowane.</p> <p>1. Modernizacja drogi krajowej nr 92 na odcinku Koło-Grzegorzew-Kłodawa tj. na odcinku przebiegającym przez teren Gminy Grzegorzew.</p> <p>Projekt przebudowy i częściowej rozbudowy drogi krajowej nr 92 został opracowany w 2009 r. i obejmuje następujący zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa skrzyżowań zwykłych na skrzyżowania z wydzielonymi pasami dla lewostronnych - przejścia dla pieszych - wykonanie dróg dojazdowych umożliwiających bezpieczny dojazd do pól, działek i posesji - wzmocnienie istniejącej nawierzchni drogi krajowej <p>Planowana inwestycja do dziś nie doszła do skutku.</p> <p>2. Modernizacja linii kolejowej relacji Chorzów-Tczew na terenie Gminy Grzegorzew.</p> <p>Realizacja wyżej wymienionych zadań w znacznym stopniu wpłynęłaby na poprawę bezpieczeństwa wszystkich użytkowników drogi, a w szczególności mieszkańców naszej Gminy, którzy mają swoje posesje przy drodze krajowej nr 92.</p> <p>Dbłość o bezpieczeństwo mieszkańców naszej Gminy to jedno z podstawowych zadań samorządu. Dlatego też, jeszcze raz bardzo prosimy o ujęcie wskazanych zadań w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
155.	Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM	Poznań	Rozdział 2.1. / strona 14	<p>Proponujemy usunięcie zapisu:</p> <p><i>Województwo wielkopolskie wyróżnia się dużą liczbą funkcjonujących na jego obszarze organizacji klastrowych oraz działających w ich ramach podmiotów gospodarczych.</i></p>	<p>To niestety nie jest już prawdą, w ostatnich 4 latach kilka, wcześniej prężnych, klastrów nie przejawiało żadnej aktywności.</p> <p>W kolejnych naborach na status krajowego "Klastra Kluczowego" nie uzyskał go żaden klastr mający siedzibę lub koncentrację w naszym województwie.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Zapisy w projekcie Strategii na podstawie <i>Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej województwa wielkopolskiego 2019.</i>
156.			Rozdział 2.1. / strona 16	<p>Naszym zdaniem potrzebne jest doprecyzowanie zapisu:</p> <p><i>W tym celu konieczne jest selektywne i skoncentrowane wspieranie potencjalnych sektorów wzrostu z wykorzystaniem narzędzi innowacji.</i></p> <p>Dlatego proponujemy zmianę zapisu na:</p> <p><i>W tym celu konieczne jest selektywne i skoncentrowane wspieranie potencjalnych sektorów wzrostu z wykorzystaniem cyfryzacji oraz innych rodzajów innowacji.</i></p>	<p>Narzędzia innowacji to nieprecyzyjny zapis.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

157.		Rozdział 2.1 /strona 17	<p>W zapisie:</p> <p><i>Kluczowe jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla wielkopolskich przedsiębiorców, w szczególności z sektora MŚP – konieczne jest wsparcie otoczenia rozwoju innowacji oraz tworzenie warunków do wzrostu aktywności i ekspansji zagranicznej MŚP</i></p> <p>Proponujemy zmienić słowo „wsparcie” na „wykorzystanie”.</p>	Istnieje wiele IOB, które wspierają MŚP w rozwoju i innowacji. Niektóre ośrodki takie jak RPK, EEN, mają swoje finansowanie i zapewniają dostęp do internacjonalizacji i środków europejskich. Niektóre mają potencjał i ofertę, ale ich usługi nie są finansowane. Ponadto potrzebna jest stała koordynacja i dostosowywania dostępnego wsparcia do potrzeb MŚP.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
158.		Rozdział 2.2/strona 39	<p>Proponujemy dopisanie do silnych stron kolejnego punktu:</p> <p><i>Rozwinięta sieć instytucji otoczenia biznesu (parki naukowo-technologiczne, inkubatory, centra transferu technologii, ośrodki szkoleniowo-doradcze oraz fundusze pożyczkowe).</i></p>	Badania WROT oraz raporty Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce wskazują na rozwiniętą ilościowo strukturę IOB w regionie, która może być wykorzystana w wsparciu przedsiębiorczości, innowacyjności i internacjonalizacji MŚP.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
159.		Rozdział 4/strona 52	<p>Jako kluczowe kierunki interwencji przy celu 1.1 wskazano:</p> <p><i>Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu, profesjonalizacja usług IOB</i></p> <p>Proponujemy rozbicie na 2 punkty i uzupełnienie zapisu, tak aby brzmiał:</p> <p><i>Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu;</i></p> <p><i>Zapewnienie dostępności i profesjonalizacja usług IOB.</i></p>	Zapis jest ogólnikowy, można go rozumieć dwojako, nie wiadomo bowiem, czy sieci i kooperacja dotyczą w jakiś sposób IOB, czy zapis dotyczący IOB jest osobny.	Uwaga nieuwzględniona. Zapis zgodnie ze standardem ogólnego opisywania zjawisk, cech, kierunków działań itd., w dokumentach strategicznych.
160.		Rozdział 4/strona 53	<p>Zapis:</p> <p><i>Działania podejmowane w ramach poszczególnych celów uwzględniają: promowanie kultury innowacyjnej, w tym angażowanie społeczeństwa w proces tworzenia innowacji, rozwój sieci współpracy na rzecz innowacji, wspieranie wykorzystania nowoczesnych technologii w produkcji i usługach, wzmocnienie zdolności podmiotów do absorpcji innowacji, upowszechnianie alternatywnych źródeł finansowania innowacji.</i></p> <p>Proponujemy uzupełnić:</p> <p><i>Działania podejmowane w ramach poszczególnych celów uwzględniają: promowanie kultury innowacyjnej, w tym angażowanie społeczeństwa w proces tworzenia innowacji, rozwój sieci współpracy na rzecz innowacji, wspieranie wykorzystania nowoczesnych technologii w produkcji i usługach, wzmocnienie zdolności podmiotów do absorpcji innowacji, upowszechnianie alternatywnych źródeł finansowania innowacji oraz lepsze wykorzystanie potencjału instytucji otoczenia biznesu.</i></p>	Skuteczne oddziaływanie na innowacyjność przedsiębiorstw wymaga skoordynowanego, celowanego działania właściciela polityki rozwoju z IOB.	Uwaga uwzględniona – dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

161.			Rozdział 4/strona 58	<p>Proponujemy uzupełnienie zapisu:</p> <p><i>W ramach tego pakietu identyfikuje się projekty wielkopolskich uczelni, m.in. Politechniki Poznańskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu oraz jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk i instytutów badawczych funkcjonujących na terenie Wielkopolski.</i></p> <p>Poprzez dodanie:</p> <p><i>W ramach tego pakietu identyfikuje się projekty wielkopolskich uczelni, m.in. Politechniki Poznańskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu oraz jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutów badawczych, jak również centrów transferu technologii oraz parków naukowo-technologicznych funkcjonujących na terenie Wielkopolski.</i></p>	<p>Parki naukowo-technologiczne od lat pełnią funkcję brokera między naukowcami a biznesem, realizując szereg projektów dotyczących komercjalizacji wiedzy i transferu technologii, czego przykładem może być sieć Enterprise Europe Network oraz projekt Inkubator Innowacyjności.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>
162.			Rozdział 5.2 /strona 84	<p>Kluczowe kierunki działań:</p> <p>rozwój instytucji otoczenia biznesu</p> <p>proponujemy uzupełnić poprzez dodanie</p> <p><i>Rozwój instytucji otoczenia biznesu oraz ich współpracy sieciowej, jak również współpracy z jednostkami naukowymi i samorządem województwa.</i></p>	<p>Współpraca taka jest konieczna dla lepszej koordynacji i skuteczności instrumentów wsparcia innowacji. Niskie wskaźniki innowacyjności MŚP mogą być tylko w taki sposób poprawione.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>
163.			Rozdział 7.3.1. /strona 105	<p>Po zdaniu:</p> <p><i>Dyskusja o nowej perspektywie finansowej trwa. Wszystkie wymienione wyżej okoliczności sprawiają, że ramy finansowe Strategii Wielkopolska 2030 można określić jedynie kierunkowo (tj. źródła finansowania), przy braku możliwości szacunku ich skali.</i></p> <p>Proponujemy dodać zdanie:</p> <p><i>Niemniej jednak potrzebna jest większa synergia pomiędzy środkami będącymi w dyspozycji samorządu województwa ze środkami krajowymi i europejskimi.</i></p>	<p>Możliwe jest uzyskanie efektu dźwigni finansowej jeżeli w WRPO umożliwi się wsparcie dla jednostek ubiegających się o dofinansowanie z programów unijnych bezpośrednio z KE, a które, wysokiej oceny, nie otrzymują dofinansowania.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.</p>
164.	Biuro Majątku Komunalnego w Luboniu	Lubon	Rozdział 5.2 /strona 85	<p>W tabeli dot. POM ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI proszę o uzupełnienie o zapisy analogiczne dla innych obszarów metropolitalnych tj.” wzmocnienie wewnętrznej spójności komunikacyjnej przez rozwój <u>lokalnej</u> infrastruktury drogowej, rozwój transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych,</p>	<p>Konkretne zapisy dotyczą głównie odcinków dróg w Poznaniu bądź stanowiących wloty do Poznania, mimo że nie stanowią katalogu zamkniętego, a także istnienia zapisów dot. zagęszczenia sieci dróg oraz rozbudowy bezkolizyjnego układu drogowego, to brak jest jednoznacznego wskazania uwzględniającego także drogi lokalne i regionalne (w tym tzw. Drogi Południowej w Luboniu i przeprawy przez Wartę)</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>

165.	Urząd Miasta i Gminy Pleszew	Miasto i Gmina Pleszew	Rozdział 4 /strona 71	Uzupełnienie zapisu o budowę obwodnicy miasta Pleszewa w Pakiecie Działań - Rozwój infrastruktury drogowej o charakterze krajowym.	<p>Miasto i Gmina Pleszew w ramach Porozumienia z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad z Poznania z dnia 8 sierpnia 2009 r. oraz rozmów z 2019 r. przekazuje GDDKiA opracowane przez MiG Pleszew Studium Korytarzowe. GDDKiA ogłasza przetarg dotyczący decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia dla planowanej budowy południowej obwodnicy Miasta Pleszewa w ciągu drogi krajowej nr 12.</p> <p>Najbardziej aktualne źródło informacji o ruchu drogowym w Polsce stanowi Generalny Pomiar Ruchu, który został przeprowadzony przez GDDKiA w roku 2015. Zgodnie z raportem, punkt pomiarowy nr 90405 (Pleszew) odnotowuje 11900 pojazdów na dobę, natomiast w punkcie pomiarowym nr 90404 (Pleszew-Kalisz) odnotowano 10120 pojazdów na dobę. W porównaniu z wcześniejszym badaniem natężenie ruchu wzrosło prawie o 15%. Jest to znaczący wzrost powodujący znaczne uciążliwości i zagrożenia dla mieszkańców.</p> <p>Budowa południowej obwodnicy Miasta Pleszewa, która łączyłaby drogę krajową nr 11 z drogą krajową nr 12 w pobliżu planowanego węzła drogi ekspresowej S11 ułatwiłaby komunikację w tej części Wielkopolski. Wybudowanie południowej obwodnicy miasta pozwoli na całkowitą eliminację ruchu tranzytowego ze śródmieścia Pleszewa.</p> <p>W treści dokumentu wymienia się obwodnice miasta Gniezna, Kalisza, Krotoszyna-Zduny, Wolsztyna i Wrześni.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
------	------------------------------	------------------------	-----------------------	--	--	--

166.			Rozdział 4 /strona 72	Uzupełnienie zapisu o rewitalizację dworca kolejowego w Pleszewie w Pakiecie Działań – Wielkopolski transport zbiorowy.	<p>Obecny stan techniczny stacji kolejowej w Pleszewie znajdującej się przy linii kolejowej nr 272 (Poznań Główny – Kluczbork) budzi wątpliwości, a stopień zużycia poszczególnych elementów infrastrukturalnych jest znaczny. Przebudowy wymaga budynek dworca oraz peron 1 i 2 oraz dwa przejścia przez tor 1 na peron 2. Zły stan techniczny infrastruktury dworcowej w Pleszewie wpływa niekorzystnie na bezpieczeństwo, dostępność i komfort podróżnych, a także na wizerunek miasta Pleszewa oraz PKP S.A.</p> <p>Pragnę podkreślić, iż w ciągu linii kolejowej nr 272 (kluczowej dla rozwoju Wielkopolski w osi północ-południe) następujące stacje kolejowe zostały już zmodernizowane: Ostrów Wielkopolski, Witaszyce, Jarocin, Chocicza, Solec Wielkopolski, Sulęcinek, Środa Wielkopolska, Kórnik, Gądko, Poznań Krzesiny, Poznań Dębina.</p> <p>Miasto i Gmina Pleszew podjęło jednocześnie działania mające na celu utworzenie parkingu samochodowego oraz miejsc postojowych dla rowerów na działce 10/13 zlokalizowanej przy dworcu PKP Pleszew. PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu pismem KNPPo6.6142.12.2019/3 z dnia 6 marca br. wyraził wstępną wolę przekazania nieodpłatnego użytkowania wieczystego w/w gruntu działki z przeznaczeniem na parking. Mając na uwadze konieczność przeprowadzenia procedury podziału gruntu działki, planuję, iż przygotowanie dokumentacji budowlanej przez Miasto i Gminę Pleszew nastąpi w latach 2020-2021.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, modernizacja dworca PKP w tym samym terminie, co budowa parkingu (2020-2021) umożliwi rozwiązanie wszystkich zdiagnozowanych problemów i przyczyni się do kompleksowej realizacji inwestycji kolejowych i towarzyszących na stacji Pleszew. Zakończenie inwestycji w tym samym czasie wpłynie pozytywnie na jakość podróży oraz komfort korzystania ze stacji kolejowej Pleszew, co przełoży się bezpośrednio na liczbę pasażerów wszystkich przewoźników kolejowych korzystających z linii kolejowej nr 272.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
167.			Rozdział 4 /strona 73	Uzupełnienie zapisu o finansowe wsparcie miast o niezadawalającej jakości powietrza, w tym miast w których notuje się znaczne przekroczenia pyłu PM 10 i PM 2,5, określonych w raporcie WHO. Finansowe wsparcie to dotacje na działania proekologiczne JST oraz osób fizycznych.	<p>Raport WHO Global Ambient Air Quality Database (update 2018) znajdujący się pod adresem: https://www.who.int/airpollution/data/cities/en/ posiada bazę danych najbardziej aktualną obejmującą lata pomiarowe 2013-2014-2015-2016 w zależności od lokalizacji. W raporcie Pleszew znajduje się w wierszu 3069 tabeli, z odnotowanymi następującymi średniorocznymi wartościami pyłów: PM 2,5: 33 µg/m³, PM 10: 38 µg/m³.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

168.			Rozdział 4 /strona 71	Proponuje się wprowadzić mechanizmy finansowania założeń SMART CITY i rozwoju elektromobilności w Pakiecie Działań.	Idea Smart City głosi, że inwestycje w kapitał ludzki i społeczny, wspomagane rozwojem nowoczesnej infrastruktury, to podstawa zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz budulec wysokiej jakości życia. Poszczególne elementy muszą się uzupełniać i ze sobą współdziałać. Jednak żeby to się udało, potrzeba innowacyjnych mechanizmów finansowych wspomagających miasta. Ustawa o elektromobilności stwarza warunki do upowszechnienia transportu elektrycznego w Polsce, a tym samym otwiera nowe perspektywy rozwoju dla polskiego biznesu i sektora naukowego. Niezbędnym wydaje się znaczące wsparcie w zakresie elektroinwestycji. Przyspieszenie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych jest niezbędne do zapewnienia mieszkańców polskich gmin czystej i konkurencyjnej mobilności.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
169.			Rozdział 5 /strona 98	Proponuje się wprowadzić konkretne inwestycje dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz wskazać mechanizm finansowania Pleszewa – jedyne miasto z 7 miast tracących dotychczasowe funkcje, które nie znajduje się w żadnym obszarze interwencji.	W każdym obszarze strategicznej interwencji, za wyjątkiem Obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją, wskazano konkretne inwestycje, np. w Poznańskim Obszarze Metropolitalnym wskazano inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej czy modernizację drogi S5, S11, DK92, DW 430. Podobnie w pozostałych obszarach strategicznej interwencji (Aglomeracja Kalisko-Ostrowska, Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny, Koniński Obszar Funkcjonalny, Leszczyński Obszar Funkcjonalny, Piłski Obszar Funkcjonalny, Wschodni Obszar Funkcjonalny, Północno-zachodni Obszar Funkcjonalny, Południowo-zachodni Obszar Funkcjonalny). Natomiast dla Obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją wskazano jedynie kluczowe kierunki działań. Ponadto 6 z 7 miast tracących dotychczasowe funkcje znajduje się w następujących obszarach: Gniezno- Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny, Koło, Konin, Turek - Wschodni Obszar Funkcjonalny oraz Koniński Obszar Funkcjonalny Piła - Piłski Obszar Funkcjonalny oraz Północno-zachodni Obszar Funkcjonalny, Złotów - Północno-zachodni Obszar Funkcjonalny. Tylko Pleszew, wskazane w SOR – jako miasto zagrożone marginalizacją nie ma dedykowanego mechanizmu wsparcia poprzez obszar interwencji.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

170.			Rozdział 5 /strona 86	Proponuje się rozszerzyć obszar Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej o Pleszew.	<p>Podstawą dla przedmiotowego wniosku są analizy wykonane przez prof. Przemysława Śleszyńskiego z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, przeprowadzone w czerwcu 2019 r. na potrzeby Miasta i Gminy Pleszew i przedstawione szczegółowo w dokumencie pn. „Kształtowanie powiązań funkcjonalnych Pleszewa i jego otoczenia na tle procesów społeczno-gospodarczych w regionie”.</p> <p>Istotnym zagadnieniem prowadzonych badań były naturalne ciężenia grawitacyjne, których analiza jest powszechnie stosowana w badaniach geograficznych i ekonomiczno-przestrzennych od wielu dekad. Wskazany w przedmiotowym dokumencie wynik jednoznacznie wskazuje, że należy dążyć do pogłębienia współpracy Pleszewa z Kaliszem i Ostrowem. Fragment dokumentu, przedstawiający dane zagadnienie przesyłam w załączeniu.</p> <p>Jednocześnie pragnę podkreślić, że Miasto i Gmina Pleszew już w roku 2008 (pismo KS. 00930-7/09 z dnia 29 lutego 2008 r.) wyraziło chęć przystąpienia do Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, jako partnera posiadającego ścisłe powiązanie społeczne, gospodarcze i przestrzenne z obszarem Kalisza i Ostrowa Wielkopolskiego. Wniosek o włączenie MiG Pleszew do ZIT został ponowiony pismem WR.0632.54.2013 z dnia 16 października 2013 r. i pismem WR.0632.189.2018 z dnia 18 lipca 2018r.</p> <p>Dokument pn. „Kształtowanie powiązań funkcjonalnych Pleszewa i jego otoczenia na tle procesów społeczno-gospodarczych w regionie” został dołączony do niniejszego formularza jako załącznik.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
171.	Urząd Miasta Piły	miasto Piła	Rozdział 5.Terytorialny wymiar strategii 5.2 Obszary strategicznej interwencji /strona 80-83	W polityce regionalnej podniesione zostało znaczenie wymiaru terytorialnego polityk rozwoju. W celu koncentracji interwencji i środków finansowych w układzie terytorialnym, obszar funkcjonalny miasta Piły w polityce rozwoju województwa wielkopolskiego wskazany został jako jeden z obszarów strategicznej interwencji. Poza tym, w projekcie SWW, wskazano północno – zachodni obszar funkcjonalny. Kluczowa powinna być identyfikacja rzeczywistych relacji i powiązań przestrzenno-funkcjonalnych między jst na ww. obszarach, które będą miały przełożenie na granice OSI. Warunek realnej współpracy i partnerstwa musi być kluczowy.	<p>Wymóg współpracy i partnerstwa, jako konieczny dla jednostek OSI, potwierdzają zapisy projektu strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, wg których zasięg OSI musi uwzględniać czynniki o charakterze statystycznym /analitycznym, czynniki dot. zamierzonej współpracy poszczególnych podmiotów, uwzględniające rodzaj planowanej, możliwej interwencji zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społ.–gosp.</p> <p>Jeżeli konkretne jst nie wykazuje woli współpracy z innymi jst i potwierdzają to doświadczenia wielu lat, nie można wyznaczać zasięgu terytorialnego OSI i podmiotów je tworzących bez uwzględnienia powyższego. Nie może być zgody na przynależność jst do OSI motywowane tylko chęcią zapewnienia sobie przez jst dostępu do źródła finansowania i do zasilenia budżetu.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

172.	Cech Rzemiosł Budowlanych i Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości Związek Pracodawców w w Kaliszu	Kalisz	Rozdział 5/strona 86	<p>W punkcie: „Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców” powinny znaleźć się zapisy:</p> <p>1.„podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy, w tym wymagań wysokotechnologicznego przemysłu i rzemiosła, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej wysokiej jakości, upowszechnienie kształcenia ustawicznego, dualnego i zawodowego</p> <p>2.wzmocnienie potencjału IOB i zapewnienie przedsiębiorcom szerokiego wachlarza usług doradczych, dotyczy szczególnie małych i średnich przedsiębiorców w tym rzemiosła</p> <p>3.wsparcie rzemiosła w tym Cechów i Izb Rzemieślniczych</p>	<p>Cech Rzemiosł Budowlanych i Różnych w Kaliszu od początku istnienia zajmuje się oświatą zawodową oraz wsparciem rzemieślników w Kaliszu i pobliskich gminach w zakresie praktycznej nauki uczniów szkół branżowych, doradztwem w zakresie przepisów i obsługą BHP.</p> <p>Cech integruje środowisko rzemieślnicze oraz współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, szkołami zawodowymi oraz pozostałymi instytucjami wspierania kształcenia dualnego i zawodowego.</p> <p>Mając na względzie równomierny dla całego Województwa rozwój małych i średnich przedsiębiorstw a także kształcenia zawodowego zwracamy się z prośbą o ujęcie i zauważenie w Strategii Województwa na lata 2020-2030 szczególnej roli rzemiosła i Cechów.</p> <p>W zasadzie wszędzie gdzie mowa jest w dokumencie o małych i średnich przedsiębiorstwach oraz kształceniu dualnym należałoby dopisać „rzemiosło”.</p>	Uwaga uwzględniona – dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
173.			Rozdział 5/strona 87	<p>W punkcie „Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” powinno znaleźć się:</p> <p>1.wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach i rzemiośle</p>	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
174.			Rozdział 6 /strona 100	<p>Szczególną rolę rzemiosła warto również uwzględnić w części 6. Oczekiwania względem polityk zewnętrznych, podpunkt 7. Wspierać rozwój biznesu przez:</p> <p>1.rozwój rzemiosła w tym zawodów rzadkich i ginących</p>	-	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

175.	Port Lotniczy Poznań-Ławica Sp. z o.o.	Poznań	Rozdział 3 /strona 72	„Planowana jest m.in. modernizacja terminala pasażerskiego zwiększająca strefę airside, modernizacja drogi startowej, budowa nowego terminala cargo, dostosowanie do II kategorii oświetlenia dróg kołowania, zakup samochodu ratownictwa technicznego z funkcją gaśniczą.”	<p>Wśród planowanych projektów strategicznych Portu Lotniczego ujętych w przekazywanych do UMWW w kwietniu 2019 fiskach projektowych wskazywano precyzyjnie zakres planowanej modernizacji drogi startowej (poprzez wyposażenie w światła precyzyjnego podejścia kierunku pomocniczego RWY 10 oraz wykonanie rowkowania w rejonie progu 28). W projekcie Strategii natomiast mowa jest ogólnie o „modernizacji drogi startowej”. Ze względu na fakt, iż kompleksowa modernizacja DS wykonywana była w 2015, proponujemy dodanie zapisu, iż do roku 2030 przewiduje się „modernizację elementów infrastruktury drogi startowej oraz jej wydłużenie”.</p> <p>Dalsze uzasadnienie uwag: We wspomnianych fiskach projektowych Port wymieniał również <u>budowę hangaru dostosowanego do samolotu kodu C w celu umożliwienia świadczenia usług przeglądów okresowych oraz budowę infrastruktury parkingowej w formie parkingu buforowego oraz wielopoziomowego</u>. W opinii Portu projekty te mają o wiele większe znaczenie dla długofalowej strategii rozwoju województwa niż wymieniony w jej projekcie „zakup samochodu ratownictwa technicznego z funkcją gaśniczą” i wskazane byłoby ich wykazanie w miejsce rzeczzonego zakupu.</p> <p>W ramach konsultacji społecznych nad projektem Strategii rozwoju województwa Port Lotniczy Poznań-Ławica pragnie także zgłosić zainteresowanie realizacją do roku 2030 inwestycji polegającej na <u>budowie instalacji fotowoltaicznej na terenie lotniska</u>, której skala obejmowałaby z jednej strony wykorzystanie niewielkich baterii słonecznych do zasilania elektrycznych elementów drobnej architektury, a z drugiej wielkoskalowe przedsięwzięcie polegające na pokryciu znacznego obszaru panelami PV. Niezależne źródło prądu nie tylko pozwoliłoby uzyskać znaczne oszczędności energii elektrycznej, ale także zwiększyłoby szansę na inwestycję w system ILS I kategorii na podejściu 10.</p> <p>W planach Portu znajduje się także inwestycja w <u>system gospodarowania wodami opadowymi uwzględniający ich podczyszczanie i ponowne wykorzystanie</u>. Obecnie wody opadowe z powierzchni utwardzonych lotniska są zagospodarowywane w trójnasób: podczyszczane i rozsączone do gruntu, gromadzone w stawach retencyjnych lub odprowadzane do kolektora miejskiego w ul. Bukowskiej. Już obecnie lotnisko zbliża się do osiągnięcia maksymalnego poziomu wykorzystania tych zbiorników, a jego dalszy rozwój może jeszcze spotęgować problem. Dlatego też umiejętnie, innowacyjne i efektywne zagospodarowanie wód opadowych jest projektem wielce wskazanym.</p> <p>Wśród długoterminowych planów strategicznych Portu powinna się także znaleźć <u>dalsza rozbudowa terminala pasażerskiego</u>. Maksymalna przepustowość obecnie funkcjonującego terminalu to 3,5 mln pasażerów rocznie. Prognozy ruchu dla poznańskiego lotniska przewidują przekroczenie bariery 4 mln pasażerów do roku 2030, zatem zwiększenie powierzchni użytkowej terminala poprzez jego rozbudowę i przebudowę jest krokiem niezbędnym w długofalowej strategii rozwoju.</p>	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
------	--	--------	-----------------------	---	---	--

176.			Rozdział 2 /strona 68	„Za priorytet Samorząd Województwa uznaje rozbudowę Poznańskiego Węzła Kolejowego”	Zgodnie z planami PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach opracowania Studium Wykonalności dla Poznańskiego Węzła Kolejowego rozważana będzie budowa nowego połączenia ze stacji Poznań Główny przez Lotnisko Ławica w kierunku Tarnowa Podgórnego i Kaźmierza do linii nr 363. Idea zapewnienia połączenia szynowego między lotniskiem a centrum miasta od wielu lat przewija się w planach strategicznych Spółki i warto byłoby ująć ją enumeratywnie w Strategii Rozwoju Województwa do roku 2030.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
177.			Rozdział CEL OPERACYJNY 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu /strona 55	Proponuje się dodać kluczowy kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych wiosek Zmiany technologiczne, gospodarcze i demograficzne stawiają nowe wyzwania przed obszarami wiejskimi. Stosując podejście inteligentnych wiosek, Samorząd Województwa Wielkopolskiego wspiera obszary wiejskie, które wykorzystując cyfrowe technologie komunikacyjne i innowacje, tworzą nowe relacje biznesowe, przyczyniając się do zrównoważonej jakości życia. Inteligentne wioski bazują na lokalnych zasobach, lecz wykorzystują je w sposób odpowiedni do wyzwań stawianych współcześnie.	Inteligentne Wioski to nowe podejście w zakresie kształtowania polityki UE. Koncepcja Inteligentnych Wiosek odnosi się do obszarów wiejskich i społeczności, które chcą rozwijać nowe możliwości w oparciu o swoje mocne strony i zasoby. W Inteligentnych Wioskach tradycyjne oraz nowe sieci i usługi są wzmacniane za pomocą technologii cyfrowych, telekomunikacyjnych, innowacji przy lepszym wykorzystaniu wiedzy, a wszystko z korzyścią dla mieszkańców i przedsiębiorstw. Technologie cyfrowe i innowacje mogą polepszyć jakość życia oraz podnosić standard usług publicznych dla obywateli – i co ważne - przy lepszym wykorzystaniu zasobów oraz mniejszym wpływie na środowisko, co stanowi odpowiedź na wyzwania współczesności i może być wdrażane w ramach instrumentu RLKS.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
178.	Wielkopolska Sieć Lokalnych Grup Działania	Łubowo	Rozdział CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu /strona 65	Proponuje się dodać pakiet działań w zakresie celu operacyjnego 2.3 zapis: Inicjatywa LEADER na rzecz wzmocnienia kapitału społecznego Jednym z głównych problemów, w szczególności na obszarach wiejskich, jest atomizacja i zmniejszająca się aktywność społeczna mieszkańców. Niezbędne jest wzmocnienie działań na rzecz rozwoju kapitału społecznego, a także na rzecz integracji społeczności lokalnych. Na obszarach wiejskich jednym z istotniejszych partnerów w tym zakresie są Lokalne Grupy Działania. Przewiduje się działania wspierające wykorzystanie oddolnych mechanizmów wzmocnienia społeczności lokalnej - inicjatywy LEADER i mechanizmu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.	Lokalne Grupy Działania są podmiotami, które działają lokalnie - na obszarach wiejskich - wykorzystując specyficzną formułę instytucjonalną, tj. partnerstwo wielosektorowe złożone z przedstawicieli władz publicznych, organizacji społecznych, przedsiębiorców i mieszkańców. LGD-y doskonale znają specyfikę swojego obszaru i są w stanie bardziej efektywnie działać na rzecz aktywizacji społecznej, integracji społeczności oraz na rzecz rozwoju kapitału społecznego. W Strategii warto ująć inicjatywę LEADER i mechanizm rozwoju kierowanego przez społeczność (RLKS), które cechuje podejście lokalne, oddolne i partnerskie, innowacja, podejście zintegrowane, sieciowanie, lokalne zarządzanie i finansowanie. Lokalne Grupy Działania nie zajmują się wyłącznie rozwojem obszarów wiejskich, o czym mowa na str. 76-77 projektu Strategii. Są to organizacje, które w rzeczywistości są istotnym kreatorem i partnerem zmian w zakresie kapitału społecznego. Brak uwzględnienia LGD i podejścia LEADER w tym obszarze Strategii stanowić będzie znaczące zubożenie działań, które będą realizowane w odpowiedzi na cele wyznaczone w Strategii.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
179.			Rozdział CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu /strona 66	W pakietach działań w zakresie celu operacyjnego 2.3 proponuje się dodać w pakiecie „Dziedzictwo kulturowe Wielkopolski” zapis : Zachowanie dziedzictwa kulturowego wielkopolskiej wsi Celem projektu będzie wsparcie działalności na rzecz pielęgnowania tradycji i dziedzictwa kulturowego wielkopolskiej wsi. Przewiduje się szereg inicjatyw związanych z promocją tradycji i dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierowanego przez społeczność (RLKS – Lokalne Grupy Działania, inne wielosektorowe partnerstwa lokalne)	Lokalne Grupy Działania są podmiotami, które doskonale znają lokalne uwarunkowania i tradycje związane z dziedzictwem kulturowym wielkopolskiej wsi. Zasadne jest, aby w strategii ująć metodę Leader i Lokalne Grupy Działania w obszarze związanym z dziedzictwem kulturowym. Dzięki oddolnemu podejściu i zaangażowaniu lokalnych partnerów rozwój produktu turystycznego w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie bardziej efektywny.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

180.	Urząd Gminy Powidz	Powidz	Rozdział 2.1 /strona 27	Propozycja dodania do walorów turystycznych o wymiarze krajowym: Powidzkiego Parku Krajobrazowego .	Powidzki Park Krajobrazowy to rejon kluczowy pod względem popularności spędzenia czasu wolnego (m.in.. największe w województwie Jezioro Powidzkie czy też ośrodek wypoczynkowy w Skorzęcinie, Wilczyn). Na terenie parku znajduje się bardzo dużo obiektów turystycznych (na terenie Gminy Powidz – ponad 1300 domków letniskowych i ponad 60 obiektów usługowych turystycznych). Z oferty turystycznej korzystają również mieszkańcy innych województw np. Kujawsko – Pomorskiego ,Łódzkiego, Dolnośląskiego. Z uwagi na stacjonowanie dużej ilości wojsk z USA , istnieją warunki do zainteresowania ofertą turystyczną osób z innych krajów. Obszar PPK nie znajduje się w ramach Wielkiej Pętli Wielkopolski i Szlaku Piastowskiego. Względnie należy przewidzieć włączenie PPK lub jego wybranych miejsc to w/w inicjatyw.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
181.			Rozdział 2.1 /strona 27	Zasygnalizowanie, iż poza jakościowym stanem wód powierzchniowych , pojawia się problem z ilościowym stanem wód.	Zagrożenie dla wód powierzchniowych, w tym naturalnych zbiorników – jeziora Powidzkiego Parku Krajobrazowego są zarówno natury jakościowej, jak i ilościowej. To drugie zagrożenie ma miejsce w jeziorach położonych na terenie PPK. Drastyczny spadek poziomu lustra wody w j. Wilczyńskim, Słuszewskim ,Kownackim, Budziszawskim (niekiedy nawet 5 m w ostatnich latach), ale też Niedzięgiel i Powidzkim (od maja br. ponad 40cm spadku lustra wody). Problem z ilościowym stanem wód ma wpływ na rozwój gospodarczy rejonu (zagrożenie spadkiem zainteresowania turystycznego rejonem).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
182.			Rozdział 2.2./strona 39	Dodanie do zagrożeń: problem z jakościowym i ilościowym stanem wód. Dodanie do szans: Rozwój turystyki z uwagi na korzystne położenie komunikacyjne	Patrz uzasadnienie w/w propozycji.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
183.			Rozdział 4/strona 66	Uwzględnienie potencjału turystycznego Powidzkiego Parku Krajobrazowego	Patrz uwaga 1.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
184.			Rozdział 4 /strona 67-68	Dodanie: rozwój połączeń lokalnego transportu zbiorowego drogowego w miejscach, gdzie nie funkcjonują połączenia kolejowe	Pozytywnie ocenić należy działalność SWW w prowadzeniu i rozwoju komunikacji kolejowej. Nie wszystkie samorządy, mają możliwości korzystania z tego rodzaju przewozów. Dla uniknięcia wykluczenia komunikacyjnego takich rejonów i w celu zapewnienia połączeń między różnymi powiatami, konieczna jest aktywna rola Marszałka Województwa Wielkopolskiego jako organizatora przewozów ponadpowiatowych. (wynika to z regulacji ustawowych). Przykład połączeń z Powidza w kierunku powiatu gnieźnieńskiego (gdzie dojeżdża najwięcej uczniów szkół ponadpodstawowych i pracowników), w sytuacji której sam samorząd gminny nie może pełnić roli organizatora i zadbać o prowadzenie tych ważnych połączeń. Problem ten pojawił się w sposób szczególny w ostatnim czasie w związku z zaprzestaniem działalności przez PKS Gniezno.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

185.		Rozdział 4 /strona 69	Dodanie wśród kierunków działań tego celu: Przerzut wód z odwodnienia odkrywek węgla brunatnego do jezior Powidzkiego Parku Krajobrazowego.	W projekcie strategii zauważono, iż występuje problem spadku wód wynikający m.in. z działalności kopalni odkrywkowej (co zasygnalizowano powyżej w innych uwagach). Żeby przeciwdziałać temu i ograniczyć ten problem należy powrócić do tematu przerzutu wód z odwodnienia odkrywek do jezior Powidzkiego Parku Krajobrazowego z zachowaniem wymogów ochrony środowiska. W szczególności do jezior Budziławskiego i Wilczyńskiego. Podniesienie poziomu wody w obu akwenach ograniczy odpływ wód podziemnych w ich kierunku, co przełoży się na zwiększenie ich dopływu do innych jezior np. Powidzkiego (mechanizm systemu naczyń połączonych jezior polodowcowych na obszarze PPK).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
186.		Rozdział 4/strona 69	Dodanie do kierunków działań tego celu: Priorytetowo objęcie system kanalizacji sanitarnej zlewni jezior położonych na obszarach chronionych.	Systemy kanalizacji stanowią najbardziej skuteczny sposób zabezpieczenia przed nielegalnym pozbywaniem się ścieków. Ścieki spływające do jezior stanowią duże zagrożenia dla ich jakościowego stanu. Dlatego zasadnym jest wykonanie systemów kanalizacji sanitarnej w zlewni jezior. W tym zakresie należy wziąć pod uwagę: zmniejszenie wymogu ilości przyłączy na km sieci na rzecz uzasadnienia przyrodniczego realizacji zadania; premiowania na etapie programów wsparcia inwestycji w tym zakresie na terenach objętych formami ochrony przyrody (kryteria wyboru).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
187.		Rozdział 5.2 Terytorialny wymiar Strategii /strona 88	Do kierunków działań dodać: wykorzystanie potencjału rozwoju obszarów wojskowych	Baza wojskowa w Powidzu – lotnisko należy do najszybciej rozwijających się obiektów wojskowych w kraju. Jest miejscem wielu inwestycji obronnych. To kluczowa baza polskiego lotnictwa transportowego. Od 2017 r. na terenie bazy stacjonują żołnierze z USA w ramach Atlantic Resolve. W związku z ich pobytem prowadzone są kolejne inwestycje militarne , a także planowane zadania cywilno-wojskowe m.in.w zakresie układu drogowego. Obecność wojsk USA to szansa zwiększenia popytu na lokalne usługi, a także rozwój kulturalny (realizowane są już wspólne przedsięwzięcia w tym zakresie). Kluczową rolę w systemie obrony pełni lotnisko wojskowe w Krzesinach – Baza lotnictwa taktycznego, a także lokalizacja w Poznaniu siedziby Wysuniętego Stanowiska Dowodzenia Amerykańskiej 1 Dywizji Piechoty.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

188.			Rozdział 5.2 /strona 81	Ujęcie Gminy Powidz w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Gniezna	Obszar gminy Powidz jest historycznie i gospodarczo związany z obszarem ziemi gnieźnieńskiej. Dodanie Gminy Powidz w obszar GOF stwarza możliwość rozwoju turystyki związanej z przyrodą (Powidzki Park Krajobrazowy, Jezioro Powidzkie), tym bardziej, iż w projekcie strategii mowa jest o ochronie wód Pojezierze Gnieźnieńskiego, którego kluczowym akwenem jest Jezioro Powidzkie. Obszar gminy Powidz należy to kluczowych kierunków turystycznych dla mieszkańców GOF. Na terenie Gminy Powidz znajduje się najbardziej atrakcyjnie położony przebieg torowiska Gnieźnieńskiej Kolejki Wąskotorowej nad jeziorem (Powidz, Przybrodzin.). Szkoły ponadpodstawowe na terenie GOF stanowią główne miejsce kształcenia absolwentów szkoły podstawowej w Powidzu (główny wybór absolwentów). Duża liczba mieszkańców znajduje zatrudnienie na terenie Gniezna i powiatu gnieźnieńskiego. W kierunku Gniezna bogatsza jest siatka połączeń komunikacji publicznej zbiorowej (4 kursy tam i 4 kursy powrotne). Obszar Miasto Witkowo położone w GOF to z kolei główne osiedle mieszkaniowe żołnierzy Garnizonu Powidz. Biorąc pod uwagę, że miejsca ich pracy znajdują się na terenie gminy Powidz, zachodzi kolejny ścisły związek tej gminy z obszarem GOF .	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
189.			Rozdział 5.2 /strona 92	Do kierunków działań dodać: ochrona jakościowa i ilościowa jezior w rejonie	W przypadku nieujęcia w GOF, należy uwzględnić tę uwagę we wschodnim obszarze funkcjonalnym. Szczegółowe uzasadnienie to tej uwagi: Patrz uwagi powyżej	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
190.			Rozdział 5.2 /strona 92	Do kierunków działań dodać: turystyka jako alternatywa gospodarcza dla regionu	W przypadku nieujęcia w GOF, należy uwzględnić tę uwagę we wschodnim obszarze funkcjonalnym. Szczegółowe uzasadnienie to tej uwagi: Patrz uwagi powyżej	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
191.	Starostwo Powiatowe w Gnieźnie	Powiat gnieźnieński	Rozdział 2.1 / (str. 26) Wyzwanie 5 Poprawa warunków życia z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.	W punkcie tym przedstawiono zagadnienia związane m.in. z jakością zasobów wodnych, emisją zanieczyszczeń do powietrza, gospodarką odpadami, surowcami mineralnymi, OZE, infrastrukturą transportową i hałasem. Jako wyzwanie można ująć dodatkowo: - działania zmierzające do ochrony i rewitalizacji środowiska przyrodniczego dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju województwa wielkopolskiego	Pod pojęciem tym należy rozumieć m.in. zasiedlania obwodów kuropatwą, zajęcem i bażantem, mające na celu przywrócenie zrównoważonego rozwoju środowiska przyrodniczego, zachowanie i zwiększenie bioróżnorodności, zwiększenie walorów krajobrazowych i różnorodności przyrodniczej, wzmocnienie genetyczne gatunku, racjonalną gospodarkę łowiecką, szeroko rozumianą ochronę przyrody.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
192.			Rozdział 2.1 / (str. 26) Wyzwanie 5 Poprawa warunków życia z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.	-działania polegające na poprawie efektywności energetycznej i zmniejszeniu emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery Ważnym elementem wpływającym na efektywność energetyczną perspektywie wzrastającego zapotrzebowania na energię jest podjęcie działań polegających na wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Projekt zakłada montaż urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych – ogniw fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej, montaż inteligentnych ławek solarnych przed tymi budynkami oraz ulicznych lamp solarnych.	Istotą projektu jest podjęcie działań na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzonych – poprawa jakości powietrza oraz dążenie do efektywniejszego wykorzystania energii mniej zanieczyszczających środowisko.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

193.		Rozdział 4.3.2 / (str.68) CEL OPERACYJNY 3.2.Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski	<p>W „Kluczowych kierunkach interwencji” widnieje zapis:</p> <p>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego.</p> <p>Sugestia by ująć fragment: „Wsparcie ochrony przyrody” a w nim realizację programu zasiedlania obwodów kuropatwą, zajęciem i bażantem. Cele określony w dokumencie wskazuje m.in. na zachowanie i zwiększanie bioróżnorodności, ochronę cennych zasobów środowiska przyrodniczego i przeciwdziałanie jego degradacji poprzez zasiedlanie obwodów</p>	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
194.		Rozdział 4. 3.2 (str.70) Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa	<p>„Kluczowe jest ograniczenie erozji gleb oraz budowa, konserwacja i właściwa eksploatacja urządzeń melioracyjnych.....”.</p> <p>Sugestia by rozwinąć o zapis:</p> <p>W ostatnich latach corocznie na przemian występują susze i powodzie. W celu przeciwdziałania następstwom takiej sytuacji jednym rozwiązaniem jest regulacja stosunków wodnych z pomocą urządzeń melioracji wodnych oraz cieków naturalnych. Prace konserwacyjne rowów melioracyjnych dotyczą urządzeń melioracji wykonywane są przez właścicieli gruntów, którzy w tym celu zrzeszeni są w spółkach wodnych. Spółki te działają jako organizacje społeczne utrzymujące urządzenia melioracji wodnych, nie osiągając żadnych zysków.</p>	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Uwaga zmierza do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości
195.		Rozdział 5.2 (str. 88) tabela kierunki działań, wiersz - rozwój społeczny wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu.	Dopisanie literalnie do GOF, Szpitala Pomnik Chrztu Polski w Gnieźnie	Strategia powinna uwzględniać jako jeden z kierunków działań dla GOF przebudowę, rozbudowę i utworzenie szpitala zespoleonego. Jest to podmiot leczniczy o charakterze ponad powiatowym.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
196.		Rozdział 3.3 (str.48) terytorializacja	<p>Komentarz: przyjęty w perspektywie finansowej 2014-2020 model interwencji nastawionej na rozwiązywanie lokalnych problemów będzie kontynuowany w perspektywie 2021-2027. Takie założenie potwierdza potrzebę korelacji strategii powiatowej ze strategiami poszczególnych gmin. Dokument regionalny jest dokumentem otwartym na włączanie lokalnych strategii OSI z uwzględnieniem celów strategicznych dla regionu.</p> <p>Lokalne cele strategiczne w ramach OSI w pierwszej kolejności muszą być uzgodnione przez samorządy lokalne i poddane konsultacjom społecznym, zgodnym z modelem konsultacji preferowanym z wytycznymi UE w tym zakresie (konsultujemy najpierw pomysły, a później projekty i dokumenty). Dotyczyć to powinno w pierwszej kolejności sieci drogowej, z powodów wskazanych wyżej: wpływ sieci drogowej na rozwój gospodarczy i społeczny.</p>		Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

197.		Rozdział 5.2 (str.88) „Pozostałymi atutami GOF są korzystne położenie względem sieci transportowej	Niezbędne jest dostosowanie standardu technicznego najbardziej obciążonych ruchem dróg powiatowych do standardu dróg wojewódzkich, jako uzupełniającej sieci transportowej w regionie. PZD Gniezno w czerwcu 2019 przedstawił zestawienie niezbędnych inwestycji drogowych w tym zakresie, założenia te zostały przesłane do UMWW jako informacja związana z przygotowaniem strategii wojewódzkiej.		Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
198.		Rozdział 5.2 (str.88) Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyr. Wlkp.	Lepsze drogi warunkiem zmniejszenia emisji spalin i hałasu oraz skrócenia czasu przejazdu pomiędzy ośrodkami wzrostu w powiecie.		Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
199.		Rozdział 5.2 (str.88) Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyr. Wlkp. 2 punktor	Dopisanie transportu / infrastruktury kolejowej. Wzmocnienie roli powiatowego transportu kolejowego w zintegrowanym systemie metropolitarnym.	Wzmocnienie regionalnego układu powiązań kolejowych: -pomoże w ograniczeniu zjawiska wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców małych miejscowości, łącząc je z ośrodkami powiatowymi i metropolią, - stanowi alternatywę do wzrostu kongestii na drogach, -niewielka skala oddziaływania na środowisko transportu kolejowego sytuuje przewozy w czołówce najbardziej ekologicznych środków transportu, -zatrzymanie degradacji infrastruktury kolejowej i jej rewitalizacja.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
200.		Rozdział 4.3.3 (str.71) Rozwój infrastruktury drogowej o charakterze wojew.	Poszerzenie pakietu działań o działania miękkie w obszarze BRD (bezpieczeństwo ruchu drogowego)	Rozbudowane uzasadnienie: podczas spotkania konsultacyjnego w UMWW (11.10.2019)	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
201.		Uwaga ogólna odnośnie RIS	Dopisanie ekoinnowacji do RIS	Ekologia i efektywność działań ekoinnowacyjnych są nieodłącznym elementem rewolucji przemysłowej 4.0. Ekoinnowacje sprzyjają rozwojowi nowych technologii, ale również przyczyniają do zmniejszenia kosztów prowadzenia działalności.	Uwaga nie dotyczy projektu Strategii

202.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Trzech Rzek	Oborniki, Suchy Las, Murowana Goślina, Ryczywół	<p>4. Cele rozwojowe Wielkopolski</p> <p>CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>Pakiety działań</p> <p>5. Terytorialny wymiar Strategii</p> <p>5.2. Obszary strategicznej interwencji</p> <p>Poznański Obszar Metropolitalny /strona 67, 71, 85</p>	<p>Str. 71 Punkt „budowy obwodnic miast w ciągu dróg wojewódzkich” zmienić na „budowy obwodnic miast i niektórych miejscowości gminnych w ciągu dróg wojewódzkich i innych dróg o znaczeniu ponadlokalnym”</p> <p>Str. 85 Treść „(...) inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu (...)”</p> <p>Zastąpić zapisem: „Inwestycje dotyczące wylotu północnego, w kierunku węzła S11 Poznań Północ, w tym modernizacja ulicy Obornickiej w Poznaniu oraz budowa ul. „Nowoobornickiej” na terenie Poznania i Suchego Lasu</p>	<p>Poprawa warunków drogowych i jakości życia mieszkańców. Zapewnienie sprawnych połączeń ułatwiających przemieszczanie się ludzi, dostęp do rynków pracy, obiektów użyteczności publicznej, jak i zwiększających mobilność mieszkańców z obszarów słabo dostępnych transportowo.</p> <p>Wylot północny w kierunku węzła S11 Poznań Północ w obecnym stanie powoduje codzienne zatory zarówno na terenie Poznania, jak i Suchego Lasu. Jest to obecnie jedyna droga wylotowa z Poznania o tak dużym natężeniu ruchu (około 20 000/dobę), która jest drogą jednojezdniową. Rozwiązaniem tej sytuacji może być budowa ul. „Nowoobornickiej”, która przejmie ruch tranzytowy i odciąży obecną ul. Obornicką. Ta ostatnia zostanie jako ważny korytarz transportowy dla mieszkańców rozbudowującej się północy Poznania oraz Suchego Lasu.</p> <p>Wprowadzenie zapisu dot. obwodnic niektórych miejscowości gminnych leżących nie tylko przy drogach wojewódzkich związane jest często z oddziaływaniem ruchu aglomeracyjnego. Przykładem jest wspomniany wyżej Suchy Las, gdzie ul. „Nowoobornicka” mogłaby pełnić rolę obwodnicy. Drugim przykładem jest Biedrusko, posiadające na płn. od Poznania ostatni przed Poznaniem most na Warcie. Generuje to ruch przez centrum miejscowości na poziomie 15 000 samochodów na dobę. Mimo, że jest to droga powiatowa jest ona ściśle powiązana z ruchem aglomeracyjnym, w tym drogą wojewódzką nr 196.</p>	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
203.			<p>CEL OPERACYJNY 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu / strona 55</p>	<p>Proponuje się dodać kluczowy kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych wiosek</p> <p>Zmiany technologiczne, gospodarcze i demograficzne stawiają nowe wyzwania przed obszarami wiejskimi. Stosując podejście inteligentnych wiosek, Samorząd Województwa Wielkopolskiego wspiera obszary wiejskie, które wykorzystując cyfrowe technologie komunikacyjne i innowacje, tworzą nowe relacje biznesowe, przyczyniając się do zrównoważonej jakości życia. Inteligentne wioski bazują na lokalnych zasobach, lecz wykorzystują je w sposób odpowiedni do wyzwań stawianych współcześnie.</p>	<p>Inteligentne Wioski to nowe podejście w zakresie kształtowania polityki UE. Koncepcja Inteligentnych Wiosek odnosi się do obszarów wiejskich i społeczności, które chcą rozwijać nowe możliwości w oparciu o swoje mocne strony i zasoby. W Inteligentnych Wioskach tradycyjne oraz nowe sieci i usługi są wzmacniane za pomocą technologii cyfrowych, telekomunikacyjnych, innowacji przy lepszym wykorzystaniu wiedzy, a wszystko z korzyścią dla mieszkańców i przedsiębiorstw. Technologie cyfrowe i innowacje mogą polepszyć jakość życia oraz podnosić standard usług publicznych dla obywateli – i co ważne - przy lepszym wykorzystaniu zasobów oraz mniejszym wpływie na środowisko, co stanowi odpowiedź na wyzwania współczesności i może być wdrażane w ramach instrumentu RLKS.</p>	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

204.			<p>CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu / strona 65</p> <p>Proponuje się dodać pakiet działań w zakresie celu operacyjnego 2.3 zapis:</p> <p>Inicjatywa LEADER na rzecz wzmocnienia kapitału społecznego</p> <p>Jednym z głównych problemów, w szczególności na obszarach wiejskich, jest atomizacja i zmniejszająca się aktywność społeczna mieszkańców. Niezbędne jest wzmocnienie działań na rzecz rozwoju kapitału społecznego, a także na rzecz integracji społeczności lokalnych. Na obszarach wiejskich jednym z istotniejszych partnerów w tym zakresie są Lokalne Grupy Działania. Przewiduje się działania wspierające wykorzystanie oddolnych mechanizmów wzmocnienia społeczności lokalnej - inicjatywy LEADER i mechanizmu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p>	<p>Lokalne Grupy Działania są podmiotami, które działają lokalnie - na obszarach wiejskich - wykorzystując specyficzną formułę instytucjonalną, tj. partnerstwo wielosektorowe złożone z przedstawicieli władz publicznych, organizacji społecznych, przedsiębiorców i mieszkańców. LGD-y doskonale znają specyfikę swojego obszaru i są w stanie bardziej efektywnie działać na rzecz aktywizacji społecznej, integracji społeczności oraz na rzecz rozwoju kapitału społecznego. W Strategii warto ująć inicjatywę LEADER i mechanizm rozwoju kierowanego przez społeczność (RLKS), które cechuje podejście lokalne, oddolne i partnerskie, innowacja, podejście zintegrowane, sieciowanie, lokalne zarządzanie i finansowanie. Lokalne Grupy Działania nie zajmują się wyłącznie rozwojem obszarów wiejskich, o czym mowa na str. 76-77 projektu Strategii. Są to organizacje, które w rzeczywistości są istotnym kreatorem i partnerem zmian w zakresie kapitału społecznego. Brak uwzględnienia LGD i podejścia LEADER w tym obszarze Strategii stanowić będzie znaczące zubożenie działań, które będą realizowane w odpowiedzi na cele wyznaczone w Strategii.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>
205.			<p>CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu / strona 66</p> <p>W pakietach działań w zakresie celu operacyjnego 2.3 proponuje się dodać w pakiecie „Dziedzictwo kulturowe Wielkopolski” zapis :</p> <p>Zachowanie dziedzictwa kulturowego wielkopolskiej wsi</p> <p>Celem projektu będzie wsparcie działalności na rzecz pielęgnowania tradycji i dziedzictwa kulturowego wielkopolskiej wsi. Przewiduje się szereg inicjatyw związanych z promocją tradycji i dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierowanego przez społeczność (RLKS – Lokalne Grupy Działania, inne wielosektorowe partnerstwa lokalne)</p>	<p>Lokalne Grupy Działania są podmiotami, które doskonale znają lokalne uwarunkowania i tradycje związane z dziedzictwem kulturowym wielkopolskiej wsi. Zasadne jest, aby w strategii ująć metodę Leader i Lokalne Grupy Działania w obszarze związanym z dziedzictwem kulturowym. Dzięki oddolnemu podejściu i zaangażowaniu lokalnych partnerów rozwój produktu turystycznego w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie bardziej efektywny.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>
206.			<p>Rozdział 4 cel operacyjny 1.3 / Strona 57</p> <p>W ramach poprawy jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowania do potrzeb rynku pracy możliwe do wdrożenia są szkolenia, debaty i lekcje nt. pracy organicznej, przedsiębiorczości z udziałem autorytetów w różnych dziedzinach np. ludzi biznesu i Laureatów Nagród np. Wawrzynu Pracy Organicznej nadawanego przez Unię Wielkopolan. Co istotne konieczne pójście w kierunku praktycznego wymiaru edukacji i kształcenia, ale to proces.</p>	<p>Dziedziny takie jak edukacja, relacje interpersonalne i tworzenie struktur zespołnych (IOB, przedsiębiorstwa) są priorytetem i warto szybko przejść z trybu życzeniowego do trybu wykonawczego a Unia w tych obszarach wraz z gronem ekspertów z różnych obszarów, których skupiła wokół siebie przez prawie 30 lat działalności, może zostać przykładowo ciałem doradczym. I tak widzimy swoją rolę i innych organizacji pozarządowych w perspektywie 2030.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>
207.	Unia Wielkopolan	Poznań	<p>Rozdział 5.2 / Strona 96</p> <p>Wspieranie aktywności mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego m.in. przez tworzenie odpowiednich warunków do powstawania nowych podmiotów ekonomii społecznej, w tym NGO. Konieczne byłoby ustalenie kierunków działania i wsparcie w obszarze nawiązania partnerstw z międzynarodowymi NGO, aby poszerzyć optykę i wymienić doświadczenia.</p>	<p>Powstawanie nowych NGO to jedno a ich profesjonalizacja i usieciowanie to drugie i dostosowanie ich oferty do problemów i oczekiwań poszczególnych grup odbiorców celem rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Dziedziny takie jak edukacja, relacje interpersonalne i tworzenie struktur zespołnych (IOB, przedsiębiorstwa) są priorytetem i warto szybko przejść z trybu życzeniowego do trybu wykonawczego różne organizacje pozarządowe mogą stać się ciałem doradczym.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>

208.			Wstęp punkt 2.2/ Strona 25	W związku ze słabą frekwencją w obiektach kultury i słabą promocją kultury proponujemy wdrożenie metod/y promowania kultury m.in. organizację spotkań w obiektach kulturalnych i ich otoczeniu (konieczny przy okazji rozwój infrastruktury przy obiektach) oraz łączenie kultury ze sztuką i biznesem.	Dobrym pomysłem jest podparcie się koncepcją podniesienia Wielkopolskiego Szlaku Pracy Organicznej do rangi Szlaku Piastowskiego, co powinno być priorytetem. Można zacząć od rewitalizowania tych obiektów, lub znalezienia funduszy na ich rewitalizację, albo od organizacji wycieczek do poszczególnych obiektów na szlaku (np. jednodniowych) a po poprawie ich infrastruktury wyjazdy mogą być dwu lub kilkudniowe. Poza samymi obiektami konieczny jest jednak rozwój otoczenia w którym funkcjonują obiekty na szlakach. Łączenie w tym przypadku historii ze współczesnością (wystawą, spotkanie z autorytetem, konkursem) wydaje się jak najbardziej adekwatne.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
209.			Rozdział CEL OPERACYJNY 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu /strona 55	Proponuje się dodać kluczowy kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych wiosek Zmiany technologiczne, gospodarcze i demograficzne stawiają nowe wyzwania przed obszarami wiejskimi. Stosując podejście inteligentnych wiosek, Samorząd Województwa Wielkopolskiego wspiera obszary wiejskie, które wykorzystując cyfrowe technologie komunikacyjne i innowacje, tworzą nowe relacje biznesowe, przyczyniając się do zrównoważonej jakości życia. Inteligentne wioski bazują na lokalnych zasobach, lecz wykorzystują je w sposób odpowiedni do wyzwań stawianych współcześnie.	Inteligentne Wioski to nowe podejście w zakresie kształtowania polityki UE. Koncepcja Inteligentnych Wiosek odnosi się do obszarów wiejskich i społeczności, które chcą rozwijać nowe możliwości w oparciu o swoje mocne strony i zasoby. W Inteligentnych Wioskach tradycyjne oraz nowe sieci i usługi są wzmacniane za pomocą technologii cyfrowych, telekomunikacyjnych, innowacji przy lepszym wykorzystaniu wiedzy, a wszystko z korzyścią dla mieszkańców i przedsiębiorstw. Technologie cyfrowe i innowacje mogą polepszyć jakość życia oraz podnosić standard usług publicznych dla obywateli – i co ważne - przy lepszym wykorzystaniu zasobów oraz mniejszym wpływie na środowisko, co stanowi odpowiedź na wyzwania współczesności i może być wdrażane w ramach instrumentu RLKS.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
210.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Krajna nad Notecią	Białośliwie	Rozdział CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu /strona 65	Proponuje się dodać pakiet działań w zakresie celu operacyjnego 2.3 zapis: Inicjatywa LEADER na rzecz wzmocnienia kapitału społecznego Jednym z głównych problemów, w szczególności na obszarach wiejskich, jest atomizacja i zmniejszająca się aktywność społeczna mieszkańców. Niezbędne jest wzmocnienie działań na rzecz rozwoju kapitału społecznego, a także na rzecz integracji społeczności lokalnych. Na obszarach wiejskich jednym z istotniejszych partnerów w tym zakresie są Lokalne Grupy Działania. Przewiduje się działania wspierające wykorzystanie oddolnych mechanizmów wzmocnienia społeczności lokalnej - inicjatywy LEADER i mechanizmu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.	Lokalne Grupy Działania są podmiotami, które działają lokalnie - na obszarach wiejskich - wykorzystując specyficzną formułę instytucjonalną, tj. partnerstwo wielosektorowe złożone z przedstawicieli władz publicznych, organizacji społecznych, przedsiębiorców i mieszkańców. LGD-y doskonale znają specyfikę swojego obszaru i są w stanie bardziej efektywnie działać na rzecz aktywizacji społecznej, integracji społeczności oraz na rzecz rozwoju kapitału społecznego. W Strategii warto ująć inicjatywę LEADER i mechanizm rozwoju kierowanego przez społeczność (RLKS), które cechuje podejście lokalne, oddolne i partnerskie, innowacja, podejście zintegrowane, sieciowanie, lokalne zarządzanie i finansowanie. Lokalne Grupy Działania nie zajmują się wyłącznie rozwojem obszarów wiejskich, o czym mowa na str. 76-77 projektu Strategii. Są to organizacje, które w rzeczywistości są istotnym kreatorem i partnerem zmian w zakresie kapitału społecznego. Brak uwzględnienia LGD i podejścia LEADER w tym obszarze Strategii stanowić będzie znaczące zubożenie działań, które będą realizowane w odpowiedzi na cele wyznaczone w Strategii.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

211.			Rozdział CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu /strona 66	<p>W pakietach działań w zakresie celu operacyjnego 2.3 proponuje się dodać w pakiecie „Dziedzictwo kulturowe Wielkopolski” zapis :</p> <p>Zachowanie dziedzictwa kulturowego wielkopolskiej wsi</p> <p>Celem projektu będzie wsparcie działalności na rzecz pielęgnowania tradycji i dziedzictwa kulturowego wielkopolskiej wsi. Przewiduje się szereg inicjatyw związanych z promocją tradycji i dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierowanego przez społeczność (RLKS – Lokalne Grupy Działania, inne wielosektorowe partnerstwa lokalne)</p>	Lokalne Grupy Działania są podmiotami, które doskonale znają lokalne uwarunkowania i tradycje związane z dziedzictwem kulturowym wielkopolskiej wsi. Zasadne jest, aby w strategii ująć metodę Leader i Lokalne Grupy Działania w obszarze związanym z dziedzictwem kulturowym. Dzięki oddolnemu podejściu i zaangażowaniu lokalnych partnerów rozwój produktu turystycznego w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie bardziej efektywny.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
212.	Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu	Miasto Kalisz	<p>Rozdział 2.1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i wyzwania rozwojowe / strona 16</p> <p>Rozdział 2.1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i wyzwania rozwojowe / strona 17</p> <p>Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 52 i analogicznie str. 55</p> <p>Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 56</p> <p>Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 56</p>	<p>W ostatnich zdaniach na stronie „(...) tworzenie efektywnej i intensywnej współpracy między sektorem naukowo-badawczym, przedsiębiorcami, rzemiosłem, partnerami społeczno-gospodarczymi i administracją.</p> <p>Kluczowe jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla wielkopolskich przedsiębiorców, w szczególności z sektora MŚP oraz przedstawicieli rzemiosła – konieczne (...)</p> <p>Zwiększanie innowacyjności i umiędzynarodowienia MŚP oraz zakładów rzemieślniczych, w tym również zrzeszeń pracodawców, jak np. Izby Rzemieślnicze, czy Cechy Rzemiosł</p> <p>Ważnym elementem działań będzie wsparcie rozwoju łańcucha dostaw produktów i usług zeroemisyjnych, w tym wodorowych, pobudzające MŚP (w tym rzemiosło) do transformacji swoich modeli biznesowych (aby stały się jego częścią).</p> <p>Samorząd Województwa za kluczowe uznaje dalsze budowanie przewag konkurencyjnych na rynku globalnym przez poszerzanie grona podmiotów uczestniczących w międzynarodowej wymianie handlowej, a także rozwijanie działalności gospodarczej MŚP oraz przedstawicieli rzemiosła już uczestniczących w takiej wymianie, w tym o ekspansję na nowe rynki</p>	Poszerzenie grupy przedsiębiorców, reprezentowanej przez środowisko rzemieślników (nie każde MŚP jest zakładem rzemieślniczym)	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

213.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski, Cel operacyjny 1.3. / strona 57 i 58	Samorząd Województwa widzi konieczność włączenia na szeroką skalę pracodawców w proces kształcenia, w szczególności zawodowego (kształcenie dualne, w tym w zawodach rzemieślniczych) i egzaminowania, a także zwiększenia poziomu przygotowania i praktycznego doświadczenia nauczycieli i wykładowców, racjonalizacji wyboru ścieżki edukacyjnej oraz rozwoju doradztwa i poradnictwa zawodowego. Zadania te będą realizowane między innymi poprzez Centra Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego	Włączenie jednostek organizacyjnych SWW – Centrów Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego bezpośrednio w realizację zadań strategii województwa. Podkreślenie znaczenia ww. jednostek w rozwoju edukacji zawodowej oraz w rozwoju współpracy pomiędzy biznesem a edukacją.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
214.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski, Cel operacyjny 1.3. Pakiet działań. Nauka blisko biznesu, biznes blisko nauki /strona 58	W ramach tego pakietu identyfikuje się projekty wielkopolskich uczelni, m.in. Politechniki Poznańskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu oraz jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk i instytutów badawczych funkcjonujących na terenie Wielkopolski. A także Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w Kaliszu, Koninie, Lesznie oraz Pile.	Poszerzenie grona uczelni wyższych, które będą mogły korzystać z opisanych programów. Dla przykładu w Kaliszu, gdzie funkcjonuje Wielkopolskie Klaster Lotniczy, firmy z branży lotniczej chcą realizować projekty badawcze z Wydziałem politechnicznym PWSZ w Kaliszu.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski, Cel operacyjny 1.3. Pakiet działań, Edukacja dla Wielkopolski. Poprawa dostępu do kształcenia zawodowego, w tym dualnego / strona 59	Ponadto należy wspierać rozwój miejsc pracy wysokiej jakości przez m.in. promocję elastycznego zatrudnienia, szkolenia pracodawców z zakresu zarządzania wiekiem, zarządzania talentami i różnorodnością w organizacji oraz zarządzania zmianami.	Poszerzenie możliwości doskonalenia kompetencji pracodawców w zakresie obszarów kluczowych dla utrzymania bądź zdobycia zasobów pracowniczych.				
Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski, Cel operacyjny 1.3. Pakiet działań, Edukacja dla Wielkopolski. Poprawa dostępu do kształcenia zawodowego, w tym dualnego / strona 59	Projekt będzie służył intensyfikacji współpracy szkolnictwa zawodowego z gospodarką przez wsparcie rozwoju edukacji i kształcenia połączonego z praktyką zawodową u pracodawcy, aktywny udział przemysłu w przygotowaniu programów nauczania, rozwój centrów kształcenia praktycznego, rozszerzenie oferty poradnictwa zawodowego, rozwój szkolnych inkubatorów przedsiębiorczości, rozwijanie umiejętności w zakresie edukacji STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka), między innymi poprzez Centra Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego	uzupełnienie zapisów strategii analogicznie do zapisów w tym samym miejscu, str. 90, dot. Leszczyńskiego Obszaru Regionalnego.				

215.		<p>Rozdział 5.2. Obszar strategicznej interwencji Poznański Obszar Metropolitalny i Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW/ strona 86</p>	<p>Wyszczególnienie dodatkowej pozycji w wykazie kluczowych kierunków działań: - wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji zawodowej, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu</p>	uzupełnienie zapisów strategii analogicznie do zapisów w tym samym miejscu, str. 90, dot. Leszczyńskiego Obszaru Regionalnego	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
		<p>Rozdział 5.2. Obszar strategicznej interwencji Koniński Obszar Funkcjonalny i Wschodni Obszar Funkcjonalny WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW / 84, 88</p>	<p>Wyszczególnienie dodatkowej pozycji w wykazie kluczowych kierunków działań: - wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji zawodowej, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu</p>		
		<p>Rozdział 5.2. Obszar strategicznej interwencji Piłski Obszar Funkcjonalny i Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW / 89, 92</p>	<p>Wyszczególnienie dodatkowej pozycji w wykazie kluczowych kierunków działań: - wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji zawodowej, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Koninie</p>		

			<p>Rozdział 5.2. Obszar strategicznej interwencji Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW/ strona 91, 94</p>	<p>Wyszczególnienie dodatkowej pozycji w wykazie kluczowych kierunków działań: - wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji zawodowej, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Pile i w Poznaniu</p>		
			<p>Rozdział 5.2. Obszar strategicznej interwencji Południowo-Zachodni Obszar Funkcjonalny WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW /strona 96</p>	<p>Wyszczególnienie dodatkowej pozycji w wykazie kluczowych kierunków działań: - wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji zawodowej, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu i w Lesznie</p>		
216.	Urząd Gminy (Burmistrz Gminy Czempień)	Czempień	Rozdział 4/strona 59	„Wielkopolskie Rolnictwo” wpisanie jako cel działania, zapobieganie skutkom suszy	W województwie wielkopolskim w latach 2018 i 2019 wystąpiła susza której zapobieganie powinno być priorytetem samorządu województwa m.in. poprzez działania edukacyjne czy wspieranie retencji.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
217.	Urząd Gminy (Burmistrz Gminy Czempień)	Czempień	Rozdział 4 /strona 66	„Dziedzictwo kulturowe Wielkopolski” należy objąć wsparciem zabytki ważne nie tylko dla Poznania jak np. szlak Piaskowski ale też obiekty zabytkowe ważne dla mniejszych ośrodków miejskich	W wielu małych miejscowościach znajdują się cenne obiekty zabytkowe, które są równie istotne z punktu widzenia zachowania dziedzictwa narodowego jak Szlak Piastowski czy zabytki w większych miastach.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

218.		Rozdział 4 /strona 71	„Rozwój infrastruktury o charakterze wojewódzkim” podjęcie działań zmierzających do budowy obwodnic małych miast w tym Czempinia a także budowę wzdłuż istniejących dróg wojewódzkich ścieżek rowerowych	Potrzeba budowy obwodnicy miasta Czempinia, wynika przede wszystkim z rosnącego natężenia ruchu na głównym układzie komunikacyjnym miasta, drogach wojewódzkich nr 310 i 311 oraz skrzyżowaniu z linią kolejową E-59. Rosnący ruch przez miasto jest źródłem niepożądanego nadnormatywnej emisji spalin, drgań i hałasu. Negatywna emisja jest potęgowana w czasie zatrzymania się ruchu pojazdów w wyniku zamknięcia przejazdów kolejowych w Czempiniu, czego łączny czas sięga nawet 5 godzin na dobę. Należy również zwrócić uwagę na położenie Czempinia w naturalnym zniżeniu terenu. Uwaga jest zgodna z apelem Rady Miejskiej w Czempiniu, którego podjęcie jest planowane na sesji rady w dniu 23.10.2019 r. (projekt apelu stanowi załącznik do niniejszej uwagi)	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
219.		Rozdział 4 / strona 72	„Woda dla Wielkopolski” Podjęcie działań zmierzających do ograniczenia eutrofizacji rolniczej wód śródlądowych np. rzeka Olszynka, Kanał Mosiński, poprzez działania na rzecz współpracy samorządu województwa, gmin z Wodami Polskimi na rzecz bieżącego utrzymania cieków wodnych	Podjęcie działań na rzecz współpracy wpłynie na ograniczenia zagrożenia powodziowego m.in. obszarów rolniczych.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
220.		Rozdział 4 /strona 77	„Rewitalizacja obszarów zdegradowanych” Należy zwrócić uwagę na konieczność rewitalizacji nie tylko dużych ośrodków miejskich takich jak Poznań ale również małych miast takich jak Czempień	Rozwój działań rewitalizacyjnych w przypadku małych miast jest równie ważny jak działania podjęte na terenach dużych ośrodków miejskich. Świadczy o tym min. determinacja władz małych ośrodków i lokalnych społeczności przy podejmowaniu działań rewitalizacyjnych na ich terenach.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
221.		Rozdział 5 /strona 85	„Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski” budowa obwodnicy miasta Czempinia i innych miast województwa wielkopolskiego”	Budowa obwodnicy miasta Czempinia, przyczyni się do zmniejszenia nadnormatywnej emisji spalin, drgań i hałasu na terenie miasta. Uwaga jest zgodna z apelem Rady Miejskiej w Czempiniu, którego podjęcie jest planowane na sesji rady w dniu 23.10.2019 r. (projekt apelu stanowi załącznik do niniejszej uwagi).	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

222.	Stowarzyszenie Wielkopolski Dom Pasywny	-	-	<p>Uwaga do rozdz. 2 Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski, s. 30-31 Proszę o dodanie do ustępu: 'Do wyzwań należy eliminacja tzw. niskiej emisji w sektorze bytowo-komunalnym czy pochodzącej z transportu. W wyniku rozwoju gospodarczego będzie rosła presja na zasoby wody i energii, dlatego istotne jest zapewnienie bezpieczeństwa i odpowiednich warunków życia oraz perspektyw rozwoju sektorów bazujących na tych zasobach. Duże znaczenie w tym względzie będzie odgrywać rozwój innowacyjnych technologii i wdrażanie modelu gospodarki o obiegu zamkniętym. Wielkopolska powinna stać się regionem wyróżniającym się w produkcji energii odnawialnej' fragmentu: 'Wielkopolska powinna stać się regionem wiodącym w poprawie efektywności energetycznej oraz produkcji energii odnawialnej. Poprawa efektywności istniejących budynków będzie jednym z głównych środków do osiągnięcia unijnego celu dekarbonizacji sektora budynków mieszkaniowych i przemysłowych'</p>	<p>Sektor budowlany odpowiada za największą konsumpcję energii w Europie – około 40% całkowitego finalnego zużycia energii elektrycznej w Unii Europejskiej i 36% europejskiej emisji gazów cieplarnianych. Głównym emitentem są budynki wzniesione jeszcze przed wdrożeniem pierwszych ogólnoeuropejskich norm w zakresie emisji gazów cieplarnianych (Strategia modernizacji budynków: mapa drogowa 2050). Kompleksowe zwiększanie efektywności energetycznej, obejmujące wymianę źródeł ciepła, zwiększanie izolacyjności i szczelności budynków oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii przyniesie korzyści ekonomiczne, społeczne oraz środowiskowe. Korzyści ekonomiczne, to: oszczędności w zużyciu energii, rozwój aktywności gospodarczej, wzrost liczby nowych miejsc pracy w sektorach związanych z termomodernizacją. Według szacunków BPIE (Building Performance Institute Europe) roczne oszczędności energii, osiągnięte dzięki termomodernizacji, mogą w roku 2030 sięgnąć od 5% do 26% zużycia z roku 2013. Głęboka termomodernizacja, tzn. znaczne zwiększenie izolacyjności przegród oraz zastosowanie wentylacji mechanicznej w budynkach: jedno, wielorodzinnych oraz użyteczności publicznej doprowadzi do oszczędności wynoszących 6,8 Mtoe rocznie (Krajowa Agencja Poszanowania Energii). Korzyści społeczne to: ograniczenie ubóstwa energetycznego i wykluczenia społecznego. Korzyści środowiskowe to: ograniczenie zanieczyszczenia powietrza wynikającego z niskiej emisji. Zgodnie z analizami ekspertów z Buildings Performance Institute Europe, potencjalne zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do roku 2030 (w stosunku do roku 2010), osiągnięte w wyniku termomodernizacji budynków, może sięgać 8–59%.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii</p>
223.		-	-	<p>Uwaga do Rozdziału 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski, s.31 Prosimy o uzupełnienie fragmentu rozpoczynającego się od zdania: 'Powstałe w wyniku zagrożeń klimatycznych zakłócenia pracy sektora energetycznego wpływają na gospodarkę czy funkcjonowanie różnych obszarów województwa. Na przykład opady śniegu, marznącego deszczu i silne wiatry mogą powodować awarie sieci niskiego napięcia i nawet kilkudniowe braki zasilania' o ustęp: 'Podobne problemy mogą powodować długotrwałe susze i obniżenie poziomu wody w rzekach. Kluczowe jest więc zwiększanie efektywności energetycznej przy jednoczesnej decentralizacji systemu energetycznego w regionie. Wielkopolska będzie wspierać rozwój mikro instalacji prosumenckich oraz lokalnych sieci energetycznych opartych na odnawialnych źródłach energii.'</p>	<p>W Polsce dominują przestarzałe elektrownie stosujące chłodzenie w systemie otwartym. Na terenie Wielkopolski w otwartym systemie pracuje zespół elektrowni Pątnów-Adamów-Konin. W przypadku długotrwałej suszy i dużego zapotrzebowania na moc elektrownia nie będzie w stanie zaspokoić potrzeb energetycznych mieszkańców regionu. Ponadto przystosowanie się do zmian klimatu oraz zwiększanie efektywności energetycznej jest priorytetem europejskiej perspektywy finansowania z Funduszy spójności na lata 2021-2027. W ramach celu strategicznego nr 2 (Bardziej przyjazna dla środowiska i niskoemisyjna Europa (...)) obszarami wsparcia (produktami) są: RCO 27 – Krajowe / regionalne / lokalne strategie adaptacji do zmiany klimatu, RCO 97 – Liczba wspieranych społeczności energetycznych i społeczności opartych na energii odnawialnej, RCO 98 – Gospodarstwa domowe otrzymujące wsparcie w celu korzystania z inteligentnych sieci. Zapisy ich dotyczące powinny znaleźć się w strategii rozwoju Wielkopolski.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>

224.				<p>Uwaga, rozdział 4: Cele rozwojowe wielkopolski, s. 70 Prosimy o dodanie do kluczowych kierunków interwencji: Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru Optymalizacja gospodarowania energią Zapewnienie stabilnych dostaw paliw i energii punktu</p> <p>Zwiększenie efektywności energetycznej istniejących budynków oraz budowa nowych budynków w standardzie niemal zeroenergetycznym oraz zeroenergetycznym spełniających kryteria standardu pasywnego</p>	<p>W ramach celu strategicznego nr 2 (Bardziej przyjazna dla środowiska i niskoemisyjna Europa (...)) obszarami wsparcia (produktami) są: RCO 18 – Gospodarstwa domowe otrzymujące wsparcie na poprawę charakterystyki energetycznej budynku lub mieszkania RCO 19 – Budynki publiczne otrzymujące wsparcie na poprawę charakterystyki energetycznej</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>
225.				<p>Uwaga, rozdział 4: Cele rozwojowe wielkopolski, s. 73 Prosimy o dodanie do pakietów działań pakietu: Wielkopolska efektywna energetycznie</p> <p>W celu poprawy efektywności energetycznej budynków w Wielkopolsce, planuje się program wspierania kompleksowych termomodernizacji budynków, obejmujący między innymi: zwiększenie izolacyjności przegród, wymianę stolarki okiennej na energooszczędną, zastosowanie wentylacji mechanicznej z rekuperacją, oraz wymianę źródła ciepła i chłodu w tym w szczególności na źródła oparte na odnawialnej energii. Przekształcone obiekty będą z spełniały kryteria obiektów niemal zeroenergetycznych lub w pełni zeroenergetycznych w zgodzie ze zaktualizowaną dyrektywą w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD). Dzięki temu Wielkopolska stanie się pionierem efektywności energetycznej w skali kraju oraz przykładem do naśladowania dla innych województw.</p> <p>Działania przyczynią się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenia zużycia energii i emisji CO2 w regionie • Wyeliminowania problemów związanych z zanieczyszczeniem powietrza, zwłaszcza pyłami <i>PM 2.5</i> i <i>PM 10</i> • Zwiększenia komfortu życia i poprawy stanu zdrowia mieszkańców regionu • Zwiększenia liczby prosumentów i zmniejszeniem roli węgla w miksie energetycznym regionu. • Zmniejszeniem energochłonności sektora budowlanego i zwiększenie jego konkurencyjności przez zastosowanie odnawialnych materiałów konstrukcyjnych (drewno) i dzięki skróceniu czasu budowy (prefabrykacja). 	<p>W 2018 roku opublikowano dyrektywę 2018/844/UE, zmieniającą dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD) i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (EED). Celem zmian jest usprawnienie realizowanej polityki poprawy jakości energetycznej budynków. Kładą one nacisk na pobudzanie tempa wzrostu renowacji istniejących budynków, m.in. poprzez opracowanie długoterminowych strategii opartych na krajowych planach działania na rzecz dekarbonizacji budynków oraz rozpowszechnienie stosowania inteligentnych technologii i automatyzacji w budynkach, umożliwiających ich wydajne funkcjonowanie. Wybrane zapisy strategii to:</p> <p>„Artykuł 2a Długoterminowa strategia renowacji 1. Każde państwo członkowskie ustanawia długoterminową strategię renowacji służącą wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkaniowych i niemieszkaniowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, aby zapewnić do 2050 r. wysoką efektywność energetyczną i dekarbonizację zasobów budowlanych, umożliwiając opłacalne przekształcenie istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.</p> <p>Artykuł 3: Transpozycja:</p> <p>1. Do dnia 10 marca 2020 r. państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków.</p> <p>Zapisy dyrektywy są jednoznaczne i wskazują na określone wymagania dotyczące efektywności energetycznej budynków. Polska jest zobowiązana do wdrażania przepisów w życie. Zawarcie odpowiednich zapisów w strategii rozwoju naszego regionu sprawi, że Wielkopolska wyprzedzi inne rejony kraju i będzie miała realne szanse na wypełnienie założeń dyrektywy.</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Uwaga zmierza do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>
226.	Urząd Gminy Wągrowiec	Wągrowiec	Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 63	<p>Szlak Cysterski</p> <p>ustanowienie rezerwatu archeologicznego i skansenu na bazie odkryć archeologicznych Łekna</p>	<p>Zachowanie, ochrona, promowanie i dalszy rozwój potencjału turystyki kulturowej Wielkopolski</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dotyczy zagadnień wymagających dalszych, szerszych analiz i konsultacji. Z nich z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.</p>

227.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 63	Wsparcie dla turystyki rekreacyjnej przy kąpieliskach i turystyki kajakowej (rzeka Wętna)	Zachowanie, ochrona, promowanie i dalszy rozwój potencjału turystyki kulturowej Wielkopolski	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
228.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 66	Wielkopolska BIKE szlak rowerowy do Werkowa z wykorzystaniem byłego torowiska	Popularność roweru jako środka transportu w codziennych dojazdach miejskich oraz turystyki długodystansowej, ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
229.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 67	Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej realizacja ciągów pieszo – rowerowych wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych, modernizacja dróg wojewódzkich DW nr 190, DW nr 241, budowa drogi ekspresowej S11 modernizacja linii kolejowych, a w szczególności przywrócenie połączeń kolejowych na linii Poznań – Wągrowiec - Bydgoszcz .	Poprawa dostępności transportowej do rynków pracy, usług publicznych, zwiększenie mobilności mieszkańców obszarów o najniższej dostępności komunikacyjnej, ciągi pieszo – rowerowe oraz transport kolejowy znacząco wpłyną na ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
230.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 67	Adaptacja obiektów podworcowych Znaleźć rozwiązania konieczne do modernizacji całych obiektów podworcowych	Postępująca degradacja obiektów, funkcje wyłącznie dworcowe nie mają zastosowania w małych miejscowościach – uwzględnienie funkcji mieszkaniowej, spółdzielni socjalnej itp.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
231.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 57	Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2030 Zmiana zasad funkcjonowania programu	uwzględnienie wykorzystania sprzętu i laptopów, które mogłyby być wykorzystywane na potrzeby również podstawy programowej	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
232.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 68	Wsparcie dla projektów związanych z retencjonowaniem wody i modernizacją SUW	Zwiększenie zasobów wodnych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
233.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 70	Wsparcie działań dla energetyki rozproszonej, dla projektów związanych z programem Czystego powietrza	Obniżenie emisji zanieczyszczeń	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
234.		Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 70	Stworzenie programu wsparcia dla oświetlenia terenów dróg w technologii energii odnawialnej	Poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

235.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski / strona 77	Wielkopolska Akademia Liderów Wiejskich Pozyskiwanie środków na wspólne stoiska promocji regionu	Poszerzanie wiedzy i umiejętności z zakresu np. planowania strategicznego na poziomie sołectwa, promocja regionu	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
236.			Rozdział 4. Cele rozwojowe Wielkopolski /strona 78	Stworzyć OSI dla regionu Pilskiego	Zapewnienie rozwoju	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
237.			Uwaga ogólna	Ukierunkowanie Strategii na rozwój gospodarki.	Z wyzwań i celów strategicznych wynika, że Strategia Województwa jest ukierunkowana na rozwój gospodarki a nie na mieszkańców. Mieszkańcy stanowią przede wszystkim zasób rynku pracy lub są adresatem działań socjalnych. Kluczowe kierunki działań są bardzo ogólne jednak pomimo tego nie wynika z nich, że najważniejszym podmiotem Strategii są mieszkańcy Wielkopolski.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii –mieszkańcy jako najważniejszy podmiot Strategii mają swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
238.			-	-	Strategia Wielkopolska 2030 skupia się na miastach średnich i małych oraz obszarach funkcjonalnych miast nie uwzględniając w odpowiednim zakresie Poznania jako ośrodka centralnego regionu, którego potencjał jest kluczowy dla rozwoju całego regionu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
239.	Urząd Miasta Poznania (Wydział Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej)	Poznań	Uwaga ogólna	Brak wyraźnego wskazania znaczenia pracowników z Ukrainy dla rozwoju Wielkopolski oraz propozycji konkretnych kierunków kluczowych działań dla tej grupy migrantów	W Strategii znajdują się fragmentaryczne i skrótowe zapisy o pracownikach zagranicznych i ogólnie o migrantach (str. 62). W Wielkopolsce, a szczególnie w Poznaniu i sąsiednim powiecie Poznańskim przebywa tymczasowo 100 tys. obywateli Ukrainy, którzy pracują i uczą się tutaj a większość z nich planuje pozostać na stałe. Stanowią oni największą grupę cudzoziemców w Wielkopolsce a osoby pracujące legalnie odprowadzają tutaj podatek PIT.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
240.			Uwaga ogólna	Brak oszacowania rzeczywistej liczby mieszkańców Wielkopolski i projekcji demograficznej to uwzględniającej	Statystyka oficjalna nie uwzględnia osób przebywających w danej miejscowości tymczasowo na dłużej, które nie są zameldowane na pobyt stały lub czasowo powyżej 3 miesięcy. Oznacza to, że w przypadku Poznania, w mieście zamieszkuje tymczasowo do 100 tys. osób więcej niż wynika ze statystyki oficjalnej. Osoby te korzystają z usług publicznych i przestrzeni miejskiej, wpływają na strukturę wiekową mieszkańców (w przypadku Poznania są to przede wszystkim osoby młode). Oznacza to, że ich potrzeby także powinny być uwzględnione w Strategii.	Uwaga nie ma charakteru wniosku.
241.			Uwaga ogólna	Podkreślenie oparcia lokalnego rynku pracy na zasobach lokalnych bez uwzględnienia konieczności pozyskiwania pracowników zagranicznych	W Strategii podkreśla się proces starzenia się mieszkańców oraz znaczenie rolnictwa dla gospodarki Wielkopolski jednocześnie wskazując na konieczność aktywizacji dotąd nieaktywnych lokalnych źródeł siły roboczej. Nie ma natomiast wyraźnego ukierunkowania na pozyskiwanie i integrację pracowników zagranicznych, którzy stanowią i będą stanowić ważną część regionalnego i krajowego rynku pracy.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

242.			Uwaga ogólna	Brak wskazania na nowoczesne rozwiązania z zakresu Smart City, które wspierają rozwój świadomego i zaangażowanego społeczeństwa obywatelskiego a rozwiązania ICT są oczekiwane szczególnie przez młodzież	Badania przeprowadzone na zlecenie Miasta Poznania wśród młodzieży pokazały, że nowoczesne kanały komunikacji są dla nich kluczowe i w ten sposób można nawiązać z nimi efektywną komunikację, aktywować ich i zaangażować do współpracy. W Strategii Województwa pominięto rozwiązania Smart City, które są i nadal powinny być wdrażane przez miasta i gminy Wielkopolski.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
243.			Uwaga ogólna	Brak uwzględnienia młodzieży jako ważnej grupy społecznej w Wielkopolsce przy jednoczesnym wskazaniu na rodzinę i seniorów (str. 61)	Dla rozwoju Wielkopolski kluczowe jest zatrzymanie młodych ludzi, którzy szukają miejsca dla swojej przyszłości. Wobec trendu starzenia się mieszkańców ważny jest jasny przekaz dla młodzieży, że także dla władz regionu są ważną grupą społeczną. Jest także ważne dla rynku pracy czyli rozwoju gospodarki, dla utrzymania funkcji akademickiej Poznania oraz dla utrzymania w przyszłości bazy podatku PIT.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
244.			Uwaga ogólna	Brak wyraźnego i jednolitego wskazania na znaczenie Poznania jako stolicy Wielkopolski	Opisy funkcji i potencjału Poznania w diagnozie strategicznej oraz przyszłej roli miasta w rozwoju województwa w Strategii są fragmentaryczne i niespójne. Z treści dokumentu nie wynika wprost, że potencjał Wielkopolski i jej dalszy rozwój musi być skorelowany z rozwojem Poznania. Potencjał Poznania został włączony do różnych form przestrzennych (Poznański Obszar Metropolitalny, metropolia poznańska, aglomeracja poznańska, miejski obszar funkcjonalny Poznania), których umowne granice różnią się i nie zostały jednoznacznie opisane.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
245.			Uwaga ogólna	Brak wyraźnego wskazania na znaczenie funkcji akademickiej i naukowej Poznania	Poznań jest jednym z największych i najważniejszych ośrodków akademickich w Polsce jednak nie zostało to wprost wskazane w Strategii. Brak także kluczowych działań w kierunku współpracy ze środowiskiem akademickim, którą np. aktywnie prowadzi Miasto Poznań.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
246.			Uwaga ogólna /strony 29,30,34,40,46,65,71	Niejednolitość odniesień w tekście do Poznania	Fragmenty dot. Poznania są niejasne. Na wskazanych stronach są odniesienia do: „metropolii poznańskiej, aglomeracji miejskiej, aglomeracji poznańskiej, bez definicji tych obszarów i wskazania, że w każdym z tych przypadków Poznań jest kluczowym ośrodkiem tego obszaru.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
247.			POM /strona 84	Funkcje metropolitalne POM	Na obszarze POM jedynym ośrodkiem, który pełni funkcje metropolitalne jest Poznań co nie zostało wskazane w tekście natomiast w opisie wstępnym zapisano: „Zarówno potencjały, jak i zagrożenia warunkują kluczowe kierunki działań służące wzmocnieniu i kreowaniu rozwoju funkcji metropolitalnych w Poznaniu i POM”. Na obszarze POM jedynym ośrodkiem, który pełni funkcje metropolitalne jest Poznań co nie zostało wskazane w tekście natomiast w kluczowych kierunkach działań dla całego obszaru POM zapisano: „rozwój funkcji metropolitalnych, w szczególności konferencyjnych i kongresowych” oraz „wspieranie rozwoju POM jako ośrodka akademickiego zdolnego do konkurowania na arenie międzynarodowej”.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
248.			Rozdział Cel operacyjny 3.1/strona 85	"Poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego" – brak zapisów dotyczących Poznańskiego Węzła Kolejowego jako węzła obsługi szprych dla Centralnego Portu Komunikacyjnego.	brak	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

249.		Rozdział Cel operacyjny 3.1/ strona 85	"Rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne ..." - zasadne wydaje się, że właściwszym podejściem byłoby podejście intermodalne, tj. z wykorzystaniem różnych rodzajów transportu zbiorowego: Bus-Tramwaj-Kolej oraz różnych partnerów, w tym partnerstwo międzygminne, partnerstwo pomiędzy różnymi poziomami samorządu (gmina-województwo) ale również partnerstwo samorząd-przewoźnik (gmina-województwo-kolej).	brak	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
250.		Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 85	Zapobieganie kongestii na drogach POM przez rozbudowę bezkolizyjnego układu drogowego oraz budowę mostów i wiaduktów" – zasadne wydaje się, że należałoby w tym punkcie wskazać również węzły przesiadkowe, gdzie po doprowadzeniu tramwaju stykać się będą wszystkie typy transportu zbiorowego (kolej, tramwaj, autobus), a także transport intermodalny, z większym wykorzystaniem przewozów towarowych kolejowych, co spowodowałoby odciążenie ruchu tranzytowego na drogach POM.	brak	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
251.		Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 85	W punkcie „wzmocnienie i kreowanie funkcji metropolitalnych Poznania” sugeruje się uzupełnienie w brzmieniu: „w sferze gospodarczej, społecznej, naukowej, kulturze i sporcie oraz w zakresie rozwijania sieci powiązań między Poznaniem a ośrodkami tej rangi w kraju, ośrodkami zagranicznymi oraz obszarem regionu”	brak	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
252.	Urząd Miasta Poznania	Rozdział Cel operacyjny 3.2/ strona 68	W naszej opinii potrzeba dużego wsparcia na walkę ze skutkami zmian klimatu, w tym szczególnie ze smogiem.	Projekt Strategii Wielkopolska 2030, idąc za znowelizowaną Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego, słyca problematykę rozwoju miast, sprowadzając ją głównie do miast średnich i małych oraz obszarów funkcjonalnych miast. Natomiast w kontekście zmian klimatycznych wydaje się konieczne wspieranie w szczególności dużych ośrodków metropolitalnych i miast centralnych Metropolii, które to w największym stopniu narażone są na oddziaływanie zmian klimatycznych, dotyczących ciepła, bądź też bardzo intensywnych opadów deszczu, a także dużą koncentrację negatywnych zjawisk, takich jak: większe natężenie ruchu, zanieczyszczenie powietrza oraz hałas. W mieście, tak dużym jak Poznań, występuje wyjątkowa koncentracja tego typu sytuacji, dlatego w naszej opinii potrzeba dużego wsparcia na walkę ze skutkami zmian klimatu, w tym szczególnie ze smogiem.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
253.	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	Rozdział Cel operacyjny 3.2/ strona 73	Istotną potrzebą jest zapewnienie możliwości rozbudowy oraz przebudowy Placówek Oświatowych w ramach projektów związanych z termomodernizacjami lub modernizacjami, bądź też ich wyposażenie w nowoczesne pracownie w celu dostosowania do współczesnych wymogów związanych z podniesieniem jakości kształcenia.	2. Realizacja priorytetów unijnych skierowanych na termomodernizację oraz modernizację stanowi jak najbardziej właściwy kierunek w kontekście zwiększenia efektywności energetycznej Placówek Oświatowych, przy czym uważamy, że istotną potrzebą jest również zapewnienie możliwości rozbudowy oraz przebudowy wyżej wskazanych obiektów w ramach projektów związanych z termomodernizacjami lub modernizacjami, bądź też ich wyposażenie w nowoczesne pracownie w celu dostosowania do współczesnych wymogów związanych z podniesieniem jakości kształcenia.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
254.		Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 84	W Projekcie Strategii Wielkopolska 2030 jako jeden z kluczowych kierunków działań wskazują się ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz wyrównanie dostępu do usług kultury, m.in. poprzez poprawę warunków ich funkcjonowania. W tym punkcie należałoby mocno wypuklić fakt, że zarówno na terenach miejskich, jak i na terenach wiejskich ważnymi elementami kultury lokalnej są domy kultury.	W ocenie Miasta brakuje jednoznacznego stwierdzenia, że domy kultury będą także objęte obszarem interwencji.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

255.			Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 84	Projekt Strategii Wielkopolska 2030 mówi o działaniu na rzecz dopasowania ofert usług publicznych do zmieniających się potrzeb demograficznych takich jak budowa wyspecjalizowanych ośrodków świadczenia usług zdrowotnych, nie zawiera jednak zapisów dotyczących ważnej kwestii wyposażenia istniejących już szpitali w potrzebny/niezbędny, nowoczesny sprzęt medyczny.	Konieczność wyposażenia szpitali w niezbędny, nowoczesny sprzęt medyczny.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
256.			Rozdział Cel operacyjny 3.2/ strona 69	Projekt Strategii Wielkopolska 2030 powinien odnosić się także do wsparcia działań i finansowania celów wynikających z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, które powinny polegać na zwiększaniu floty pojazdów zeroemisyjnych oraz tworzenia systemów punktów ładowania tych pojazdów zero i nisko emisyjnych, napędzanych silnikami wodorowymi, na gaz CNG lub elektrycznymi.	Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w mieście oraz ograniczenie hałasu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
257.			Rozdział Cel operacyjny 4.2/ strona 75	Uważamy, że w kolejnej perspektywie finansowej powinny pojawić się w szerszym charakterze środki przeznaczone na promocję gospodarczą regionu, w tym kontekście nie tylko promowanie danych branż ale promowanie ośrodków gospodarczych wielkopolski jako miejsc atrakcyjnych do inwestowania w powiązaniu ich z ośrodkami naukowymi.	jw	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
258.	Wielkopolska Szkoła Przedsiębiorczości Sp. z o.o.; Grupa Profesja Sp. z o.o. Fundacja Partycypacji Społecznej	Poznań	Rozdział CEL STRATEGICZNY 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW /strona 55	Projekt Strategii wskazuje, iż: „Jednocześnie Samorząd Województwa będzie wspierał działania sieciowania i wymiany wiedzy, profesjonalizacji usług instytucji otoczenia biznesu, w szczególności ośrodków innowacji m.in. standaryzację usług z wykorzystaniem narzędzia sieciowania oraz specjalizacji IOB), rozwój inicjatyw klastrowych w celu osiągnięcia przez nie wysokiej dojrzałości.”, jednak nie gwarantuje w żaden sposób czy w ramach planowanych działań Samorząd będzie wspierał funkcjonowanie istniejących już IOB.	Pragniemy zwrócić uwagę, iż w trakcie realizacji ostatnich dwóch perspektyw finansowych na terenie województwa liczba IOB ulegała ciągłym zmianom – wzrastała w momencie otrzymania dofinansowania i spadała w momencie braku dalszego finansowania ze środków publicznych. Warto zatem uwzględnić wykorzystanie i rozwój już istniejących IOB w celu uzyskania lepszego efektu mnożnikowego i wykorzystania środków (np. poprzez inwestycje głównie w rozwój usług i sposób ich świadczenia). Zamiast powielać od początku działania poprzez zwiększanie ilości IOB, można wspierać rozwój świadczonych usług poprzez nakłady na digitalizację form wsparcia – rozwój usług świadczonych zdalnie (np. w postaci doradztwa w wykorzystaniem narzędzi on-line, lub usług księgowych z wykorzystaniem narzędzi do elektronicznego obiegu dokumentów) przez już powstałe IOB. Takie rozwiązania pozwolą na świadczenie usług na rzecz przedsiębiorców z większego obszaru terytorialnego, a nie jak to wyglądało dotychczas – z obszaru bezpośrednio znajdującego się w sąsiedztwie IOB. Wychodząc naprzeciw postępującym zmianom technologicznym IOB powinny rozwijać infrastrukturę IT i przyzwyczajać przedsiębiorców do nowoczesnych form prowadzenia działalności i świadczenia usług. Jednocześnie informatyzacja części usług pozwoli na zwiększenie dostępności usług dla osób z niepełnosprawnością, które posiadają ograniczoną mobilność i częste docieranie do inkubatora stanowi barierę dostępu. Jako podmiot odpowiedzialny za funkcjonowanie jednego z Inkubatorów pragniemy podkreślić, iż Naszą wizją jest wspomaganie adaptacji jednostek i organizacji lokalnie oraz globalnie do dynamicznie postępujących zmian gospodarczo-społecznych. Jednakże, aby wdrażać zmiany adaptacyjne na szeroką skalę oczekujemy wsparcia ze strony Samorządu, aby nowe sposoby świadczenia usług zaczęły być jednocześnie nowymi standardami ich realizacji.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

259.			Rozdział CEL OPERACYJNY 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy /strona 59-60	Zgodnie z planowanym pakietem działań „Kształcenie i doskonalenie kadry pedagogicznej” zwracamy się o uwzględnienie, iż podnoszenie kompetencji powinno następować także z zakresu przedsiębiorczości przy uwzględnieniu wsparcia IOB.	Zgodnie z przedstawionymi wynikami badań przeprowadzonymi przez Samorząd Województwa na grupie uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów, należy zwrócić uwagę na bardzo niski poziom zainteresowania prowadzeniem działalności gospodarczej. Taki stan rzeczy wynika z niskiego poziomu nauczania przedsiębiorczości w szkołach ponadpodstawowych. Osoby młode i uczące się nie mają możliwości korzystania z dorobku praktyków i nie są pobudzane do rozwijania w sobie postaw przedsiębiorczych. Proponujemy, aby w Strategii uwzględnić rolę edukacyjną jaką na potrzeby podnoszenia kompetencji nauczycieli i uczniów mogą pełnić IOB, które są jednostkami posiadającymi dostęp do szerokiej wiedzy z zakresu samozatrudnienia, przedsiębiorczości i innowacyjności działań. Do tej pory IOB były postrzegane wyłącznie jako instytucje działające bezpośrednio na rzecz przedsiębiorstw, co powoduje, że nie wykorzystują w pełni posiadanego potencjału, który może być narzędziem edukacyjnym i rozwojowym dla kadry nauczycielskiej i osób młodych. W naszej ocenie, aby nauczanie przedsiębiorczości było efektywne musi zostać połączone z bezpośrednim dostępem do doświadczeń praktycznych. Tym samym rekomendujemy powierzenie IOB funkcji edukacyjnych dla kadry nauczycielskiej oraz młodzieży.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
260.			Rozdział CEL OPERACYJNY 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom /strony 62-63	Projekt Strategii wskazuje, iż „Kluczowe jest dostarczanie usług „szytych na miarę”, zintegrowanych, które przyczynią się do poprawy ich skuteczności, lepszego wykorzystania i zwiększenia ich oddziaływania.” Jednak w naszej opinii skupia się ona na wykorzystaniu środków instytucjonalnych należących do JST i PES, a należałoby uwzględnić współpracę między sektorową uwzględniającą agencje zatrudnienia działające komercyjnie.	Doświadczenie zdobyte na przestrzeni ostatnich dwóch perspektyw finansowych wskazuje jak ważna jest współpraca pomiędzy instytucjami publicznymi oraz komercyjnymi agencjami zatrudnienia. Pierwszy typ instytucji (PUP, MOPS, GOPS i inne) posiada bezpośredni kontakt z potencjalnymi odbiorcami wsparcia, którzy wymagają objęcia działaniami z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej i może wpływać na ich motywację do rozpoczęcia udziału w procesach aktywizacyjnych. Drugi typ jest natomiast wyspecjalizowany w świadczeniu wysokiej jakości usług doradczych i szkoleniowych oraz aktywnym pozyskiwaniu potencjalnych miejsc stażu/pracy. Niestety w praktyce występuje problem w nawiązywaniu współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi a NGO i sektorem prywatnym, gdyż najczęściej wszelkie formy współpracy pomiędzy podmiotami są przez pracowników instytucji publicznych traktowane jako wykraczające poza ich zakres obowiązków i odrzucane. Bywa również, że instytucje publiczne traktują prywatne agencje zatrudnienia jako podmioty konkurencyjne i nie zależy im na kierowaniu uczestników do aktywizacji (zdarzają się wyjątki od takiego postępowania, jednak nadal jest to częsty problem). Brak współpracy i zaufania pomiędzy realizatorami przekłada się na trudniejsze dotarcie do uczestników i mniejszą skuteczność form wsparcia. Schemat aktywizacji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem powinien zakładać etapową współpracę między sektorową w celu osiągnięcia wymiernych rezultatów i przeciwdziałania powrotowi danej osoby do systemu wsparcia w krótkim okresie czasu. Agencje rozliczane na podstawie osiągniętych wskaźników wykazują większe zaangażowanie w działalność aktywizacyjną, niż instytucje publiczne często wykonujące swoje obowiązki w sposób powtarzalny i schematyczny.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

261.	Biuro Poselskie min. Jadwigi Emilewicz	-	W słowie wstępnym	<p>marszałek Marek Woźniak (podpisany jako główny nadzorujący strategię) przedstawia Wielkopolską jako region niemal całkowicie wyabstrahowany z Polski. Nie pada słowo o współpracy z władzami centralnymi jako ważnym elementem zabiegania o rozwój województwa i to nawet w obszarach za które państwo odpowiada najbardziej: polityka migracyjna czy bezpieczeństwa energetycznego. Podstawowym źródłem finansowania działań prorozwojowych mają być środki unijne, chociaż ich możliwe ograniczenie jest wymienione jako kluczowe zagrożenie.</p> <p>Słowa wstępnego oczywiście nie można przeceniać, ale też nie należy go lekceważyć, oddaje bowiem sposób myślenia o regionie jaki najważniejszy organ – marszałek województwa reprezentuje.</p>	-	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii (dot. zapisów podstawowego źródła finansowani)
262.			-	<p>ma służyć przede wszystkim jako podkładka formalna do wydatkowania środków unijnych. Nie potrzeba rzeczywista jest istotna, tylko to, że środki europejskie będzie można na nią przeznaczyć. Trzeba więc koniecznie zapisać tą potrzebę uprzednio w strategii by następnie możliwe było wydatkowanie środków wspólnotowych. Strategia jest więc w swym generalnym wymiarze wypadkową dotychczasowych działań Samorządu Województwa Wielkopolskiego oraz sumą oczekiwań poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego i zależny od nich instytucji.</p>	-	Uwaga nie ma charakteru wniosku.
263.			W dokumencie <u>padają</u> odniesienia do Strategii Odpowiedzialnego o Rozwoju.	<p>Po pierwsze dotyczy to odniesienia formalnego, jako jednej z przyczyn którą po prostu trzeba uwzględnić jako obowiązujący stan prawny. Głębsze nawiązanie znajduje się jednak dopiero na str. 80, w rozdziale 5 o terytorialnym wymiarze strategii, gdzie bazuje się na zapisach SOR (jako jednych z kilku) do wskazania obszarów strategicznej interwencji, zwłaszcza miast średnich tracących swoje funkcje gospodarcze. Odniesienie ma to jednak wyłącznie charakter identyfikacji obszarów problemowych.</p>	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
264.			W strategii mamy opisy wykluczające się, gdzie z jednej strony mamy niby świetną sytuację, a drugiej definiuje się w danym obszarze poważny problem.	<p>„Liczba ludności Wielkopolski stale rośnie, co pozytywnie wyróżnia region na tle Europy Środkowo-Wschodniej zmagającej się z de populacją. Na tle innych regionów Europy, Wielkopolska wypada pod względem demograficznym stosunkowo korzystnie” (s. 21)</p> <p>„Wyzwanie 3.Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych”</p> <p>„Starzenie się populacji jest zjawiskiem powszechnym i w najbliższej perspektywie zapewne nieodwracalnym” (s. 21)</p>	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Przedstawiono sytuację demograficzną (korzystną) oraz prognozy demograficzne (niekorzystne).

265.		Całość dokumentu	<p>W dokumencie z natury rzeczy mocno ogólnym pojawiają się jednak konkretne programy, o których wiadomo powszechnie, że są sztandarowymi projektami pod patronatem Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Wplecione są w inne cele w oderwaniu od zamysłu redakcyjnego, sprawiają wrażenie wpisanych na wyraźną prośbę decydentów:</p> <p>Szczególnym przykładem jest Wielka Pętla Wielkopolski – projekt w który zainwestowano już wiele, a efekty są mało zauważalne. Turystyka rzeczna dla której jest on dedykowany odgrywa wciąż marginalną rolę pomimo poniesionych nakładów. (s. 66)</p> <p>„Celem działań w ramach projektu będzie wsparcie funkcjonowania wielkopolskich instytucji kultury na jak najwyższym poziomie. Przewiduje się szereg inicjatyw związanych z rozwojem m.in. wielkopolskich muzeów, teatrów czy bibliotek, w tym również zapewnienie nowej bazy lokalowej dla Filharmonii Poznańskiej”. (s. 66). Skąd Filharmonia? Jest jakieś uzasadnienie inne od tego, że marszałkowi przypadło bycie organem właścicielskim Filharmonii?</p> <p>zapobieganie szerzeniu się ASF w Wielkopolsce oraz jego skutków. (s. 59). Trudno zrozumieć co konkretna jednostka chorobowa robi w dokumencie tej rangi.</p>	-	Uwaga nie ma charakteru wniosku.
266.		Całość dokumentu	<p>Projekt strategii mówi wprost: „Przyjmuje się kontynuację podstawowych założeń modelu dyfuzyjno-absorpcyjnego, z większym zaakcentowaniem kwestii obszarów zmarginalizowanych. Nowy, „zaktualizowany” model nosi nazwę modelu funkcjonalnego”.</p> <p>Jest to model rozwoju sprzeczny z modelem przyjętym dla całego kraju w dokumentach państwowych. Ponad to brak nawet szczytkowych wniosków z analizy wdrożenia poprzedniej strategii, z góry zakłada się, że jej cele zostały osiągnięte. Kontynuacja modelu rozwoju (choć pod zmienioną nazwą) jest dowodem na samozadowolenie władz województwa. Model, który przez lata doprowadził do wciąż przeciętnych rezultatów beztrudno ma być kontynuowany. Wyznaczone cele rozwojowe, których nie osiągnięto od lat, teraz ma udać się zrealizować stosując te same metody</p>	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – model funkcjonalny jest spójny ze zrównoważonym modelem rozwoju kraju - uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
267.		Całość dokumentu	<p>Państwo jest traktowane jako potencjalne zagrożenie harmonijnego rozwoju! Świadomie konfrontacyjne i nieufne podejście Samorządu Województwa Wielkopolskiego do czynników rządowych mające swoje źródło w bieżącej sytuacji konfliktu politycznego. W dziale 2.2. „Silne i słabe strony województwa, szanse i zagrożenia w jego otoczeniu” (s. 40) wymienione są wprost działania rządu jako zagrożenie</p>	-	Uwaga nie ma charakteru wniosku

268.		Str. 77	Współpraca z rządem jako partnerem pojawia się incydentalnie jako jednym z wielu partnerów a nie podstawowym i główny. „W ramach projektu kluczowe jest opracowanie strategii Wielkopolski Wschodniej na możliwie wczesnym etapie działań transformacyjnych. Istotna jest współpraca Samorządu Województwa Wielkopolskiego, rządu, jednostek samorządu terytorialnego Wielkopolski Wschodniej oraz Agencji Rozwoju Regionalnego z Konina i Zespołu Elektrowni Pątnów Adamów Konin SA, a także aktywne uczestnictwo w unijnej inicjatywie wsparcia regionów górniczych będących w transformacji (s. 77)	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – rząd jest jednym z wielu partnerów, aczkolwiek kluczowym - uwaga mająca swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
269.		Str. 99 i 101	O współpracy z rządem obszernie mowa jest dopiero w rozdziale 6. „Oczekiwania względem polityk zewnętrznych” na s. 99, a więc pod koniec całej strategii. Są tam postulaty wprost niezgodne z przyjętą przez państwo polityką rozwoju. Oczekiwania względem władz państwowych to dalsze ograniczenie swoich kompetencji względem samorządu oraz zaspokajanie oczekiwań finansowych lub też działania bardzo wycinkowe, istotne swojej dziedzinie, ale bez znaczenia strategicznego (np. kwestia rodzinnych ogródków działkowych, s. 101):	-	Uwaga nie ma charakteru wniosku
270.		Całość dokumentu	Brak strategicznego odniesienia do Centralnego Portu Komunikacyjnego	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – odniesienia do Centralnego Portu Komunikacyjnego mają swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
271.		s.47-48	w zasadach przywództwa i rządzenia brakuje zasady partycypacji. Powinna ona dotyczyć zaangażowania partnerów społecznych nie tylko we współuczestniczeniu w podejmowaniu decyzji o kierunkach realizacji strategii (współrządzenie - co jest już ujęte w tekście), ale także do społecznej kontroli efektów wdrażania strategii. W związku z powyższym w rozdziale 7.4 System monitorowania strategii należy zapewnić udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych w ocenę okresowych raportów z realizacji SRWW.	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
272.		s. 65	- w planie działań, ale także w opisie celów operacyjnych (np. 2.) brakuje odniesienia do poważnego problemu społecznego - zdrowia psychicznego - w tym co szczególnie ważne i pomijane przez służbę zdrowia wsparcia dla systemu opieki zdrowotnej w zakresie psychiatrii wśród dzieci. cel operacyjny 2.1, w części dotyczącej wsparcia rodzin, nie znajduje odzwierciedlenia w projektach ujętych w Planie działań (s. 65, 66)	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
273.		Cel operacyjny 3.3	- zupełnie pominięto rolę prosumentów (indywidualnych, jak i przedsiębiorców). Programy rządowe oraz zmiany w prawie pokazują, że transformacja energetyczna mająca na celu zwiększenie bezpieczeństwa dostaw oraz wykorzystania OZE opierać będzie się w najbliższych latach na podmiotach produkujących energię z OZE, którzy są jednocześnie jej konsumentami. Pomijanie tej zmiany systemowej w SRWW spowoduje, że działania samorządu województwa nie będą spójne z programami centralnymi, które w najbliższych latach będą dotowały ten segment polskiego systemu energetycznego.	-	Uwaga uwzględniona – dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

274.	Lokalna Grupa Działania	Kłodawa, Przedecz, Chodów, Olszówka, Grzegorzew, Dąbie	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii /strona 92	Dotyczy: Wschodni Obszar Funkcjonalny ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU. Treść uwagi: Proszę o wpis kierunku działań : wzmacnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wspieranie i wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania.	Lokalne Grupy Działania funkcjonujące na obszarze Wschodniej Wielkopolski mają ogromne znaczenie dla rozwoju Regionu. Ich funkcjonowanie generuje dalszy rozwój, zarówno pod względem gospodarczym jak i społecznym. Aktywizują lokalne środowiska, kreują konkurencyjność regionu, pobudzają i pomagają wdrażać oddolne inicjatywy. Działanie LGD wpływa na poprawę jakości życia na tych obszarach przez zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi, poprzez promowanie obszarów wiejskich. Działania LGD umożliwiają rozwój tożsamości społeczności wiejskich, budowanie lokalnych i regionalnych partnerstw, wpływają na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
275.			Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 98	Dotyczy: Miasta średnie tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze. Obszary zagrożone trwałą marginalizacją Treść uwagi: Proszę o wpis do miast zagrożonych marginalizacją miasta Kłodawa.	Miasto Kłodawa ma opracowany Program Rewitalizacji, gdzie dokładnie zostały wskazane liczne problemy skutkujące utratą dotychczasowych funkcji. W gminie Kłodawa obszarem zdegradowanym, który cechuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk społecznych jest miasto Kłodawa. Występuje tam nagromadzenie problemów społecznych (depopulacja, starzenie się społeczeństwa, duży wskaźnik bezrobocia i ubóstwa), ale także przestrzenno-funkcjonalnych (duża liczba zaniedbanych zabytków), technicznych (duża liczba budynków wybudowanych przed 1989 r.) oraz środowiskowych (nagromadzenie wyrobów zawierających azbest). Wpis Kłodawy do miast zagrożonych marginalizacją będzie szansą do aplikowania o środki zewnętrzne na przywrócenie funkcji oraz rewitalizację miasta.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
276.	przedsiębiorca	Czarnków	Rozdział Cel operacyjny 3.1	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
277.	przedsiębiorca	Czarnków	Rozdział Cel operacyjny 3.1	Przywrócenie połączenia/ modernizacja komunikacyjnego z Czarnkowa do Bzowa/Goraj oraz dalej modernizacja linii do Rogoźna.	Wzrost konkurencyjności Miasta Czarnków oraz dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców powiatu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
278.	Zarząd Dróg Miejskich w Koninie	Konin	Rozdział Cel operacyjny 3.1 / strona 67	Do zdania poniżej powinno się dodać "Ślesin". Kluczowe jest dokończenie drogi ekspresowej S5 oraz S10 na obszarze województwa, a także przebudowa istniejących dróg krajowych i wojewódzkich w zakresie podwyższenia ich parametrów technicznych, w tym rozbudowa drogi krajowej nr 25 na odcinku "Ślesin"-Konin – Kalisz-Ostrów Wielkopolski.	Droga krajowa nr 25 przebiega przez województwo Wielkopolskie z północy na południe. Zrealizowanie zadania rozbudowy tylko na odcinku Ostrów Wlkp - Konin spowoduje ograniczony dostęp do autostrady A2 miejscowości położonych na północ od Konina.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
279.			Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 89	budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze KOF, m.in. DK 25 "wraz z budową obwodnicy miasta Konina w jej ciągu"	Budowa obwodnicy miasta Konina wprowadzi ruch tranzytowy z centrum miasta, zmniejszy natężenie ruchu, poprawi poziom ochrony środowiska. Przebudowa drogi krajowej nr 25 w granicach administracyjnych Konina po zmianie przepisów tzn. warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne praktycznie jest nie możliwa.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

280.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU SOŁECTWA NOJEWO "NOJEWIAK"	Pniewy	Rozdział Oczekiwania względem polityk zewnętrznych/ strona 99	Wpisać modernizację/rewitalizację linii kolejowej nr 368 Szamotuły - Międzychód jako oczekiwanie względem polityk zewnętrznych.	Żadna z dwóch linii łączących Poznań z Międzychodem nie jest wymieniona tutaj z nazwy/numeru (w odróżnieniu od linii do Czarnkowa, Śremu czy Gostynia). W maju tego roku linia nr 368, w obecności przedstawiciela UMWW, została w głosowaniu zainteresowanych samorządowców wybrana jako ta bardziej preferowana jeśli chodzi o przywrócenie połączenia kolejowego Międzychodu z Poznaniem: https://wiescimiedzichodkie.pl/pl/11_wiadomosci/412_co_dalej_z_poczeniami_kolejowymi_z_mi_dzychodu.html	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
281.			Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 94	Zmienić "odtworzenie linii kolejowej E59 w kierunku Międzychodu" na "odtworzenie linii kolejowej nr 368 Szamotuły - Międzychód"	Linia E59 to ciąg Wrocław-Poznań-Szczecin Dąbie, a nie linia kolejowa do Międzychodu. Z obu wariantów łączących Międzychód z Poznaniem bardziej perspektywicznym wydaje się linia nr 368. Biegłaby ona przez tereny atrakcyjne turystycznie, wielu mieszkańców miejscowości położonych wzdłuż tej linii nie ma dostępu do publicznego transportu zbiorowego, a sieć dróg wojewódzkich na tych terenach jest niewydolna z logistycznego punktu widzenia.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
282.	Urząd Gminy Krzemieniewo	Krzemieniewo	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 96	Remont DK nr 12 przebiegającej przez gminę Krzemieniewo wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego od istniejącego ciągu pieszo-rowerowego na wysokości miejscowości Zbytki do granicy gminy w kierunku wschodnim.	Zły stan techniczny nawierzchni drogi stwarzający zagrożenie dla poruszających się pojazdów mechanicznych. Zwiększona ilość wypadków samochodowych w ostatnich latach. Poprawa dojazdu do strefy inwestycyjnej. Rozwój strefy inwestycyjnej. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego. Brak ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż wskazanego odcinka drogi. Uspójnienie ciągu pieszo-rowerowego. Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez zmianę środka transportu na ekologiczny.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
283.	Izba Rzemieśnicza w Kaliszu	Miasto Kalisz	Rozdział Cel operacyjny 1.3/ strona 59	Pakiety działań: Poprawa dostępu do kształcenia zawodowego, w tym dualnego - nie ma zapisu w jaki sposób wspomagać małe i średnie zakłady rzemieślnicze w celu unowocześnienia ich parku maszynowego.	Rzemiosło z subregionu kaliskiego zatrudnia i szkoli (pracowników młodocianych) ponad 4500 osób. Pracownicy i uczniowie rzemiosła korzystają często z maszyn i urządzeń z lat 70 - 80 ubiegłego wieku, a kończąc naukę nie mają wiedzy o nowoczesnym wyposażeniu zakładu, gdyż urządzenia te są one bardzo drogie (np. obrabiarki sterujące cyfrowo), a osoby te mają być kadrą dla przemysłu. W strategii mało uwagi poświęca się tematowi rzemiosła i szkolnictwa branżowego, kadry szkolącej i doradztwu zawodowemu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Uwaga zmierza do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości.
284.	Urząd Miasta i Gminy Kórnik	Kórnik	Rozdział Cel operacyjny 3.1 / strona 67	Wnoszę o uwzględnienie budowy "łącznika" od węzła "Kleszczewo" na drodze A2 do węzła "Kórnik Północ" na drodze S11	Wnioskowana droga w zdecydowany sposób poprawi ruch w rejonie. Obecnie ruch odbywa się drogą 434. Nowa droga wpłynie na zwiększenie przepustowości drogi S11 na odcinku od Kórnika do Poznania i poprawi bezpieczeństwo.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

285.	mieszkaniec	Skoki	Rozdział Cel operacyjny 1.3/ strona 56	Obowiązkowe wprowadzenie przez pracodawców telepracy, czyli świadczenia pracy poza jednostką organizacyjną pracodawcy za pomocą środków komunikacji elektronicznej (niekoniecznie przy pomocy światłowodu, gdyż jest mnóstwo miejsc gdzie światłowód nie dociera, a inne typy łącz internetowych zapewniają wystarczającą stabilność do komunikacji)	Wprowadzenie w instytucjach publicznych (rządowych i samorządowych) obowiązku świadczenia telepracy przez np. 10-20 % pracowników danego zakładu pracy, w skali województwa w sposób znaczący przyczyniłoby się do: - mniejszych korków na drogach dojazdowych do miast wojewódzkich i powiatowych; - mniejszych korków w miastach; - mniejszego obciążenia infrastruktury miejskiej (chodniki, windy, parkingi); - mniejszego obciążenia komunikacji publicznej; - zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza w związku z mniejszą ilością pojazdów na drogach (często jednym samochodem podróżuje jedna osoba); - większej ilości czasu poświęconego dla rodziny; - wyższego poziomu zadowolenia społecznego. Mając na uwadze powyższe postuluję uwzględnienie tego konceptu w strategii województwa wielkopolskiego do 2030 roku.	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
286.	Urząd Gminy i Miasta Kleczew	Kleczew	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii/ strona 82	„ Należy jeszcze raz podkreślić, że granice i zakres interwencji OSI przedstawiony w Strategii Wielkopolska 2030 mają charakter indykatorywny. Stanowią one podstawę do dalszych dyskusji i uzgodnień.”	W pełni zgadzamy się z tezą o uzgodnieniach obszaru OSI Konin. Zgłaszaliśmy ten postulat podczas konsultacji społecznych strategii w dniu 10 października br. w Koninie. Prosimy o uwzględnienie w granicach OSI Konin Gminy Kleczew. Zgodnie z przedstawionymi przez Państwo podczas spotkania dokumentami (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Wj. WLKP.) Gmina Kleczew jest obszarem o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych, najniższej dostępności transportowej, obszarem o najniższej dostępności usług warunkujących możliwości rozwojowe. Obszar naszej gminy cechuje koncentracja czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na dynamikę rozwoju, a przewidywana likwidacja PAK KWB KONIN S.A. w Kleczewie powoduje, że konieczne jest systemowe podejście w procesie wyprowadzania obszaru ze stanu kryzysowego. Wsparcie naszej gminy jako obszaru należącego do OSI Konin przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji rozwojowych w regionie konińskim.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
287.	Urząd Miasta i Gminy Pobiedziska	Pobiedziska	Rozdział Cel operacyjny 3.1/ strona 67	rozbudowa i rozwój istniejącej infrastruktury na dworcach i przystankach podmiejskich w celu zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy warunków korzystania przez mieszkańców terenów podmiejskich z kolei metropolitalnych, parkingów , dworców (przejście podziemne dla pieszych - Pobiedziska, kładka dla podróżnych - Biskupice, budowa parkingu na przystanku kolejowym w miejscowości Promno)	W ostatnim okresie po zafunkcjonowaniu parkingów wybudowanych w ramach "ZIT" i uruchomieniu komunikacji gminnej odnotowano dwa śmiertelne wypadki na dworcu w Pobiedziskach. Ilość podróżnych korzystających z kolei w Pobiedziskach i Biskupicach wskazuje na konieczność zadbania o bezpieczeństwo mieszkańców korzystających z centrów przesiadkowych. Natomiast w Promnie kilkanaście aut osobowych i kilkadziesiąt rowerów - codziennie mieszkańcy korzystający z kolei pozostawiają w miejscach nieprzystosowanych do tego, parkując pojazdy na terenie leśnym .	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

288.	Miasto i Gmina Szamotuły	Szamotuły	Rozdział ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIE M ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEG O WIELKOPOLSKI /strona 68	CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa Wpisanie zdania: Budowa obwodnicy miasta Szamotuły	Budowa zachodniej obwodnicy miasta Szamotuły połączy drogę wojewódzką nr 184 Poznań - Szamotuły z drogą wojewódzką nr 185 Szamotuły -Czarnków. Budowa zachodniej obwodnicy miasta umożliwi płynny przejazd z południa Wielkopolski w kierunku północnym, będzie również drogą alternatywną dla drogi krajowej nr 11 Poznań – Piła.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
289.			Rozdział ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIE M ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEG O WIELKOPOLSKI / strona 69	CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski Wpisanie zdania: "Odbudowa rzeki Samy"	Zdanie to zostało ujęte w: 1. Załączniku do stanowiska negocjacyjnego zarządu Województwa Wielkopolskiego dotyczącego zakresu i treści kontraktu Terytorialnego dla województwa Wielkopolskiego z 2014 r. 2. Programie Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2017 - 2020 z perspektywą do 2024 r. 3. Załączniku nr 1.0. do uchwały nr v/710/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w dot. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 4. Załączniku nr 1 do projektu Planu przeciwdziałania skutkom suszy (nr projektu POIS.02.01.00-00-0015/16 (stan na 2019 r.)	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
290.	Wielkopolski Związek Pracodawców w Lewiatan	-	-	1. Strategia stawia na MSP i pobudzenie przedsiębiorczości, a warto zaznaczyć, że motorem rozwoju są średnie i duże firmy, które skupiają wokół swojej działalności małe firmy. 2. Kontynuowanie koncepcji oparcia o Mandaty terytorialne w ramach Obszarów Strategicznej Interwencji jest niezgodne z zasadą konkurencyjności; postulujemy projektowania konkursów, zakładających wprowadzenie kryteriów skłaniających do wnioskowania w ramach partnerstwa – promocja współpracy dużych firm z małymi lub samorządem (dodatkowa punktacja za zaangażowanie we współpracę małych firm, które dzięki temu zdobywają doświadczenie). Wskazujemy na sprzeczność Strategii, podtrzymującej rozwój województwa w modelu polaryzacyjne-dyfuzyjnym zwanym w strategii modelem funkcjonalnym, w stosunku do wspieranego/wybranego przez rząd modelu zrównoważonego rozwoju. 3. Postulujemy wskazanie oraz poszukiwanie rozwiązań problemu słabej współpracy i braku dialogu samorządu z przedsiębiorcami.		Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – model funkcjonalny jest spójny ze zrównoważonym modelem rozwoju kraju - uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
291.	Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego	-	-	W odniesieniu do zaproponowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu Strategii Wielkopolski 2030 pragnę wyrazić moje uwagi, które związane są z ww. dokumentem, a mianowicie brak odniesienia i zaakcentowania istoty bezpieczeństwa publicznego, jako wyzwania i celu na kolejną dekadę. Chciałbym zauważyć, że w przedłożonej do konsultacji społecznych Strategii wiele uwagi poświęca się bezpieczeństwu w odniesieniu do zagrożeń naturalnych i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, z kolei niewiele uwagi poświęcone jest bezpieczeństwu publicznemu jako całości. Zachodzące w społeczeństwie zmiany sprawiają, że aktualnie bezpieczeństwo należy postrzegać jako proces dynamiczny. Należy zaznaczyć, że bezpieczeństwo postrzegane zarówno jako stan poczucia obywateli, ale również jako proces nie odznacza się stałością w dłuższych odstępach czasowych, a efekt ten wynika z wypadkowej pomiędzy występującymi zagrożeniami, a możliwościami podmiotów zaangażowanych w jego wypełnienie. Przywoływany w Strategii poziom poczucia bezpieczeństwa Wielkopolan niezwykle cieszy, natomiast należy pamiętać, że owe poczucie nie jest sytuacją constans i należy ciągle o nie dbać poprzez zapewnianie mechanizmów działania adekwatnych do występujących zagrożeń. Ówczesny na stan bezpieczeństwa wewnętrznego wpływają niebezpieczeństwa o charakterze cywilizacyjnym i informatycznym m.in. terroryzm, przestępczość teleinformatyczna oraz cyberprzestępczość. Coraz większym ryzykiem dla mieszkańców są także zagrożenia hybrydowe, w tym dezinformacja. W związku z powyższym uważam, że utrzymanie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców województwa wielkopolskiego powinno być realizowane poprzez ciągłe podnoszenie skuteczności działalności służb odpowiedzialnych za porządek publiczny. Natomiast udzielanie skutecznej pomocy w sytuacjach zagrożenia możliwe jest dzięki sprawnie działającym strukturalnym ratowniczym i policji. Dla utrzymania i podniesienia bezpieczeństwa publicznego w regionie konieczne jest podjęcie działań optymalizujących działalność służb, ich komplementarność oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych w odniesieniu do nowego wymiaru przestępstw. Stąd proponuję, aby w Strategii Wielkopolski 2030 zawrzeć komplementarny, osobny cel strategiczny związany z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego Wielkopolan lub w celu strategicznym numer 4 „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem”, zawrzeć cel operacyjny o numerze 4.3 „Wspieranie systemu bezpieczeństwa województwa wielkopolskiego”.		Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

292.	Miejski Zakład Zieleni w Lesznie Sp. z o.o.	Leszno	Rozdział Cel operacyjny 3.2/ strona 69	-promowanie koncepcji zielonych miast	-zakładamy, że wskazywane koncepcje zielonych miast przewidują również promocje nowoczesnych, ekologicznych inwestycji w różnych obszarach życia miejskiego, w tym także parki miejskie. MZZ posiada koncepcję zagospodarowania terenu pod park miejski z uwzględnieniem aspektów poprawy jakości powietrza (funkcje zieleni w ujęciu zdrowotnym, biologicznym, społecznym, wychowawczym czy estetycznym). Przewiduje także utrzymanie bioróżnorodności poprzez m.in. łąki kwietne, nasadzenia krzew i krzewów, wykorzystanie błękitnej infrastruktury, prowadzenie zajęć edukacyjnych, czy ekologiczne toalety i oczyszczalnie ścieków. W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego parku ma powstać siedziba MZZ pełniącego rolę „opiekuna parku”	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
293.			Rozdział Cel operacyjny 3.3/ strona 70	-dywersyfikacja struktur wytwarzania energii	-MZZ posiada projekt budowlany na budowę budynku administracyjno–socjalnego w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego parku miejskiego – „opiekun parku”. Projekt przewiduje zróżnicowane wykorzystanie źródeł energii w postaci pomp ciepła, fotowoltaiki, odzysk wód opadowych i ponowne wykorzystanie (cele socjalne, podlewanie)	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
294.	Urząd Miasta Leszna – Prezydent	Leszno	Rozdział 4 /strona 77	W ramach pakietów działań dotyczących rewitalizacji obszarów zdegradowanych, w ostatnim zdaniu, proponuje się dopisanie Leszna po Poznaniu i Kaliszu.	Leszno jest wśród 20 miast w Polsce, które przygotowują i realizują rewitalizację w sposób modelowy korzystając ze wsparcia w ramach konkursu „Modelowa rewitalizacja miast”. Dlatego wydaje się uzasadnione wymienienie Leszna. Naszym zdaniem na rozwój regionu wpłynie zrównoważony rozwój wszystkich ośrodków w Wielkopolsce, nie tylko tych największych.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
295.				Ponadto wydaje się zasadne przeniesienie zagadnień dotyczących rewitalizacji (Pakiet działań) z celu strategicznego 4 do celu strategicznego 2, cel operacyjny 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom lub utworzenie nowego celu dot. rewitalizacji		Uwaga nieuwzględniona. Rewitalizacja jest procesem/narzędziem zarządzania określonym rodzajem przestrzeni oddziałując na różne obszary.
296.				Proponuje się dopisać w części dotyczącej rozwoju infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski, jako jeden z kluczowych kierunków działań, następujący podpunkt: Rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne.		W celu ograniczenia zanieczyszczenia środowiska wynikającego z ruchu samochodowego konieczne jest popularyzowanie komunikacji zbiorczej, również takiej wykraczającej poza granice administracyjne poszczególnych jst.

			<p>Proponuje się dopisać kluczowe kierunki działań w części dotyczącej wzrostu gospodarczego Wielkopolski bazującego na wiedzy swoich mieszkańców, o następującej treści:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy, w tym wymagań wysokotechnologicznego przemysłu, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej wysokiej jakości, upowszechnienie kształcenia ustawicznego - podnoszenie jakości życia ludzi młodych stanowiących potencjał (zasoby pracy) dla rozwoju gospodarki kreatywnej i innowacyjnej 	<p>Przedsiębiorcy działający w LOF jako jeden z najważniejszych problemów zgłaszają brak wykwalifikowanych kadr.</p>	
297.		Rozdział 5.2 / strona 90	<p>W ramach kluczowych kierunków działań dot. wzrostu gospodarczego Wielkopolski bazującego na wiedzy swoich mieszkańców, w piątym podpunkcie, proponuje się zmianę zapisu na : „Rozwój terenów inwestycyjnych, tworzenie miejsc pracy w wysokotechnologicznym przemyśle dla wykwalifikowanej kadry”.</p>	<p>Z uwagi na wyczerpywanie się wolnych, uzbrojonych terenów inwestycyjnych, w celu tworzenia nowych miejsc pracy, konieczne jest uzbrojenie kolejnych stref inwestycyjnych i wsparcie ze środków w przyszłej perspektywie UE.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>
		Rozdział 5.2 / strona 90	<p>W ramach kluczowych kierunków działań dot. wzrostu gospodarczego Wielkopolski bazującego na wiedzy swoich mieszkańców, proponuje się zmianę zapisu trzeciego podpunktu na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie działalności klastrowych, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań już istniejących 	<p>Dla wzrostu gospodarczego LOF ważne są powiązania sieciowe w różnych branżach. Szczególne traktowanie branży rolniczej wydaje się nieuzasadnione.</p> <p>Natomiast dla wzrostu gospodarczego ważne jest wspieranie powiązań, które już istnieją, są na innym etapie rozwoju, mają większy potencjał, współpraca przynosi większe efekty.</p>	
		Rozdział 5.2 / strona 90	<p>W ramach kluczowych kierunków działań dot. wzrostu gospodarczego Wielkopolski bazującego na wiedzy swoich mieszkańców, proponuje się zmianę zapisu trzeciego podpunktu na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału instytucji otoczenia biznesu oraz Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Lesznie 	<p>W Lesznie funkcjonuje Cech Rzemiosł Różnych oraz Biuro Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, które też mają potencjał dla rozwoju rzemiosła.</p>	
		Rozdział 5.2 / strona 90	<p>W ramach kluczowych kierunków działań dot. rozwoju społecznego Wielkopolski opartego na zasobach materialnych i niematerialnych regionu, proponuje się w drugim podpunkcie dodać zapis: „zwłaszcza dla ludzi młodych”</p>	<p>Analizując zjawiska demograficzne dostrzegamy szczególnie wysoki odpływ ludzi młodych, dlatego istotne jest stwarzanie w Lesznie i w obszarze funkcjonalnym sprzyjających im warunków do życia.</p>	

			Rozdział 5.2 / strona 90	W ramach kluczowych kierunków działań dot. rozwoju społecznego Wielkopolski opartego na zasobach materialnych i niematerialnych regionu, proponuje się w trzecim podpunkcie zmianę zapisu: „walorów rekreacyjnych obszaru”, na: „walorów turystyczno-rekreacyjnych obszaru”.	Leszno wraz z sąsiadującymi gminami to część regionu o bogatych walorach turystycznych.	
			Rozdział 5.2 /strona 90	W ramach kluczowych kierunków działań dot. wzrostu skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem, proponuje się w pierwszym podpunkcie usunąć zapis: „(w tym powojennych i pokolejowych), zagospodarowanie ich pod tereny inwestycyjne i cele pożytku publicznego”. Ponadto proponuje się przeniesienie zagadnień dotyczących rewitalizacji (Pakiet działań) z celu strategicznego 4 do celu strategicznego 2	Programy rewitalizacji podlegają aktualizacji dlatego wydaje się zasadne, pozostawienie ogólnego zapisu	
298.			Rozdział Nr 5 - Terytorialny Wymiar Strategii /strona 90	Uwaga dotyczy ustaleń dla Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego – Rozwój Infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski. Proponuje, uzupełnić podpunkt „poprawa gospodarki odpadami na terenie miasta Leszno i FOL” o zapis umożliwiający lokalizację spalarni śmieci.	Spalanie śmieci może prowadzić do pozyskania energii elektrycznej i ciepła. Z uwagi na duży brak w Polsce mocy przerobowych instalacji mogących zapewnić właściwe wykorzystanie odpadów energetycznych tzw. frakcji nadsitowej i odpadów pozyskanych z procesu segregacji konieczne jest uwolnienie inicjatyw lokalnych – związków gmin dla realizacji tego typu projektów. Funkcjonująca w tym obszarze monopolizacja firm realizujących proces wykorzystania tych odpadów oraz zamknięcie się rynków zbytu dała efekt w drastycznym wzroście kosztów zagospodarowania tych odpadów i spowodowała wzrost opłat dla społeczeństwa. Uwaga –spalarnie rusztowe to nie jedyna metoda –technologia odzysku energii zawartej w tych energetycznych odpadach!	Uwaga nieuwzględniona. Regulacje dotyczące lokalizacji inwestycji uciążliwych, w tym instalacji termicznego przetwarzania odpadów mają charakter krajowy.
299.			Rozdział CEL STRATEGICZNY 3, PAKIETY DZIAŁAŃ: Rozwój infrastruktury drogowej o charakterze krajowym /strona 71	Proponuje się rozwinięcie zapisu dotyczącego budowy obwodnic miast (pkt.3), o budowę obwodnicy miasta Leszno (w ciągu drogi krajowej DK12).	Pozwoli to na wyprowadzenia ruchu poza teren miasta z wykorzystaniem istniejącego fragmentu obwodnicy Leszno na trasie S5, wpłynie to na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, przepustowość i jakość (komfort) życia mieszkańców.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
300.			Rozdział Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej / strona 73	W ramach pakietów działań dotyczących dobrej jakości powietrza i czystej energii dla Wlkp. proponuje się w ostatnim zdaniu zapis, który odnosił będzie się również do klastrów energii już utworzonych i certyfikowanych. Proponowany zapis to „...wsparcie dla inicjatyw związanych z tworzeniem klastrów energii jak również związanych z rozwojem istniejących klastrów energii...”.	Leszczyński Klaster Energii „Nowa energia dla Leszno” powstał 27.09.2017 r. na mocy porozumienia cywilnoprawnego, którego miasto Leszno jest członkiem. Klaster został utworzony w celu wspólnego i skoordynowanego działania na rzecz m.in.: równoważenia podaży oraz zapotrzebowania na energię elektryczną, równoważenia podaży oraz zapotrzebowania na energię cieplną; podaży nowych produktów i usług w zakresie dostawy energii (np. chłód) lub paliw itp. Leszno aktualnie posiada t.j. od 29.10.2018 roku Certyfikat Pilotażowego Klastra Energii w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Energii. Ponadto zwraca się uwagę, że funkcjonowanie klastrów energii w dużym stopniu będzie zależało od właściwych rozwiązań legislacyjnych w tym zakresie oraz instrumentów finansowych wzmacniających rozwój klastrów energii- jako lokalnych działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.

301.		Całe opracowanie w tym: Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności transportu drogowego i ekomobilności /strona 67, cały dokument	W projekcie <i>strategii</i> pominięto określenie ekomobilności, natomiast występuje określenie ekomobilność ,która odnosi się raczej do inicjatyw, działań w zakresie polityki rowerowej województwa. Sugeruje się wprowadzenie adekwatnych zmian w całym dokumencie.	Elektromobilność jest jednym z kluczowych obszarów działań prowadzonych w Ministerstwie Energii. Rozwój tego sektora wynika nie tylko z uwarunkowań środowiskowych i klimatycznych, ale także innowacyjnych rozwiązań zmieniających konkurencyjność gałęzi przemysłu i modyfikujących światową mapę zależności od surowców. Dalsze prowadzenie prac w tym obszarze będzie miało pozytywny wpływ nie tylko na branżę motoryzacyjną, ale również na całą gospodarkę. Wprowadzenie nieodpowiedniego nazewnictwa w przedmiotowym opracowaniu może nieść za sobą negatywne skutki w tym m.in. problemy interpretacyjne, zawężenie znaczenia, brak możliwości skutecznej realizacji polityki ekologicznej państwa jak również innych dokumentów strategicznych jak np. Planu Rozwoju Elektromobilności „Energia do przyszłości”, przyjętego przez Radę Ministrów 16.03.2017 r	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
302.		Całe opracowanie w tym ogólnie: Cel strategiczny 3 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski / cały dokument str. 67-73	W projekcie <i>strategii</i> pominięto zagadnienie ekoinnowacji. Proponuje się wprowadzenie zapisów odnoszących się do wspieranie ekoinnowacji czyli działań mających na celu promocję polskich technologii środowiskowych i wspieranie rozwoju tego sektora z udziałem polskich technologii w kraju i za granicą.	Działania związane z ekoinnowacjami zostały ujęte m.in. w PEP2030. „w obszarze związanym z wdrażaniem ekoinnowacji, planuje się działania mające na celu promocję polskich technologii środowiskowych i wspieranie rozwoju tego sektora z udziałem polskich technologii w kraju i za granicą, także w kontekście procesu umiędzynarodowienia innowacyjnych przedsiębiorstw	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
303.		Rozdział 6 / strona 100	Oczekiwania w zakresie polityk zewn. - Prosimy o zamieszczenie naszych zamiarów dotyczących modernizacji i rozwoju leszczyńskiego lotniska- jako bardzo istotnego dla Leszna elementu wspierania biznesu	Leszno wykonało bardzo znaczący wysiłek dla modernizacji tej przestrzeni – zainwestowaliśmy ca 5,0 mln. złotych aby przejąć tereny lotniska i poprzez utworzona Spółkę odblokować potencjał tej przestrzeni – uporządkować kwestie funkcjonowania i rozwoju lotniska	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
304.	Urząd Miasta Leszna – I Z-ca prezydenta	Rozdział 4 /strona 72	W części PAKIETY DZIAŁAŃ – Woda dla Wielkopolski – nie ma wyszczególnionych działań dotyczących realizacji projektów dotyczących usuwania skutków zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem przed skutkami klęsk żywiołowych, szczególnie katastrof związanych z występowaniem gwałtownych opadów.	W ramach tych działań Leszno, jak i wiele miast powinno realizować projekty związane z budową kolektorów deszczowych w ramach posiadanych „Programów zagospodarowania wód opadowych”. Zabezpieczają one powstawaniu dużych strat materialnych na mieniu JST, prywatnym, jak i przedsiębiorców i pozwalają jednocześnie na gromadzenie i rozcieńczenie w obiektach retencyjnych wód opadowych.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
305.		Rozdział 4 /strona 66	W części PAKIETY DZIAŁAŃ – dziedzictwo kulturowe Wielkopolski – dla Leszna ważnym elementem rewitalizacji jest odtworzenie w procesie rewitalizacji warstwy kulturowej dziedzictwa historycznego	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.

306.			Całe opracowanie w tym ogólnie: Cel strategiczny 3 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski cały / dokument str. 67-73	W projekcie <i>strategii</i> pominięto zagadnienie dotyczące ochrony powierzchni ziemi, w tym gleb (w szczególności historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi).	Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych wynosi ok. 0,2% powierzchni kraju. Grunty te są stopniowo poddawane rekultywacji i zagospodarow. wtórnemu, jednak proces postępuje zbyt wolno i nie jest należycie skorelowany z procesem inwestycyjnym (PEP2030). Odnosząc się do diagnozy (str.28 Strategii) w tym, że województwo wlkp. charakteryzuje się największą w skali kraju powierzchnią gruntów zdewastowanych i zdegradowanych –(10,3 tys. ha w 2017 roku)- słusznym się wydaje ujęcie zagadnienia ochrony powierzchni ziemi, w tym gleb jako jeden z celów czy też kierunków działań w strategii województwa wielkopolskiego. Przyjęcie tego celu mogłoby przyczynić się do sprawnego wprowadzania mechanizmów i instrumentów np. finansowych wpływających na skuteczne przeciwdziałanie i eliminacje zdegradowanych obszarów powierzchni ziemi, w tym gleb. Odpady komunalne „historyczne” to bardzo poważny problem ograniczający rozwój miast (JST) – zalegają głównie w obszarach realizacji inwestycji infrastrukturalnych i terenach przeznaczonych pod inwestycje. Koszt ich wydobycia – utylizacji to dla Leszna wysiłek finansowy w wymiarze ca 30,0-40,0 mln. zł. Bez wsparcia zewn. Nie ma szans na usunięcie tych odpadów i odblokowania tej bariery rozwoju	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii –zagadnienie dotyczące ochrony powierzchni ziemi, w tym gleb ma swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
307.			Całe opracowanie w tym ogólnie: Cel strategiczny 3 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski / Woda dla Wielkopolski	-	Zachęcamy do analizy ilości wody „zrzuconej” do kanałów i rzek (Rów Polski, Odra, Warta...) po procesie oczyszczenia przez oczyszczalnie ścieków (w Lesznie to ca 5.5 mln. litrów rocznie – należy przemyśleć zagadnienie zatrzymania tych wielkich ilości pozyskanej z naszych zasobów wody i przewidzieć w planach wykonawczych wsparcie dla takich projektów (tzw. „wielkopolski return wodny”).	Uwaga nie dotyczy bezpośrednio projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
308.			Całe opracowanie w tym ogólnie: Cel strategiczny 3 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski / Woda dla Wielkopolski	-	Zdumienie nasze budzi łatwe wydawanie koncesji na wydobycie kruszyw z obszarów stanowiących strefę ochrony naszych wód podziemnych. Nie można z jednej strony mówić o konieczności ochrony wód i jednocześnie dopuszczać do takich sytuacji jaka miała miejsce w przypadku naszych złóż wody eksploatowanych przez MPWiK! Ochrona zasobu wód musi być wpisana jako wyraźny priorytet nad innymi!	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
309.	Powiat Chodzieski – Rada Powiatu	Powiat Chodzieski	Rozdział Terytorialny wymiar Strategii, Paradygmat rozwoju Wielkopolski	Rada Powiatu Chodzieskiego zwraca się z Apelem do ZWW o uwzględnienie w przedmiotowych dokumentach potrzeb wszystkich samorządów zwłaszcza tych, położonych obecnie poza obszarami Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz Obszarów Strategicznej Interwencji	Mając na uwadze podział środków z funduszy unijnych w obecnej perspektywie, stwierdzić należy, iż nie daje on takich samych szans rozwoju wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego, w tym powiatowi chodzieskiemu. Dominującym beneficjentem są bowiem jednostki samorządu terytorialnego, które włączone do subregionów korzystają ze środków unijnych w ramach m.in. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz Obszarów Strategicznej Interwencji. Dlatego zwracamy się z Apelem, aby Zarząd Województwa Wielkopolskiego, w nowej perspektywie finansowej, uwzględnił potrzeby wszystkich samorządów, nie uprzywilejowując w sposób szczególny wybranych JST.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii

310.	WODR w Poznaniu	Poznań	Rozdział Cel operacyjny 3.2 /strona 69	Działania na rzecz utrzymania warunków wysokotowarowego rolnictwa	Wysoko towarowe rolnictwo, inaczej INTENSYWNE, stwarza potencjalne zagrożenie zwiększenia emisji zanieczyszczeń i CO2 oraz zwiększenie odpływu azotu do wód powierzchniowych i gruntowych, odwrotne oddziaływanie na bioróżnorodność, a także stwarza zagrożenie dla owadów zapylających. WYSOKOTOWAROWE POWINNO BYĆ ZASTĄPIONE ZRÓWNOWAŻONYM	Uwaga nieuwzględniona. Obserwuje się rozwój ekologicznych gospodarstw towarowych, za prowadzenie których Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyznaje nagrody. Mieści się ono w koncepcji zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa.
311.		Konin	Rozdział 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski - wyzwanie 2 /strona 20	Podkreślić znaczenie andragogiki	andragogika– subdyscyplina pedagogiki zajmująca się kształceniem dorosłych- musi być na nią większy nacisk, ze względu na nowe technologie, urządzenia = konieczność nauki przez całe życie by być atrakcyjnym na rynku pracy	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
312.		Konin	Rozdział. Paradygmat rozwoju Wielkopolski /strona 45	Wizja 2030 rok. Wielkopolska w 2030 roku... sugeruje uzupełnienie Wielkopolska przyjazna seniorom ze zintegrowaną opieką senioralną i dobrze funkcjonującą opieką zdrowotną.	Brak odniesienia do znaczącej i ważnej grupy społecznej Wielkopolan	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
313.		Konin	Rozdział I. założenia opracowania dokumentu 4.Cele rozwojowe Wielkopolski / strona 52	W Kluczowych kierunkach interwencji dodać w pozycji 2.1	Rozwój rolnictwa społecznego	Uwaga nieuwzględniona. Rolnictwo społeczne jako instrument ma już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
314.		Konin	Rozdział I. Założenia opracowania dokumentu 4.Cele rozwojowe Wielkopolski / strona 52	Jw. w pozycji 3.2 dodać	- Promowanie systemu rolnictwa ekologicznego -Promowanie usług rolniczych na rzecz środowiska – programów PRSK	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
315.		Konin	Rozdział 5.1.2 Terytorialny wymiar strategii /strona 80	Obszary wiejskie – podkreślić nowe funkcje wsi	Znaczenie dla rozwoju obszarów wiejskich rolnictwa społecznego (gospodarstwa terapeutyczne, opiekuńcze, gospodarstwa edukacyjne i gospodarstwa prowadzące działania o charakterze włączenia społecznego i zawodowego)	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
316.		Konin	Pakiety działań / strona 59	Wielkopolskie rolnictwo –podkreślić rolę krótkich łańcuchów dostaw	Znaczenie dla sprzedaży bezpośredniej ,RHD -odpowiednio przygotowanych rynków, bazarów, wsparcie producentów rolnych oferujących jakościowy produkt lokalny	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
317.		Konin	Rozdział. Terytorialny wymiar Strategii / strona 89	Koniński Obszar Funkcjonalny uwzględnić lepsze wykorzystanie położenia Konina na szlaku komunikacyjnym wschód –zachód, zwrócić uwagę na utrzymanie rolnictwa na słabych, lekkich glebach, ubogich w wilgoć, by nie pogłębić potrzeby przekwalifikowania branży górniczej regionu konińskiego o branżę rolniczą	Rozbudowa zaplecza turystyczno-noclegowego wzdłuż głównego szlaku komunikacyjnego; wsparcie rolniczego gospodarowania na obszarach pokopalnianych i na lekkich glebach regionu konińskiego regionalne programy dot. wsparcia produktów lokalnych	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii

318.	Ostrzeszów	Rozdział 2 Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski / strona 15	Strategia powinna zakładać przyspieszenie budowy zbiorników retencyjnych w Wielkopolsce.	Powtarzające się cyklicznie występowanie zjawiska suszy, obniżanie poziomu wód gruntowych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
319.	Ostrzeszów	Rozdział 2 Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski / strona 15	Zwiększone działania związane z ochroną – profilaktyką występowania ASF	Duże pogłowie trzody chlewnej w Wielkopolsce	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
320.	Międzychód	Rozdział Cel operacyjny 1.1 /strona 56	Wyodrębnienie rodzajów OZE ze szczególnym uwzględnieniem mikroinstalacji fotowoltaicznych i wiatrowych w rolnictwie i obszarach wiejskich.	Obecne trendy wskazują na największe zainteresowanie właśnie w zakresie mikroinstalacji fotowoltaicznych i wiatrowych. Odpowiednie wsparcie umożliwi ich bardzo szybkie rozpowszechnienie niezależnie od instalacji w skali makro.	Uwaga nieuwzględniona. W projekcie Strategii podkreśla się wykorzystanie endogennych potencjałów i warunków rolniczych do produkcji OZE.
321.	Międzychód	Rozdział Cel operacyjny 1.1; Pakiet działań: Wielkopolskie rolnictwo /strony 56,59	Obok produkcji ekologicznej i zdrowej żywności z regionu można by uwzględnić tradycyjne i rodzime produkty i surowce oraz zachowanie starych odmian roślin uprawnych, drzew owocowych i rodzimych ras zwierząt gospodarskich. Obok słusznej promocji marki wielkopolskiej żywności włączenie jej i wspieranie także jako „Produkt Polski” w aspekcie międzynarodowym	Wskazane jest wsparcie rolnictwa w zakresie tradycyjnych źródeł surowców – stare odmiany roślin, hodowli rodzimych, lokalnych ras zwierząt jako źródło doskonałej jakości żywności przy jednoczesnym zachowaniu dziedzictwa w zakresie prod. rolniczej.	Uwaga uwzględniona - dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
322.	Międzychód	Rozdział Cel operacyjny 1.3 /strony 58, 59	Uwzględnienie w zakresie Pakietów działań – nauka czy edukacja dla Wielkopolski, działalności także takich instytucji jak Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w kwestii pozytywnego wpływu na zaplecze intelektualne środowisk rolniczych i wiejskich oraz stymulacji procesów transferu nauki do praktyki	Współpraca obok uczelni wyższych z takimi instytucjami jak WODR, w szczególności w celu oddziaływania na sektor rolny obszarów wiejskich, może spotęgować pozytywne efekty programów działań wspierających w tym zakresie.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
323.	Gniezno	Rozdział 2.2. /strony 38-39	Uwagi odnoszą się przede wszystkim do rolnictwa; część uwag dotyczy szerszego spektrum „Strategii Wielkopolskiej 2030”.	-	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Uwaga zmierza do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu

			<p>MOCNE STRONY: rozwój technologii informacyjnych, mobilność zawodowa i terytorialna, zwiększająca się dostępność przestrzenna w odniesieniu do poprawy warunków życia (także na wsi), regionalizacja produkcji np. rolniczej (wysoko rozwinięte rolnictwo, stosunkowo mało skażone środowisko, dobrze działające firmy ze sfery obsługi rolnictwa), dobra jakość obsługi petentów przez tutejsze urzędy i samorządy, dość dobrze rozwinięta sieć dróg, dobrze rozwinięta sieć edukacyjna, system zachęt podatkowych?, doświadczenie osób i instytucji w ubieganiu się o środki finansowe, poziom rozwinięcia bazy sportowej na terenie wsi (odpoczynek po pracy), infrastruktura techniczna sprzyjająca podejmowaniu działalności w zakresie przetwarzania surowców rolniczych (półprodukty, produkty finalne).</p> <p>SŁABE STRONY: starzenie się społeczeństwa, zmiany klimatyczne, wymiana pokoleń, zwiększający się wpływ sytuacji demograficznej na światie na bezpieczeństwo lokalnej żywności, niszczenie środowiska i pilna potrzeba działań w zakresie ochrony tegoż środowiska, zmniejszające się możliwości adaptacyjne przyrody do zmian klimatycznych – przyroda sama sobie już nie pomoże bez zdecydowanych działań człowieka, mała regionalizacja produkcji, np. słabe jakościowo grunty, słaby wciąż nadzór nad składowaniem odpadów stałych i płynnych, wciąż słaba jakość wody pitnej (ludzie, zwierzęta, choroby z tego powodu), słaba dostępność terenów pod inwestycje produkcyjno-usługowe, mała ilość podmiotów gospodarczych gotowych zwiększać zatrudnienie, słaba sieć komunikacyjna na terenach wiejskich, słabe zainteresowanie grupami producenckimi i gospodarstwami agroturystycznymi, słaba sieć gazu ziemnego, utrudnienia administracyjne - dość uciążliwa rejestracja, np. w zakresie rolniczego handlu detalicznego (RHD).</p> <p>SZANSE: „dobre” położenie wielu gmin, powiatów względem np. tras komunikacyjnych,</p>	<p>wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości.</p>
--	--	--	---	--

			<p>regionalnie dobra jakość gleb i dobre warunki rozwoju przemysłu np. rolno-spożywczego, często dogodny dostęp do dróg wojewódzkich i krajowych, często bliskie sąsiedztwo miast (zatrudnienie, prowadzenie dodatkowej działalności, np. pozarolniczej, okołorolniczej), warunki osiedlania się nowych mieszkańców, możliwości migracyjne, stosunkowo niska cena gruntów pod zabudowę mieszkaniową i produkcyjno-usługową, dostęp do szkół, wiedza o możliwościach dofinansowań (krajowe, unijne) oraz w zakresie ubiegania się o ww. środki pomocowe.</p> <p>ZAGROŻENIA: duża liczba osób utrzymująca się bezpośrednio z rolnictwa, wciąż mała powierzchnia „średniego” gospodarstwa, niskie możliwości wykorzystania atrakcji turystyczno-rekreacyjnych, komunikacja „wewnątrz” gminna – potrzeba odbudowania tejże, wysokie koszty budowy i przyłącza w sieci gazu ziemnego, duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej – ograniczenia w wykorzystaniu tych osób (często brak pomysłu z ich strony, propozycje na zatrudnienie, przekwalifikowanie), dość częste sytuacje zatruwania środowiska (straty w pasiekach), niedobory wody pitnej i niezbędnej do produkcji rolniczej, niekorzystny rozkład opadów w stosunku do potrzeb wegetacyjnych i w związku z tym m.in. stepowienie gruntów, brak budowy studni głębinowych - także trudności proceduralne w tym zakresie.</p>		
324.	Poznań	Rozdział 3.2/strona 69	<p>Kluczowe są także inicjatywy mające na celu wydłużenie życia produktów takie jak budowa sieci punktów i ponownego użycia, działania w zakresie zapobiegania marnotrawieniu żywności na etapie jej produkcji, przetwórstwa i konsumpcji.</p>	<p>Zdanie niezrozumiałe. Można odnieść wrażenie, że chodzi o ponowne użycie punktów zamiast produktów. (Zła stylistyka zdania)</p>	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.</p>
325.	Poznań	Rozdział 2.1.6 /strona 32	<p>„...czego skutkiem będzie przykładowo spadek ich mocy produkcyjnej i przeciążenie sieci energetycznej „</p>	<p>„...czego skutkiem może być spadek ich mocy produkcyjnej i przeciążenie sieci energetycznej „ Nie wiemy czy będzie słowo może być jest bardziej bezpieczne</p>	<p>Uwaga uwzględniona – dokonano zmian w zapisach projektu Strategii</p>

326.	Poznań	Rozdział 2.1.6 /strona 34	Wyzwaniem są fale upałów z tendencją do wydłużania czasu ich występowania. Równie dotkliwe mogą być krótkie, lecz bardzo intensywne opady deszczu, które mogą powodować lokalne zalania oraz podtopienia. Zmiany te wpływają na jakość i wydolność infrastruktury technicznej, przez co istnieje potrzeba dostosowania jej do aktualnych i prognozowanych warunków pogodowych.	Można dodać, że równie niebezpieczne są coraz częściej występujące silne i porywiste wiatry, które niosą za sobą duże zniszczenia – połamane drzewa, zniszczone dachy i budynki. Często wiele osób pozostaje bez prądu.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
327.	Poznań	Rozdział 2 /strona 17	Słabo rozwinięta współpraca między przedsiębiorstwami a szkołami średnimi czy zawodowymi	W związku z dynamicznym rozwojem technologii i innowacji w gospodarce, przedsiębiorstwa, aby sprostać tym wyzwaniom powinny ściśle zawiązywać współpracę z szkołami zawodowymi oraz średnimi, jak również w drugą stronę szkoły – przedsiębiorstwa co przyczyni się do zwiększenia wiedzy oraz umiejętności ze strony praktycznej a także pozwoli na zaspokojenie potrzeb kadrowych w przedsiębiorstwie.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
328.	Pleszew	Rozdział 3.3 /strona 72	Zwiększanie zasobów wodnych w Wielkopolsce, rozwijanie gospodarki wodnej w rolnictwie m.in. przez budowę i modernizację urządzeń melioracyjnych, a także zwiększanie retencji wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem małej retencji polegającej na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach	Wprowadzenie bardziej uproszczonych i dostępnych funduszy pomocowych dla Beneficjentów w zakresie budowy i modernizacji urządzeń melioracyjnych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii. Z uwagi na charakter może zostać ujęta w dokumencie wdrożeniowym.
329.	-	Strona 73	Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w gminach zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, rozwój instalacji do przetwarzania bioodpadów, recyklingu odzyskanych z odpadów surowców wtórnych oraz instalacji do przetwarzania odpadów niebezpiecznych.	Podjęcie działań mających na celu usprawnienie odbioru materiałów szkodliwych wykorzystywanych w rolnictwie	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
330.	Poznań	Rozdział 6. Oczekiwania względem polityk zewnętrznych / strona 100	Uzupełnienie o zapis: Wsparcie ras rodzimych, hodowli zarodowej, krajowej produkcji nasiennej oraz wdrożenie i upowszechnienie postępu hodowlanego w produkcji rolnej	W świetle intensyfikacji produkcji rolnej konieczne jest wsparcie rodzimej hodowli w zakresie produkcji zwierzęcej i roślinnej. W kontekście dużej ekspansji materiału hodowlanego z zagranicy ważnym jest zagwarantowanie istnienia i rozwoju krajowego potencjału hodowlanego i zachowania walorów jakościowych.	Uwaga uwzględniona – dokonano zmian w zapisach projektu Strategii
331.	Dział ROW	Rozdział 2. Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski 2.2 Silne i słabe strony województwa, szanse i zagrożenia w jego otoczeniu /strony 38, 39	Po stronie słabych stron powinien znaleźć się zapis dot. niezadawalającego rozwoju rolniczego handlu detalicznego RHD. Do zapisu po stronie słabych stron: „Nieadawalająca jakość edukacji zawodowej oraz współpracy między szkołami a środowiskiem pracodawców Wskazane jest dopisać: Zbyt duże rozdrobnienie kierunków kształcenia na poziomie technikum w powiecie	Pomimo obowiązującego rozporządzenia dot. Rolniczego handlu detalicznego umożliwiającego sprzedaż produktów żywnościowych przez rolników ilość powstałych podmiotów jest mała w stosunku do założeń i uzasadnień do uchwalonego rozporządzenia. Na terenie jednego powiatu istnieją technika o tym samym profilu kształcenia. Z uwagi na duży koszt edukacji zawodowej należy tworzyć szkoły o konkretnym kierunku kształcenia na wysokim poziomie, dlatego nie warto ich powielać na jednym terenie tylko tworzyć inne kierunki w oparciu o właściwą bazę szkolenia zawodowego.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga odnosi się do kwestii nie rozstrzyganych na poziomie projektu Strategii, których realizacja wykracza poza kompetencje Samorządu Województwa.

332.		Poznań	Rozdział Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski /strona 31	Mimo podejmowanych w regionie działań nadal niedostateczny jest poziom sztucznej retencji.	Wtedy gdy nie było w takim stopniu wykorzystywana melioracja gdzie osuszano gleby, u każdego rolnika było oczko wodne. Teraz tymi oczkami wodnymi powinny być małe zbiorniki sztucznej retencji przy rzekach czy rowach melioracyjnych. Takimi budowniczymi zbiorników na wodę są bobry. Trzeba je zostawić w spokoju a rolnikom za szkody wypłacać godziwą rekompensatę.	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii
333.	WODR PZDR nr1	Czarnków	Rozdział 3.2 Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski /od strony 68	Dopisać , uruchomić programy dla gmin , Lasów Państwowych Tworzenie siedlisk owadów zapylających poprzez enklawy z nasadzeniami drzew miododajnych np. lip w każdej wsi	Ochrona i tworzenie siedlisk owadów Drzewa miododajne nie są na ogół szczególnie atrakcyjne pod względem rębny stąd małe nimi zainteresowanie właścicieli lasów	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.
334.			Rozdział 3.2 / od strony 68	Dopisać ,uruchomić programy Preferować pogłębienie rowów melioracyjnych tworząc kaskady umożliwiające zatrzymanie wody a jednocześnie spełniające funkcje melioracyjne	Zatrzymanie wody, masowe tworzenie małych zbiorników wodnych	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Uwaga zmierza do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości.
335.			Rozdział 3.2 /od strony 68	Preferować tworzenie przez rolników i innych właścicieli gruntów budowy stawów poprzez maksymalne ułatwienia w zakresie dokumentacji, formalności prawnych	Zatrzymanie wody, masowe tworzenie małych zbiorników wodnych, poprawa mikroklimatu, przeciw działanie stepowieniu Wielkopolski	Uwaga bez zmian w projekcie Strategii. Uwaga zmierza do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości.

336.	Gmina Zbąszyń	-	-	<p>Gmina Zbąszyń po zapoznaniu się z założeniami strategii zgłasza uwagi i propozycje dotyczące obszaru naszej Gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosimy o uwzględnienie konieczności budowy obwodnicy Zbąszynia lub modernizację drogi 302 w jej obecnym przebiegu. Droga wojewódzka nr 302 stanowiąca jedyne połączenie z lubuskim przebiega przez całe miasto i powoduje paraliż komunikacyjny, w szczególności z uwagi na niedostosowanie promieni skrętów, szerokości ulic itp. Dodatkowo w obecnym układzie komunikacyjnym droga wojewódzka nie posiada pierwszeństwa i ustępuje przejazdu np. drodze gminnej co powoduje dodatkowe zakorkowanie. Ruch pojazdów ciężarowych niszczy nasze drogi i ulice, które nie były budowane na obecne obciążenia. W najbliższej perspektywie dużym obciążeniem byłaby budowa odcinka drogi 302 pomiędzy ul. Mostową i Poznańską (projekt budowlany na ukończeniu), budowa ronda na skrzyżowaniu ulic 17 Stycznia i Mostowa (dokumentacja w trakcie uzgodnień) oraz budowa nowej przeprawy w ciągu ulicy Mostowej (obecny most nie jest dostosowany do tonażu, poza tym najazd na most znajduje się na ostrym łuku) - Jezioro Zbąszyńskie i jaz na rzece Obrze — prosimy o uwzględnienie w zapisach strategii akwenu Jezior Zbąszyńskich, drugiego co do wielkości w Wielkopolsce. Prosimy o rozważenie w kontekście rozwoju bazy turystycznej i rekreacyjnej, poprzez utworzenie np. szlaku żeglugowego, spływów kajakowych, ale także możliwość rozwoju bazy i infrastruktury na potrzeby obsługi tego ruchu np. małe porty, mariny, pola kampingowe, stacje i wsparcie służb zabezpieczających np. WOPR - Założenie zamkowo parkowe „palazzo in fortezza”, z basztą z mostem zwodzonym, odtworzenie wałów, w tym usunięcie drzew (które je niszczy ciężarem i ruchem pod wpływem wiatru), odbudowa zamku z nadaniem mu funkcji społecznych i kulturalnych — unikatowe założenie obronne w skali Wielkopolski. Ww zakres prac uzyskał pozytywną rekomendację wojewódzkiej rady ochrony zabytków. Zapis w strategii rozwoju województwa pozwoli na ubieganie się o dofinansowanie. - Budowa ścieżek rowerowych w sieci dowiązań do granic z lubuskim, tutaj potrzeby i oczekiwania społeczne są największe, szczególnie w kontekście tego co jest budowane po stronie lubuskiej, - Budowa nowoczesnego centrum zarządzania kryzysowego mieszczącego pomieszczenia szkoleniowe dla druhów strażaków z całej gminy Zbąszyń, myjnię i pomieszczenia do dezynfekcji dla wozów bojowych oraz remizę strażacką na potrzeby OSP Zbąszyń (obecny XIX wieczny budynek nie spełnia żadnych norm, łącznie ze zbyt niskimi i wąskimi bramami), - Budowa szkoły dla miejscowości Nądnia, Nowa Wieś, Nowa Wieś Zbąska i Dąbrowa — kompleksowe rozwiązanie m.in. przedszkole z 4 oddziałami oraz pomieszczenia lekcyjne (podział na klasy I-III oraz IV-VIII) z biblioteką oraz salą gimnastyczną wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym, segmenty będą dostępne także dla mieszkańców po zakończeniu zajęć lekcyjnych. Przewidujemy zastosowanie technologii ograniczających niekorzystne oddziaływanie na środowisko oraz energooszczędnych środków technicznych, w tym OZE. - prosimy o wpisanie do strategii potrzebę rozbudowy Hali Sportowej Zbąszynianka. Gmina posiada projekt rozbudowy wraz z pozwoleniem na budowę. - remont istniejącego budynku i rozbudowa muzeum regionu kozła. Instytucja o znaczeniu regionalnym, podejmuje temat ważny dla historii regionu i kultury ludowej, od wielu lat bezskutecznie staramy się o dofinansowanie. 	<p>Uwaga bez zmian w projekcie Strategii – uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii.</p>
------	---------------	---	---	---	---